

เอกสารประกอบการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม"
ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

วันอังคารที่ 25 สิงหาคม 2568
ณ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย
กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี

กำหนดการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม"
ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- ๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๙.๐๐-๐๙.๑๕ น. พิธีเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม" ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ๐๙.๑๕-๑๐.๑๕ น. บรรยาย เรื่อง “องค์ความรู้และการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัย”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๐.๑๕-๑๐.๓๐ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- ๑๐.๓๐-๑๑.๓๐ น. บรรยาย เรื่อง “อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๑.๓๐-๑๒.๐๐ น. บรรยาย เรื่อง “พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มของชุมชน และการจัดทำแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มระดับชุมชน”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. บรรยาย เรื่อง “การจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และแผนผังการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยทั้งระบบลุ่มน้ำสาขา”
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๔.๐๐-๑๔.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- ๑๔.๑๕-๑๕.๔๕ น. แบ่งกลุ่มบูรณาการจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยของชุมชน จำนวน ๒ กลุ่ม วิทยากรประจำกลุ่ม ๆ ละ ๑ คน
โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี
- ๑๕.๔๕-๑๖.๓๐ น. นำเสนอกระบวนการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยของชุมชนการประสานงานระหว่างชุมชนและกรมทรัพยากรธรณี แนวทางการเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชนข้างเคียง
- ๑๖.๓๐ น. ปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ

บทที่ 1

บทนำ

"การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม" ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มน้ำปายตอนล่าง กลุ่มน้ำแม่สะมาด

1. หลักการและเหตุผล

เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ของกรมทรัพยากรธรณี เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก เนื่องจากเป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมให้ตระหนักถึงอันตรายของการตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้เรียนรู้วิธีและกระบวนการเฝ้าระวัง รวมถึงได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือและเผชิญเหตุในระดับชุมชน การจัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือนของเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ที่ตั้งในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน ตลอดจนได้รับองค์ความรู้และทำความเข้าใจวิธีการเฝ้าระวังและป้องกันเกี่ยวกับธรณีพิบัติภัยทุกประเภท

จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยที่ทวีความรุนแรงขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ที่สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมหาศาล กรมทรัพยากรธรณีตระหนักถึงความสูญเสียที่ส่งผลกระทบต่อสังคม และสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นในการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่ที่จะเข้ามาเป็นตัวแทนและกำลังสำคัญของชุมชนในการเตรียมความพร้อมและรับมือกับสถานการณ์ที่มีอาจคาดเดาได้ล่วงหน้า โดยการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในกระบวนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ตลอดจนมีการตระหนักถึงภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สามารถปรับตัว พร้อมรับมือ และเผชิญเหตุแผ่นดินถล่มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมทรัพยากรธรณีจึงได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ “เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม” ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ร่วมจัดทำแนวทางในการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุระดับชุมชนพร้อมจัดทำเส้นทางหนีภัยในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชนรวมทั้งการเสริมสร้างกระบวนการความร่วมมือของชุมชนให้มีความตระหนักรู้ถึงภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นและสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ให้มีองค์ความรู้ด้านธรณีพิบัติภัยและสามารถจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชน

2.2 เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เข้ามาเป็นตัวแทนผู้มีจิตอาสาดำเนินการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ตามแนวทางการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยของชุมชนได้

3. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ในพื้นที่ตำบลห้วยผา ตำบลหมอกจำแป่ ตำบลปางหมู ตำบลห้วยปูลิง ตำบลผาบ่อง ตำบลห้วยโป่ง อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 200 คน

4. วิธีการดำเนินงาน

4.1 การบรรยาย ประกอบด้วย องค์ความรู้และการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัย อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ลักษณะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มของชุมชน และการจัดทำแนวทางการปรับตัวเตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มระดับชุมชน

4.2 แบ่งกลุ่มจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากและพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยของชุมชน

5. สถานที่ดำเนินงาน

พื้นที่ตำบลห้วยผา ตำบลหมอกจำแป่ ตำบลปางหมู ตำบลห้วยปูลิง ตำบลผาบ่อง ตำบลห้วยโป่ง อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

6. ระยะเวลาดำเนินงาน

6.1 พื้นที่ตำบลห้วยผา ตำบลหมอกจำแป่ ตำบลปางหมู อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันอังคารที่ 25 มิถุนายน 2568 จำนวน 1 วัน

6.1 พื้นที่ตำบลห้วยปูลิง ตำบลผาบ่อง ตำบลห้วยโป่ง อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในวันอังคารที่ 25 มิถุนายน 2568 จำนวน 1 วัน

7. การประเมินผล

7.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องธรณีพิบัติภัย การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย และการจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

7.2 ประเมินผลด้านความคิดเห็นความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการต่อโครงการเพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 มีเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่มีศักยภาพ

8.2 มีระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในชุมชนของตนเอง ประกอบด้วย แผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชน และแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มในระดับชุมชน

8.3 มีแผนผังการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยทั้งระบบลุ่มน้ำสาขา เพื่อการเตรียมพร้อมปรับตัว และเผชิญเหตุกับธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ของชุมชน

บทที่ 2

ธรณีพิบัติภัย

ธรณีพิบัติภัย (Geohazards) เป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยา โดยเกิดขึ้นแบบฉับพลันและรุนแรง ทำให้เกิดความเสียหายได้ ได้แก่ แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม หลุมยุบ และสึนามิ เป็นต้น ในหลายเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยเกิดเป็นกระบวนการต่อเนื่องแบบลูกโซ่ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและ

ทรัพย์สินเป็นอันมาก เช่น แผ่นดินไหวใต้ทะเลอาจนำไปสู่การเกิดสึนามิ และเหตุการณ์สึนามิอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่งตามมาได้ ฉะนั้น หากเข้าใจและตระหนักถึงภัยดังกล่าวแล้วก็จะประโยชน์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลดผลกระทบและความรุนแรงจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

1. แผ่นดินถล่ม

แผ่นดินถล่ม (landslide) เกิดจากการเคลื่อนที่ของมวลดิน มวลหินลงมาตามลาดเขาด้วยอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงของโลก สามารถเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ โดยมีปัจจัยภายนอกเป็นตัวกระตุ้นหรือตัวเร่ง เช่น ปริมาณฝนที่ตกหนัก อย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชั้นน้ำใต้ดิน ส่งผลให้ชั้นดินและหินเสียสมดุลจนถึงขาดเสถียรภาพ นอกจากนี้แผ่นดินถล่มสามารถเกิดขึ้นได้สาเหตุจากมนุษย์ ได้แก่ การตัดถนน การตัดดินเขา การตัดไม้ทำลายป่า การขาดพืชพรรณปกคลุมและยึดเกาะหน้าดิน ทำให้เกิดการผุพังหลายและเกิดแผ่นดินถล่มได้ง่าย

การเกิดแผ่นดินถล่ม เกิดจากปัจจัยหลัก 4 ประการ ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะธรณีวิทยา การใช้ประโยชน์ที่ดิน และปริมาณน้ำฝน

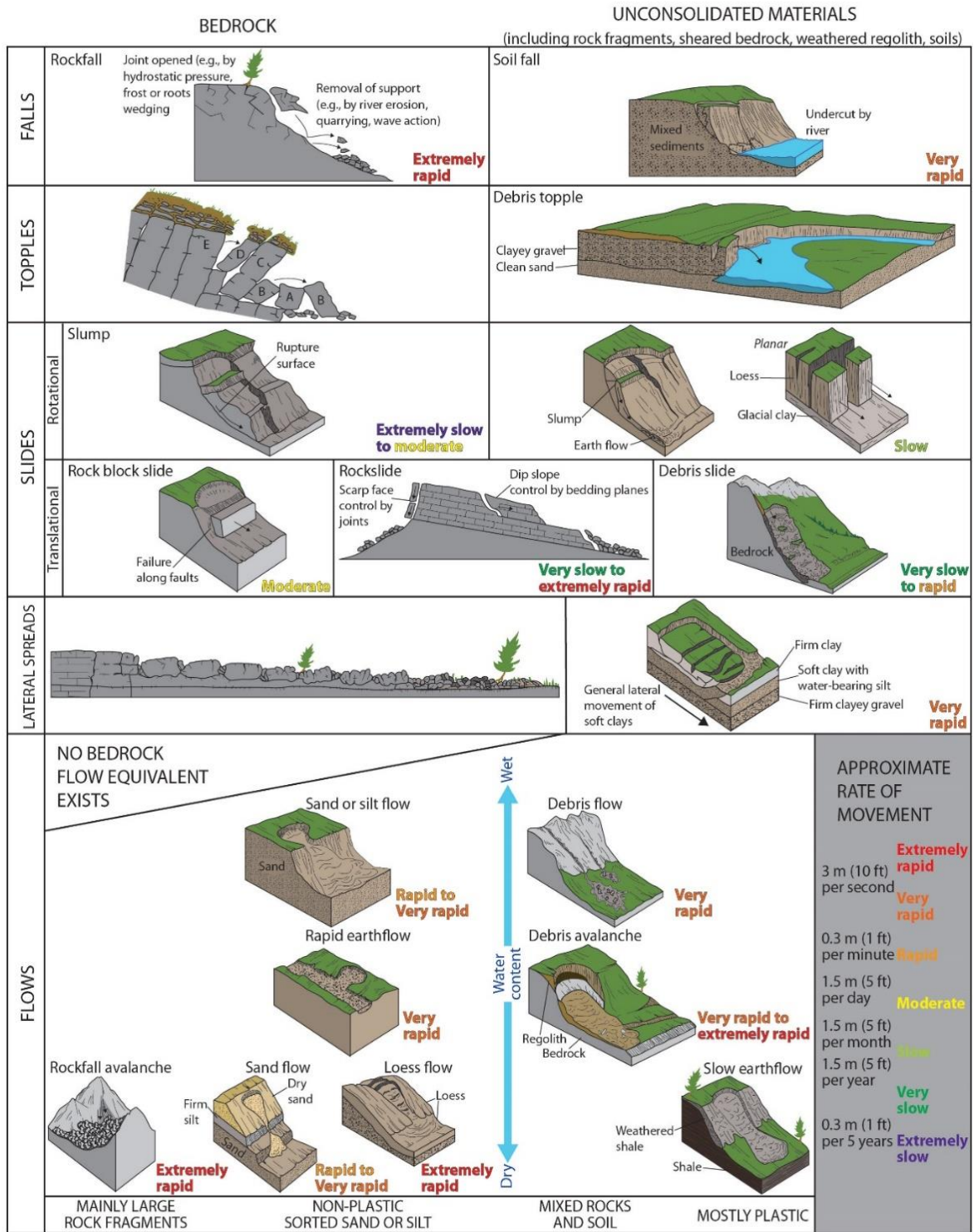
1) ลักษณะภูมิประเทศที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงและโอกาสต่อการเกิดแผ่นดินถล่ม คือ ความลาดชัน ความยาวของความลาดชัน ทิศทางของความลาดชัน ระดับความสูงของพื้นที่ และภูมิสัณฐานลักษณะสันเขา เช่น ยอดเขาแหลม ยอดเขามน หน้าผา เขิงเขา เป็นต้น ลักษณะภูมิประเทศเหล่านี้จะมีบทบาทต่อการเคลื่อนไถลของมวลดินลงมาตามลาดเขา ความลาดชันและความสูงของพื้นที่มีผลต่อระดับความรุนแรงของการเกิดแผ่นดินถล่ม เมื่อพื้นที่มีความลาดชันน้อยกว่า 5 องศา และความสูงน้อยกว่า 100 เมตร จะให้ความรุนแรงต่อการเกิดแผ่นดินถล่มต่ำ และเมื่อพื้นที่มีความลาดชันระหว่าง 21-40 องศา มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มมากที่สุด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความสูงมากย่อมมีอัตราการถูกกัดเซาะพังทลายรุนแรงมากตามไปด้วย ตามหลักการของการปรับตัวของพื้นโลก

2) ลักษณะธรณีวิทยาที่แตกต่างกันให้ชั้นดินต่างชนิดกัน และความหนาของชั้นดินต่างกัน เช่น หินแกรนิต เนื้อหินมีความไม่เป็นเนื้อเดียวกันทำให้มีอัตราการผุพังสูง แร่ที่เป็นองค์ประกอบมีหลายชนิด เมื่อเกิดการผุพังจะให้ชั้นดินเป็นตะกอนทรายหรือตะกอนทรายปนดินเหนียว หินภูเขาไฟมีอัตราการผุพังสูง เมื่อผุพังจะให้ชั้นดินเป็นดินทรายปนดินเหนียวหรือดินเหนียว หินตะกอน ได้แก่ หินดินดาน หินโคลน เมื่อผุพังจะให้ชั้นดินเหนียวเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ โครงสร้างทางธรณีวิทยาก็มีผลต่ออัตราการผุพังของหิน โดยเฉพาะหินที่อยู่ในเขตรอยเลื่อนทำให้เนื้อหินมีรอยแตกและรอยแยกมากส่งผลให้อัตราการผุพังสูง เนื่องจากเนื้อหินมีช่องว่างให้น้ำและอากาศผ่านเข้าไปทำปฏิกิริยาทางเคมีได้ง่ายขึ้น

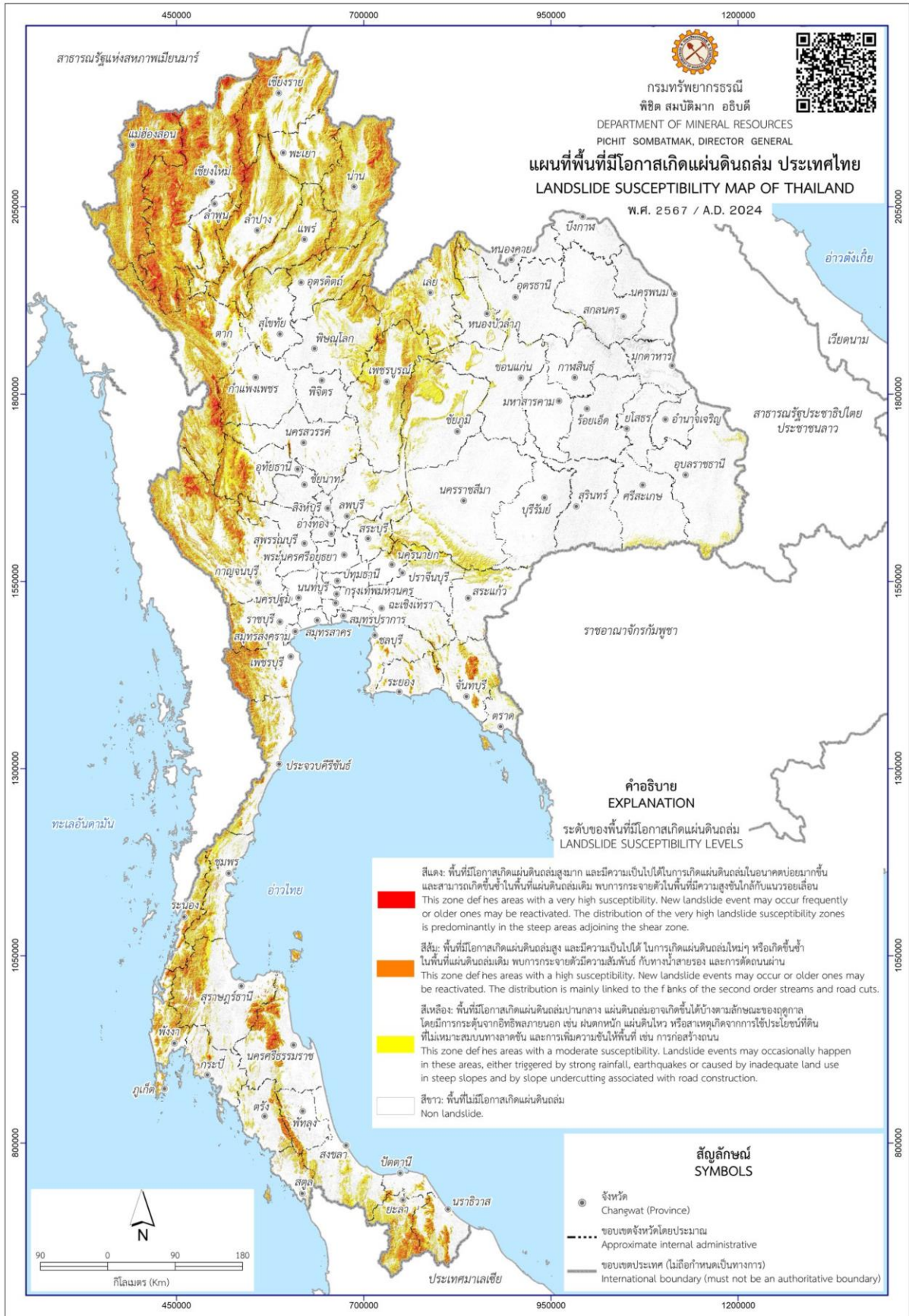
3) การใช้ประโยชน์ที่ดิน พืชพรรณและสิ่งปกคลุมดินมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ เนื่องจากพืชช่วยทำให้ดินร่วนซุย และรากพืชยังช่วยยึดอนุภาคดินไม่ให้แตกหลุด และเลื่อนไถลได้ง่าย

4) ปริมาณน้ำฝน เป็นปัจจัยภายนอกที่มากกระตุ้นให้ระบบและกลไกการพังทลายของดิน หรือการเคลื่อนที่ของมวลดินเกิดขึ้นเร็วขึ้น กล่าวคือ เมื่อมีฝนตกน้ำฝนจะซึมลงไปดินด้วยอิทธิพลของแรงโน้มถ่วง ระยะแรกการแทรกซึมของน้ำฝนลงไปดินค่อนข้างเร็ว เนื่องจากความชื้นในดินยังมีน้อย เมื่อมีฝนตกนานขึ้นในดินจะมีความชื้นมากขึ้น อัตราการแทรกซึมจะช้าลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของเนื้อดิน ถ้าเป็นดินเนื้อหยาบอัตราการแทรกซึมของน้ำลงไปดินก็เป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น จำพวกดินทราย แต่ถ้าเป็นดินเนื้อละเอียด จำพวกดินเหนียว การแทรกซึมค่อนข้างช้า ปริมาณน้ำที่แทรกซึมลงไปดินจะถูกกักเก็บไว้ในช่องว่างในดิน ถ้าปริมาณน้ำมีมากกว่าที่ดินจะเก็บกักไว้ได้ก็จะไหลผ่านลงสู่ชั้นน้ำใต้ดินหรือชั้นน้ำบาดาล ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมายังพื้นดินแทรกซึมลงไปดินขึ้นอยู่กับอัตราการแทรกซึม ถ้าปริมาณน้ำฝนที่

ตกลงมาในอัตราน้อยกว่าอัตราการแทรกซึม น้ำฝนจะแทรกซึมลงไปในดินทั้งหมด แต่ถ้าปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในอัตราที่มากกว่าอัตราการแทรกซึม น้ำฝนที่เหลือจากการแทรกซึมลงไปในดินก็จะเกิดการไหลบ่าผิวดินลงสู่ที่ต่ำ อย่างไรก็ตามการศึกษาปริมาณน้ำฝน ที่มีผลต่อการเกิดแผ่นดินถล่มยังต้องพิจารณาร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำใต้ดิน ซึ่งมีวงจรการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาลและเป็นสาเหตุหลักในการเคลื่อนตัวของมวลดิน

ประเภทของแผ่นดินถล่มจำแนกโดยอาศัยชนิดของการเคลื่อนที่ ชนิดของมวลเคลื่อนที่ ธรรมชาติของการเคลื่อนที่ อัตราการเคลื่อนที่ และความชื้น ดัดแปลงจาก: Varnes, D.J. (1978)

แผนที่พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มประเทศไทย 54 จังหวัด 463 อำเภอ 1,984 ตำบล 15,559 หมู่บ้าน

แผ่นดินไหวเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน เนื่องจากการปลดปล่อยพลังงานเพื่อระบายความเครียดที่สะสมไว้ภายในโลกออกมาอย่างฉับพลัน เพื่อปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่

การเกิดแผ่นดินไหว ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นที่ชั้นของเปลือกโลก โดยเปลือกโลกไม่ได้เป็นชั้นเดียวกันทั้งหมดแต่แตกออกเป็นหลายชั้นประกบกันคล้ายแผ่นจิกซอว์ โดยเปลือกโลกแบ่งเป็น 16 แผ่นใหญ่ คือ แผ่นเปลือกโลกยูเรเชีย (ประเทศไทยตั้งอยู่บนเปลือกโลกยูเรเชีย) แผ่นเปลือกโลกแปซิฟิก แผ่นเปลือกโลกอินเดีย แผ่นเปลือกโลกออสเตรเลีย แผ่นเปลือกโลกทะเลฟิลิปปินส์ แผ่นเปลือกโลกอเมริกาเหนือ แผ่นเปลือกโลกอเมริกาใต้ แผ่นเปลือกโลกแอฟริกา แผ่นเปลือกโลกแอนตาร์กติก แผ่นเปลือกโลกนาซคา แผ่นเปลือกโลกโคโคส แผ่นเปลือกโลกแคริบเบียน แผ่นเปลือกโลกฮวนเดฟูกา แผ่นเปลือกโลกอาหรับ และแผ่นเปลือกโลกสโคเซีย โดยการเกิดแผ่นดินไหวจะมีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนตัวของรอยเลื่อนเปลือกโลกต่างๆ โดยแบ่งตามลักษณะการเคลื่อนตัวสามารถแบ่งได้ 3 แบบคือ รอยเลื่อนปกติ รอยเลื่อนย้อน และรอยเลื่อนตามแนวระนาบ

ความร้ายแรงอันเนื่องมาจากแผ่นดินไหวสามารถบอกได้ในรูปของความรุนแรง และขนาดเป็นตัวเลขที่ทำให้สามารถเปรียบเทียบขนาดของแผ่นดินไหวต่างๆ กันได้

ความรุนแรงของแผ่นดินไหว เป็นผลกระทบของแผ่นดินไหวที่มีต่อความรู้สึกของคนต่อความเสียหายของอาคารและสิ่งก่อสร้าง และต่อสิ่งต่างๆ ของธรรมชาติ ความรุนแรงจะมากขึ้นอยู่กับระยะทางจากตำแหน่งศูนย์กลางแผ่นดินไหว ความรุนแรงของแผ่นดินไหว กำหนดได้จากความรู้สึกของอาการตอบสนองของผู้คน การเคลื่อนที่ของเครื่องเรือน เครื่องใช้ในบ้าน ความเสียหายของปล่องไฟ จนถึงขั้นที่ทุกสิ่งทุกอย่างพังพินาศ มาตรฐานวัดความรุนแรงของแผ่นดินไหวเรียกว่า “มาตราเมอร์คัลลี” มี 12 ระดับ โดยมีหน่วยของระดับความรุนแรงเป็นตัวเลขโรมัน จากระดับความรุนแรงที่น้อยมากจนไม่สามารถรู้สึกได้

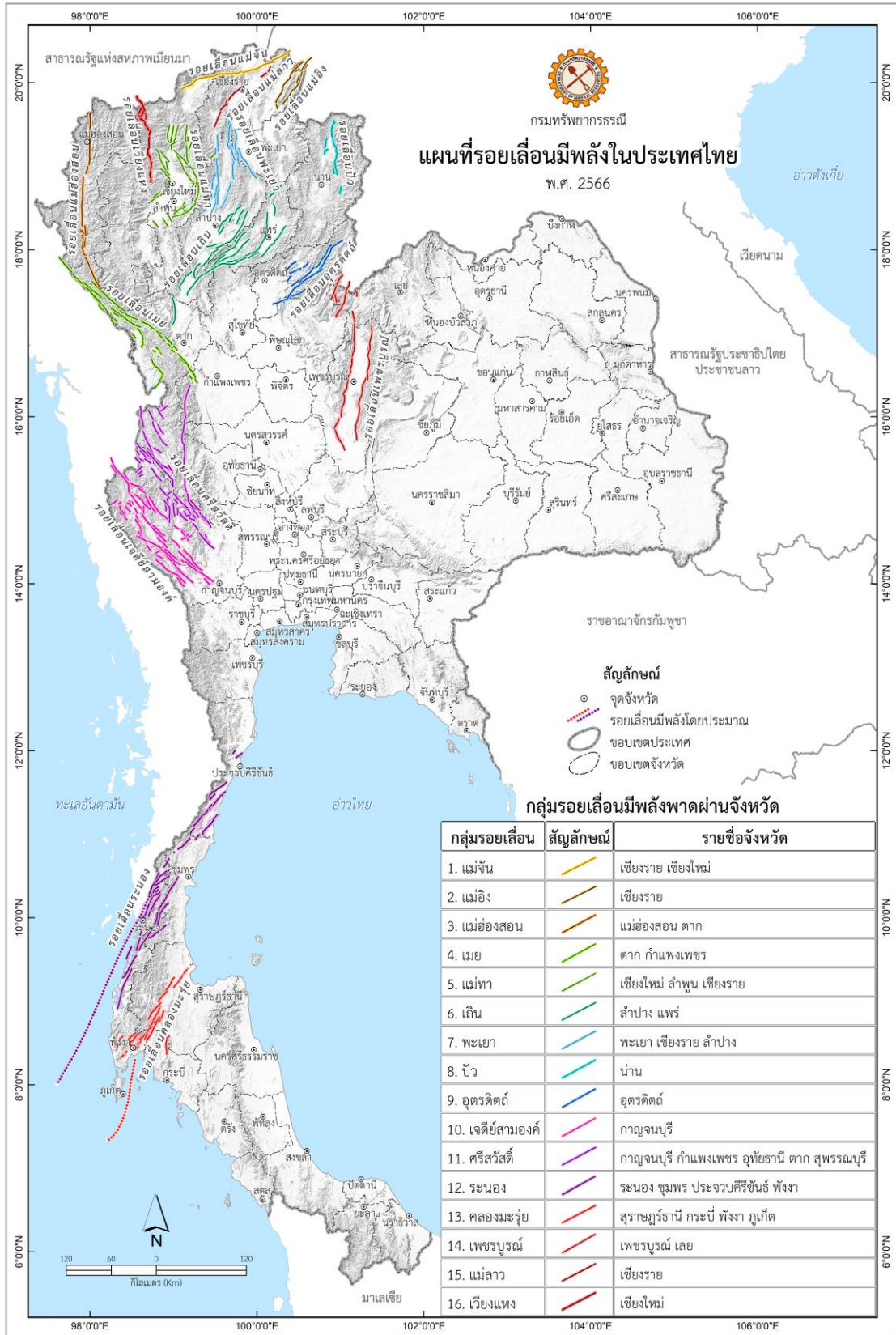
ขนาดของแผ่นดินไหว (USGS)	
น้อยกว่า 3.0	แผ่นดินไหวขนาดเล็กมาก (Micro)
3.0 - 3.9	แผ่นดินไหวขนาดเล็ก (Minor)
4.0 - 4.9	แผ่นดินไหวขนาดค่อนข้างเล็ก (Light)
5.0 - 5.9	แผ่นดินไหวขนาดปานกลาง (Moderate)
6.0 - 6.9	แผ่นดินไหวขนาดค่อนข้างใหญ่ (Strong)
7.0 - 7.9	แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ (Major)
มากกว่า 8.0	แผ่นดินไหวขนาดใหญ่มาก (Great)

กรมทรัพยากรธรณีได้สำรวจรอยเลื่อนมีพลัง สามารถจัดกลุ่มรอยเลื่อนโดยอาศัยทิศทางการวางตัวและการเคลื่อนที่ได้ 3 แนว คือ กลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ กลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงตะวันออกเฉียงใต้ และกลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวอยู่ในทิศเหนือ-ใต้ จำนวนทั้งสิ้น 16 กลุ่มรอยเลื่อน ครอบคลุม 23 จังหวัดของประเทศไทย ดังนี้ รอยเลื่อนแม่จัน รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน รอยเลื่อนเวียงแหง รอยเลื่อนเมย รอยเลื่อนแม่ทา รอยเลื่อนเถิน รอยเลื่อนพะเยา รอยเลื่อนแม่ลาว รอยเลื่อนปัว รอยเลื่อนอุตรดิตถ์ รอยเลื่อนเพชรบูรณ์ รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์

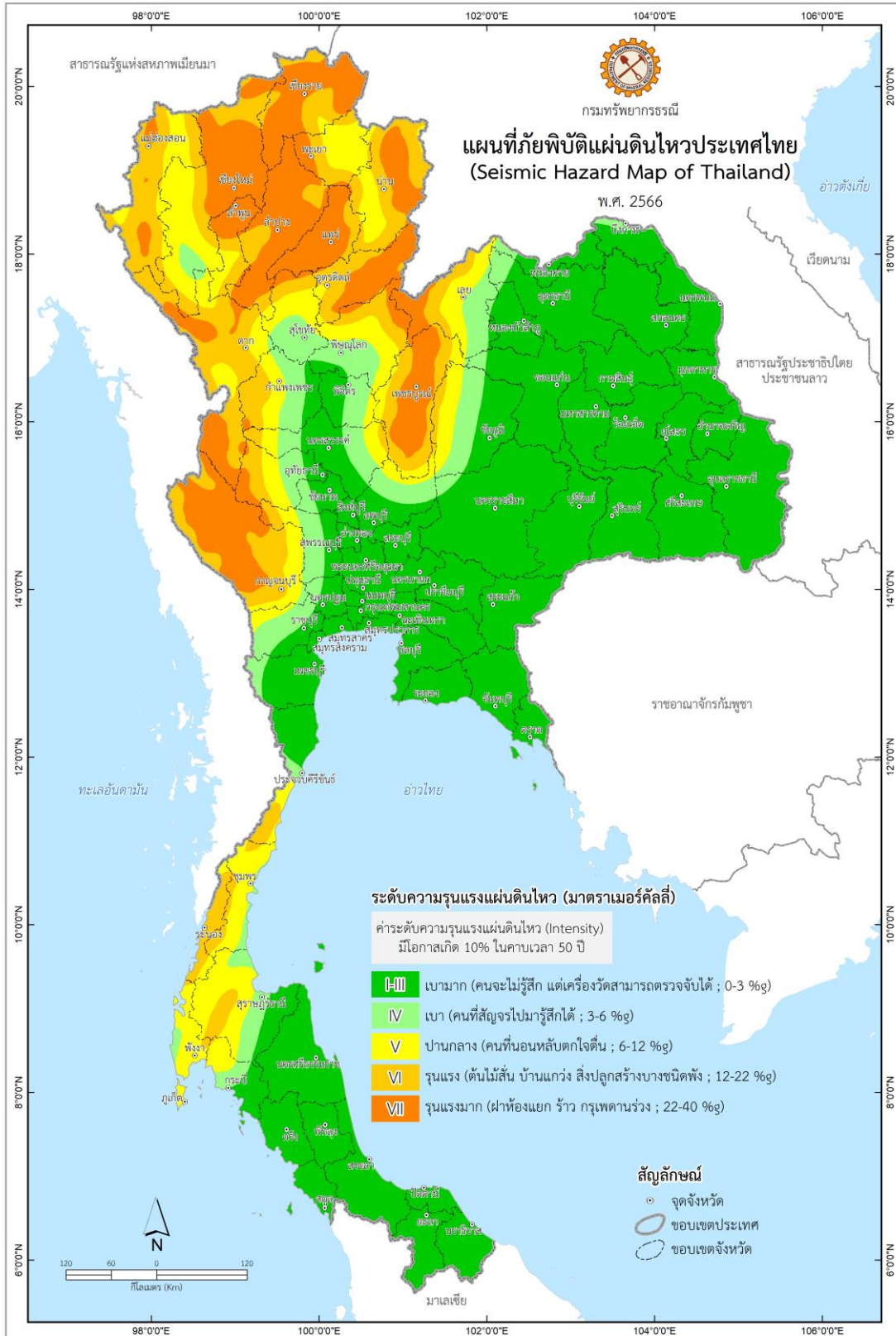
รอยเลื่อนระนอง และรอยเลื่อนคลองมะรุ่ย นอกจากนี้กรมทรัพยากรธรณีได้จัดทำแผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวประเทศไทย ฉบับปี พ.ศ. 2566 แผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหว (Seismic Hazard Map) มีประโยชน์โดยตรงในการกำหนดเกณฑ์ปลอดภัยในการก่อสร้างอาคารและระบบสาธารณูปโภค อันจะช่วยลดการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากภัยแผ่นดินไหวในอนาคต

ระดับ ความรุนแรง	ความรู้สึก/ความเสียหาย	ระดับ ความรุนแรง	ความรู้สึก/ความเสียหาย
I (1) ไม่รู้สึก	คนจะไม่รู้สึก แต่เครื่องวัด สามารถตรวจจับได้ 	VII (7) รุนแรงมาก	ฝ้าห้องแยก ราว กรุเพดานร่วง
II (2) เบามาก	คนที่มีความรู้สึกไว จะรู้สึกว่ามี แผ่นดินไหวเล็กน้อย 	VIII (8) ทำลาย	ตึกร้าว ต้องหยุดขับรถยนต์
III (3) เบา	คนที่อยู่กับที่ จะรู้สึกว่ามี แผ่นดินไหวเล็กน้อย 	IX (9) ทำลายล้าง	บ้านพังตามแถบ รอยแยกของแผ่นดิน ท่อน้ำขาดเป็นตอน ๆ
IV (4) เบา	คนส่วนใหญ่รู้สึกได้ 	X (10) พินาศ	แผ่นดินถล่ม ตึกแข็งแรงพัง รางรถไฟคดโค้ง ดินลาดเขาเคลื่อนตัว หรือถล่ม
V (5) ปานกลาง	คนที่นอนหลับ ตกใจตื่น 	XI (11) พินาศ	ตึกถล่ม สะพานขาด ทางรถไฟ ท่อน้ำ และสายไฟใต้ดินเสียหาย แผ่นดินถล่ม น้ำท่วม
VI (6) รุนแรง	ต้นไม้ล้ม บ้านแกว่ง สิ่งปลูกสร้าง บางชนิดพัง 	XII (12) พินาศ	ทุกสิ่งทุกอย่าง บนพื้นดินแถบนั้น เสียหายโดยสิ้นเชิง พื้นดินเคลื่อนตัว เป็นลูกคลื่น

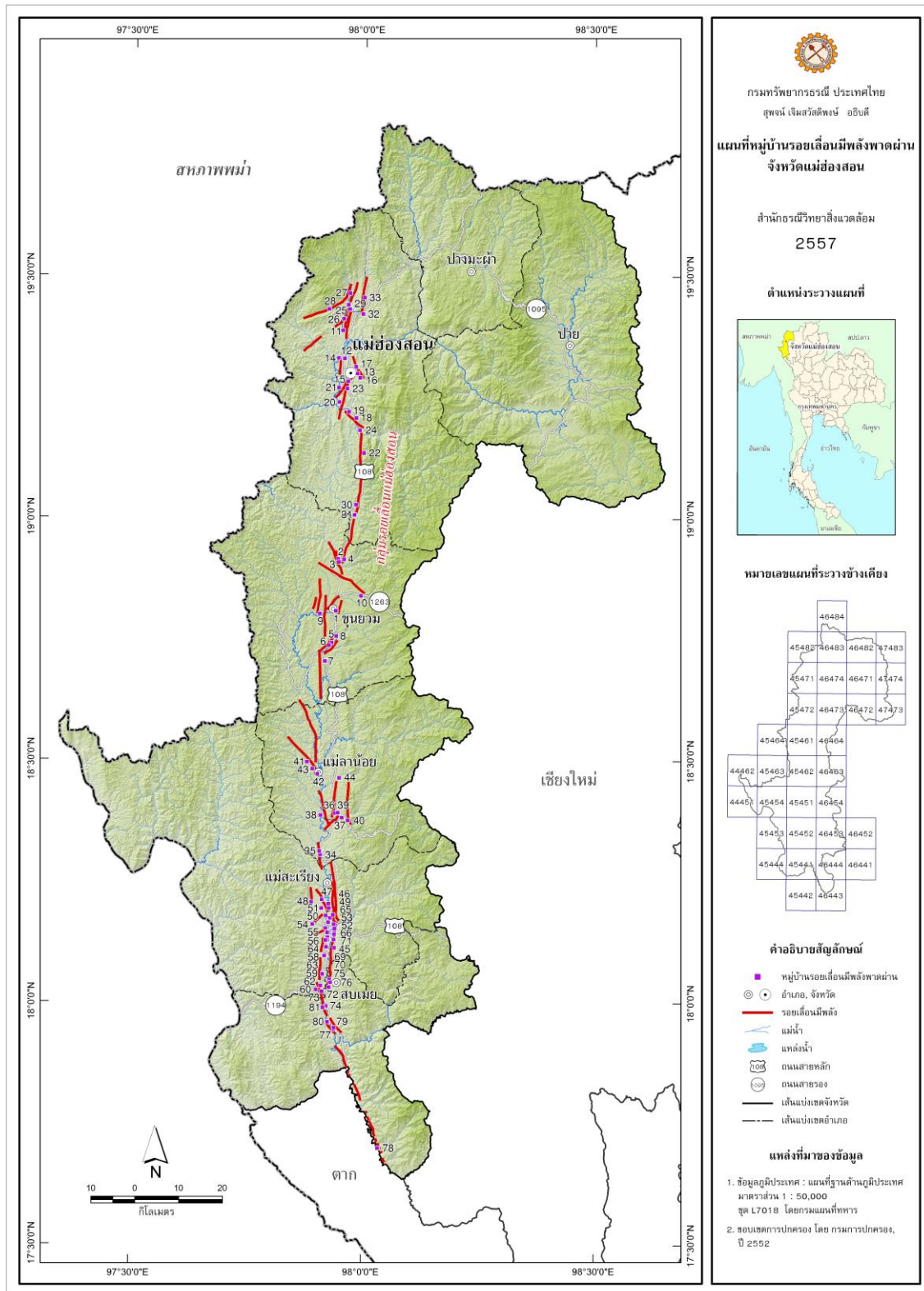
ระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวตามมาตราเมอร์คัลลี

แผนที่รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย

แผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวประเทศไทย

แผนที่หมู่บ้านรอยเลื่อนมีพลังภาคผ่าน จังหวัดแม่ฮ่องสอน 5 อำเภอ 18 ตำบล 65 หมู่บ้าน

3. ทลุมยูป

หลุมยุบเป็นธรณีพิบัติภัยที่เกิดขึ้นในภูมิภาคประเทศแบบคาสต์ มีหินรองรับอยู่ใต้ผิวดินเป็นหินจำพวก ทรายน้ำ ได้แก่ หินปูน หินโดโลไมต์ เกลือหิน และยิปซัม เมื่อหินเกิดการละลายพร้อมทั้งมีกระบวนการอื่น เกิดร่วมด้วย เช่น การกัดกร่อน การผุพังการชะล้างพังทลายจะเร่งให้ชั้นดินชั้นหินที่เคยมีเคลื่อนหายออกไปจาก ที่เดิมจนเกิดเป็นโพรงถ้าใต้ดินขึ้นมาแทนที่ เมื่อเพดานโพรงถ้าบางลงจนไม่สามารถแบกรับน้ำหนักพื้นผิวด้านบนได้ จะยุบตัวลงสู่ด้านล่างและปรากฏให้เห็นเป็นหลุมกว้างบนผิวดิน

การจำแนกชนิดของหลุมยุบ

1) หลุมยุบที่เกิดจากกระบวนการละลาย ชั้นหินปูนหรือหินที่ละลายน้ำได้จะถูกชะล้างและ พังทลายได้มากที่สุดในบริเวณที่น้ำสัมผัสกับพื้นผิวของหิน การละลายอย่างรวดเร็วเกิดขึ้นโดยเฉพาะบริเวณที่มี รอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน แนวชั้นหิน และในพื้นที่ที่มีความผันผวนของระดับน้ำใต้ดินและน้ำผิวดิน ปริมาณ น้ำฝน และน้ำผิวดินไหลซึมผ่านแนวรอยแตกในหินปูนหรือหินคาร์บอเนตที่ละลายน้ำจะถูกพัดพาออกจาก พื้นผิวและค่อยๆ ซึมหายไปทีละน้อย

2) หลุมยุบที่เกิดจากการทรุดตัว จะค่อยๆ พัฒนาขึ้นโดยที่ตะกอนปิดทับค่อยๆ ไหลผ่านลงสูงแนว แตกหรือช่องว่างในชั้นหินจนทำให้ผิวดินค่อยๆ มีการยุบตัว และพัฒนาจนกลายเป็นหลุมยุบ ในที่สุดหลุมยุบ ชนิดนี้จะเกิดจากการยุบตัวของขนาดเล็กและใช้ระยะเวลาในการขยายเป็นหลุมยุบขนาดใหญ่ ดังนั้นหากขาด การสังเกตจะไม่สามารถรู้ได้ว่าการยุบตัว

3) หลุมยุบที่เกิดจากการพังทลายของชั้นหินชั้นดิน จะเกิดขึ้นอย่างกะทันหันก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงมักเกิดขึ้นในพื้นที่มีตะกอนปิดทับจำพวกดินเหนียวปะปนอยู่จำนวนมากหรือชั้นหินปิดทับอยู่บน ช่องโพรงถ้าไม่หนา กระบวนการที่เกี่ยวข้อง เช่น การละลาย การระบายน้ำ การกัดเซาะเป็นโพรงและ การยุบตัวหรือพังถล่มลงสู่โพรงถ้าใต้พื้นดินก่อให้เกิดหลุมที่มีขอบหลุมลึกและชัน รวมทั้งหลุมยุบที่เกิดจากการ ไหลของน้ำใต้ดิน เนื่องจากการไหลของน้ำใต้ดินเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของตะกอน ที่ยังไม่แข็งตัวและพาตะกอนที่ถูกกร่อนไหลไปพร้อมกับน้ำบาดาล โดยสังเกตได้จากร่องรอยของน้ำไหล ที่ปรากฏมักไหลลงสู่ลำห้วยและลักษณะของตะกอนที่ปิดทับอยู่ด้านบนสุดของพื้นจำพวกตะกอนทราย เนื้อหยาบมากที่มีความร่วนและพรุนสูงจึงถูกพัดพาไปพร้อมการไหลของน้ำได้ง่าย เมื่อโดนกระตุ้นด้วยแรง ที่มากกว่าปกติหรือน้ำใต้ดินที่มากขึ้นจึงทำให้เกิดการพังทลายได้ ปัจจัยเหล่านี้ยังบ่งชี้โอกาสที่จะเกิดขยายตัว ของหลุมยุบและการพังทลายเพิ่มขึ้นได้

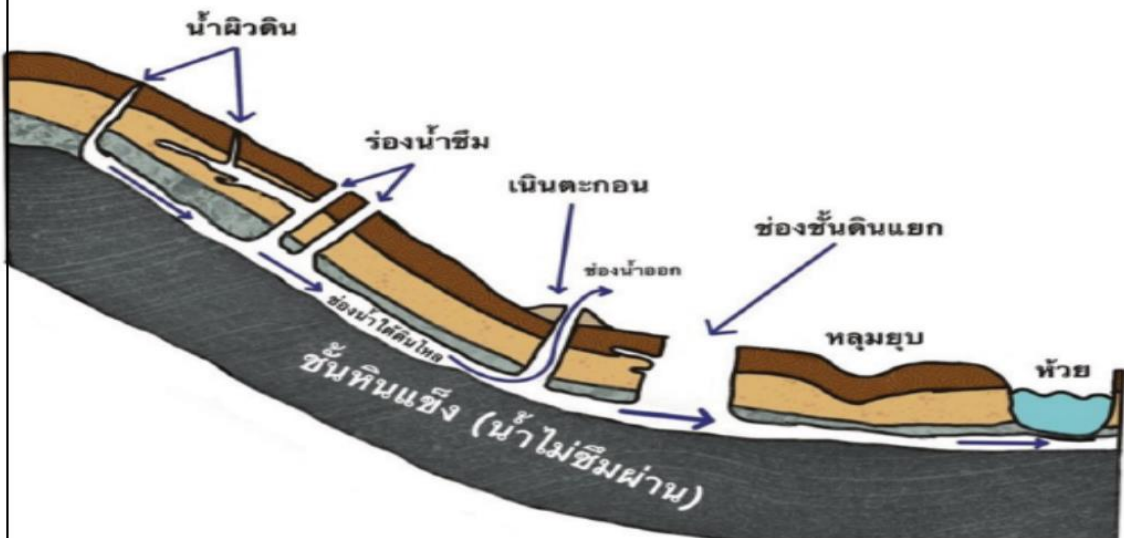
หลุมยุบที่เกิดจากกระบวนการละลาย (Dissolution sinkhole)

หลุมยุบที่เกิดจากการทรุดตัว (Subidence sinkhole)

หลุมยุบที่เกิดจากการพังถล่มหรือพังทลายของชั้นหินชั้นดิน (Collapse sinkhole)

หลุมยุบที่เกิดจากการไหลของน้ำใต้ดิน (Collapse sinkhole from groundwater flow)

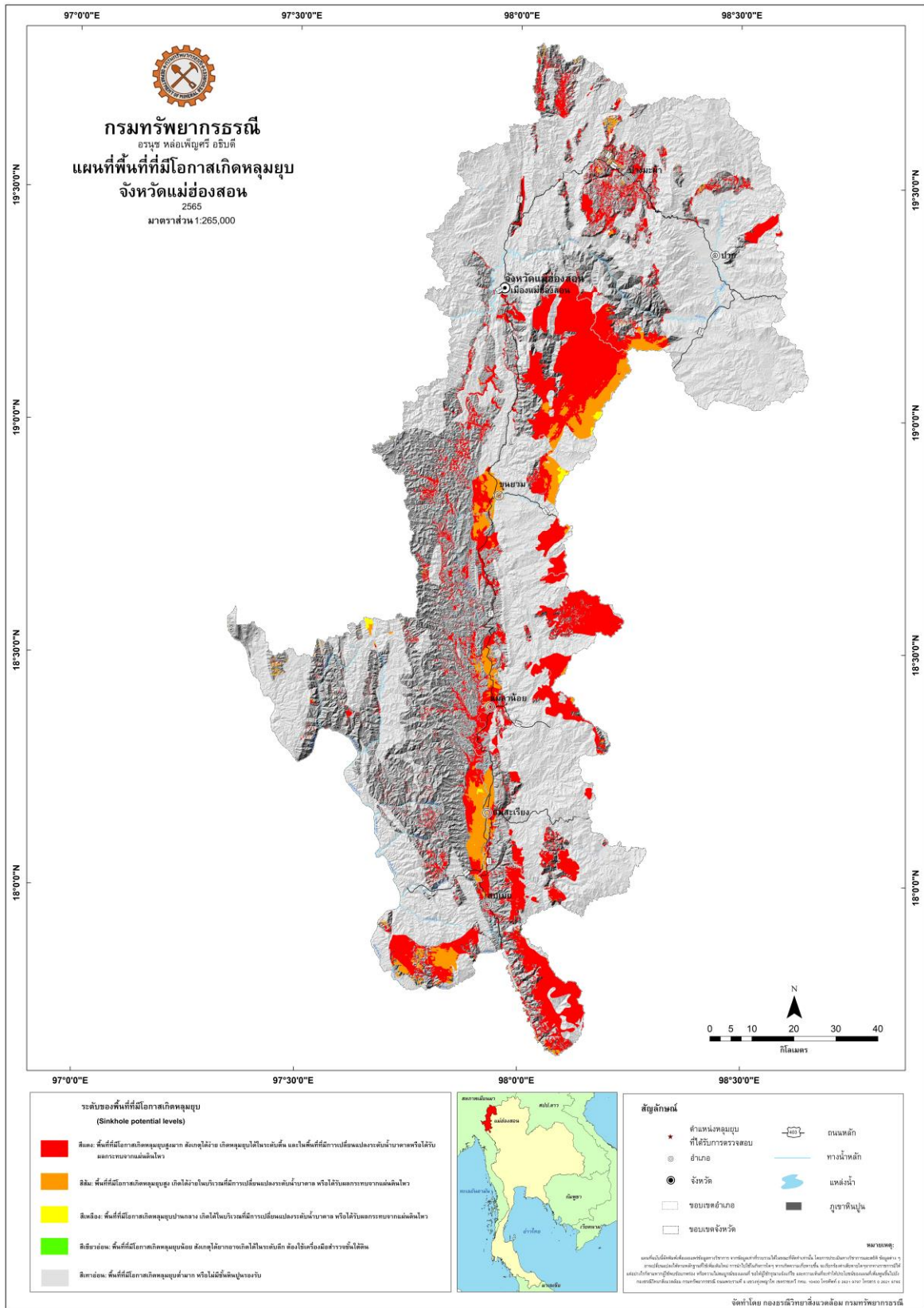
(USGS,1999)

แบบจำลองการเกิดหลุมยุบ

พื้นที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบในประเทศไทย ประกอบด้วย 1) พื้นที่ที่ถูกรองรับด้วยชั้นหินปูนอยู่ด้านใต้ มีพื้นที่เสี่ยงภัยหลุมยุบ จำนวนทั้งสิ้น 49 จังหวัด 339 อำเภอ 1,583 ตำบล ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ในภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันตก 2) พื้นที่ราบที่มีชั้นทรายร่วนและไถ้แม่ น้ำลำธาร โดยเป็นพื้นที่ที่ชั้นทรายรองรับอยู่ ซึ่งเป็นตะกอนที่จับตัวยังไม่แน่น 3) พื้นที่ถูกรองรับด้วยชั้นเกลือหิน ครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ชัยภูมิ ขอนแก่น สกลนคร อุดรธานี หนองคาย และนครพนม

พื้นที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวน 7 อำเภอ 42 ตำบล ดังนี้

ที่	อำเภอ	ตำบล
1.	อ.เมืองแม่ฮ่องสอน	ต.ห้วยปูลิง ต.ห้วยผา ต.ห้วยโป่ง ต.ปางหมู ต.ผาบ่อง ต.หมอกจำแป่
2.	อ.แม่ลาน้อย	ต.แม่โถ ต.ขุนแม่ลาน้อย ต.แม่नाจาก ต.สันติคีรี ต.ห้วยห้อม ต.แม่ลาหลวง ต.ท่าผาป้อม ต.แม่ลาน้อย
3.	อ.แม่สะเรียง	ต.ป่าแป๋ ต.แม่หะเซ ต.แม่สะเรียง ต.แม่ยวม ต.แม่คง ต.เสาหิน ต.บ้านกาศ
4.	อ.ขุนยวม	ต.แม่อุคอ ต.แม่ยวมน้อย ต.เมืองปอน ต.ขุนยวม ต.แม่เงา ต.แม่กี้
5.	อ.ปางมะผ้า	ต.สบป่อง ต.ถ้ำลอด ต.นาปู่ป้อม ต.ปางมะผ้า
6.	อ.ปาย	ต.ทุ่งยาว ต.แม่ฮี้ ต.เมืองแปง ต.แม่नाเติง ต.เวียงเหนือ
7.	อ.สบเมย	ต.กองก่อย ต.ป่าโปง ต.แม่สวด ต.แม่สามแลบ ต.แม่สามแลบ ต.แม่คะตวน

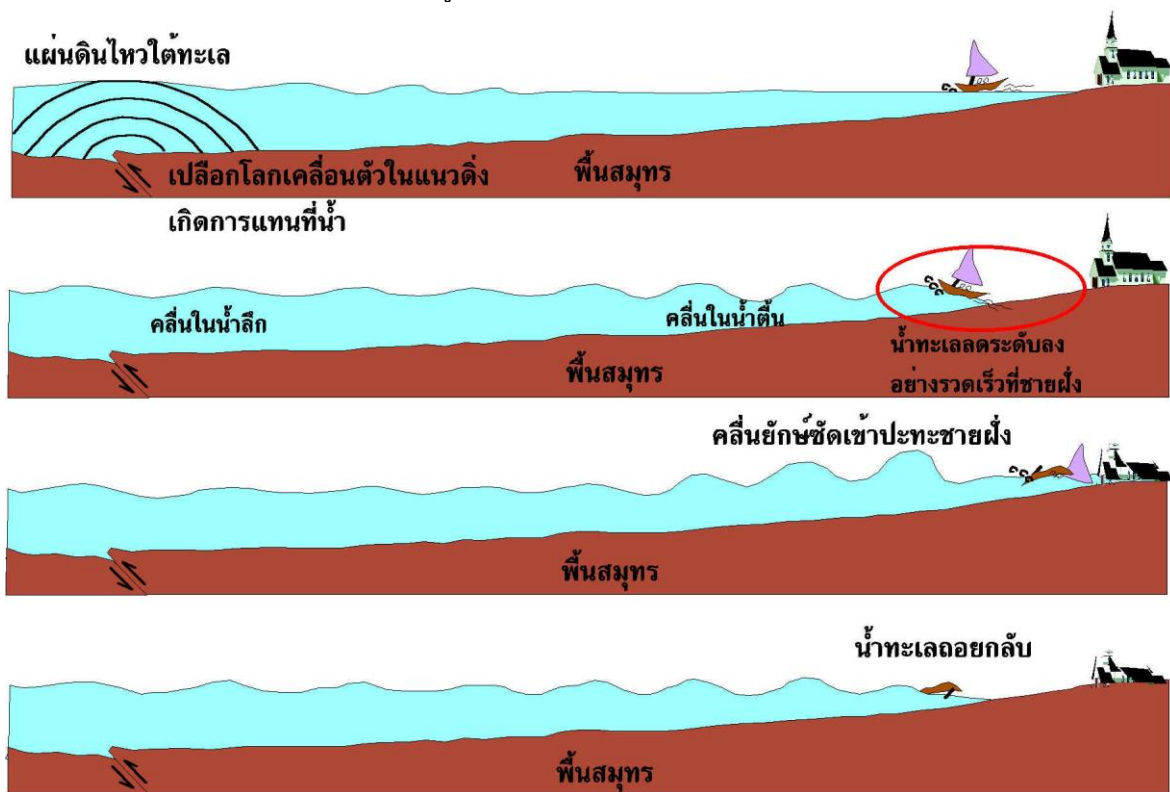

แผนที่พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบ จังหวัดแม่ฮ่องสอน 7 อำเภอ 42 ตำบล

4. สึนามิ

ส่วนใหญ่เกิดจากแผ่นดินไหวใต้มหาสมุทรที่มีระดับความรุนแรงมักเกิดขึ้นบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว เช่น พื้นที่รอบๆ มหาสมุทรแปซิฟิกที่เรียกกันว่า “วงแหวนไฟ” คลื่นสึนามินั้นมีความยาวคลื่นหรือระยะระหว่างสันคลื่นยาวมาก ในระหว่างที่คลื่นสึนามิเคลื่อนที่อยู่ในมหาสมุทรช่วงที่เป็นทะเลลึก คลื่นจะมีลักษณะเป็นคลื่นใต้น้ำ ที่เห็นเป็นเพียงระลอกคลื่นสูงราว 30 เซนติเมตร ถึง 1 เมตร เท่านั้น บางครั้งผู้ที่อยู่บนเรือเดินสมุทรอาจไม่รู้สึกรู้สียงหรือสังเกตถึงการเคลื่อนตัวของคลื่นได้ แต่เมื่อคลื่นสึนามิเคลื่อนที่เข้าหาฝั่งสู่เขตนํ้าตื้น คลื่นจะเคลื่อนที่ช้าลง ในขณะที่ความสูงของยอดคลื่นกลับยิ่งทวีสูงขึ้น และมีพลังทำลายล้างสูง

คลื่นสึนามิมิมีลักษณะต่างจากคลื่นที่เกิดจากกระแสลมบริเวณชายฝั่งทะเล กล่าวคือ คลื่นที่เกิดจากลมจะมีลักษณะเป็นคลื่นแบบม้วนตัวตามกระแสลม ส่วนคลื่นสึนามิจะเป็นคลื่นแบบแนวตรงยาวและไม่มีความสัมพันธ์กับทิศทางของกระแสลม คลื่นสึนามิที่เกิดจากแผ่นดินไหวในทะเลอาจจะเคลื่อนที่ด้วยความเร็วระหว่าง 500-800 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขึ้นอยู่กับขนาดของแผ่นดินไหว

แบบจำลองการเกิดสึนามิ

บทที่ 3

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 20 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 236 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 160,000 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียร์มาร์

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลปางหมู อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลห้วยผา อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียร์มาร์

ตำบลหมอกจำแป่ มีฐานะการบริหารเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลหมอกจำแป่ แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ 1 บ้านหมอกจำแป่

หมู่ 2 บ้านแม่สะงา

หมู่ 3 บ้านห้วยขาน

หมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านบริวาร คือ กลุ่มบ้านปางตอง)

หมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม (กลุ่มบ้านบริวาร คือ กลุ่มบ้านปางอู้ง)

หมู่ 6 บ้านรักไทย

หมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน

หมู่ 8 บ้านทบศอก

หมู่ 9 บ้านยอด

มีจำนวนประชากรทั้งหมด คน 7,064 แยกเป็นชาย 3,582 คน หญิง 3,482 คน และมีจำนวนครัวเรือน ทั้งหมด 7,064 ครัวเรือน (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยมีพื้นที่ป่าประมาณ 6,976,650 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 88.02 ของพื้นที่ เป็นพื้นที่ราบที่เหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐานและเพาะปลูก มีเพียงร้อยละ 9.50 ของพื้นที่ ส่วนในพื้นที่ของตำบลหมอกจำแป่ การใช้ประโยชน์ที่ดินแบ่งเป็นพื้นที่ประเภทต่างๆ ดังนี้ เป็นพื้นที่ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ เช่น ที่ตั้งบ้านเรือน สถานที่ราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งจัดกระจายในพื้นที่ของตำบล พื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ ถั่วเหลือง กระเทียม ข้าว ไร่ชา พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ภูเขาสูงสลับซับซ้อนและที่ราบระหว่างหุบเขา มีความสูงตั้งแต่ 100 – 2,200 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90.50 เป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อนที่เรียงตามแนวทิศเหนือ-ใต้ ขนานกัน มีลักษณะเป็นที่ราบแคบๆ ระหว่างภูเขาและที่ราบลุ่มริมแม่น้ำ มีความสูงเฉลี่ย 200 – 400 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ส่วนพื้นที่ตำบลหมอกจำแป่ มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนล้อมรอบทั้งตำบล มียอดเขาที่สำคัญ คือ ดอยโปกส์ดินหอม ดอยคอกแกะ และดอยลาน และทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตำบลเป็นพื้นที่ราบเชิงเขา พื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำแม่สะงา และพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำแม่สะงา

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลหมอกจำแป้ มีรูปแบบทางน้ำแบบกึ่งไม้ เป็นลักษณะโครงข่ายการระบายน้ำที่ลำน้ำสาขา ไหลลงมารวมกันกับลำน้ำสายหลัก ดูคล้ายกับกึ่งไม้ มักเกิดขึ้นบริเวณที่มีโครงสร้างหินแบบเดียวกัน มุมของลำน้ำที่ไหลมาเชื่อมกันมักเป็นมุมแหลม ซึ่งมีทางน้ำสายสำคัญ คือ น้ำแม่สะงา และน้ำแม่สะงิ และมีทางน้ำสายย่อย ได้แก่ ห้วยแม่สร้อยเงิน ห้วยส้มขวัญ ห้วยป่าแตบ ห้วยมะเขือส้ม ห้วยปางตอง ห้วยน้ำริน ห้วยผาเสื่อ ห้วยหม้อ ห้วยหมากชี ห้วยขาน ห้วยช้างตาย ห้วยหุ้ง ห้วยกิวหลวง ห้วยสะละ ห้วยแม่หุ้ง ห้วยเสื่อขบควาย ห้วยโป่ง (ห้วยโป่งอ่อน) ห้วยหินขรุขระ ห้วยลำซิ่ง ห้วยหินลู ห้วยไม้หนาม และห้วยปู่หน่อ

น้ำแม่สะงา มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากเทือกเขาถนนธงชัย ซึ่งเทือกเขาถนนธงชัยถือว่าเป็นแนวแบ่งเขตแดนธรรมชาติระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา น้ำแม่สะงา เกิดจากการไหลรวมกันของลำห้วยหลายสายไหลรวมกันก่อนไหลลงอ่างเก็บน้ำกลางห่มบ้านของหมู่ 6 บ้านรักไทย น้ำแม่สะงา ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 8 บ้านทบศอก ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 8 บ้านทบศอก ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 3 บ้านห้วยขาน ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกของหมู่ 9 บ้านยอด ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 1 บ้านหมอกจำแป้ และไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 2 บ้านแม่สะงา ก่อนไหลไปยังพื้นที่ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน บริเวณทางด้านทิศใต้ของตำบลหมอกจำแป้ และไหลมาบรรจบกับน้ำปายในตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ห้วยแม่สร้อยเงิน มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก) ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก) และไหลมาบรรจบกับน้ำแม่สะงาบริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก)

ห้วยส้มขวัญ มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก) ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก) และไหลมาบรรจบกับห้วยแม่สร้อยเงินบริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก) ห้วยป่าแตบ มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก) ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก) และไหลมาบรรจบกับห้วยแม่สร้อยเงินบริเวณทางด้านทิศเหนือของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก)

ห้วยมะเขือส้ม มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันตกของหมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม (กลุ่มบ้านห้วยมะเขือส้ม) ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยมะเขือส้ม ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของหมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม (กลุ่มบ้านห้วยมะเขือส้ม) น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยมะเขือส้ม ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านกลางห่มบ้านของหมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม (กลุ่มบ้านห้วยมะเขือส้ม) และไหลมาบรรจบกับน้ำแม่สะงาบริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านนาป่าแปก)

ห้วยปางตอง มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม (กลุ่มบ้านปางอู่) ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลผ่านทางด้านทิศใต้ของหมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม (กลุ่มบ้านปางอู่) ไหลผ่านทางด้านทิศใต้ของหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก (กลุ่มบ้านปางตอง) และไหลผ่านทางด้านทิศใต้ของศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ (หมู่ 4 บ้าน

ห้วยเสือขบควาย มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 9 บ้านยอด ไหลจากทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 9 บ้านยอด และไหลมาบรรจบกับน้ำแม่สะงาบริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 9 บ้านยอด

น้ำแม่สะงา มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากเทือกเขาดนธงชัยในพื้นที่ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน น้ำแม่สะงา เป็นทางน้ำสายสำคัญของตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไหลจากทางด้านทิศเหนือลงมาทางด้านทิศใต้ ก่อนไหลวกไปทางด้านทิศตะวันตก ทางน้ำไหลเปลี่ยนทิศทางไหลจากทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ และไหลเข้าเขตพื้นที่ตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน บริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน น้ำแม่สะงา ไหลจากทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศใต้ของหมู่ 1 บ้านหมอกจำแป๋ และไหลมาบรรจบกับน้ำแม่สะงาบริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 1 บ้านหมอกจำแป๋

ห้วยโป่งอ่อน (ห้วยโป่ง) มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศใต้ของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยโป่ง ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 2 บ้านแม่สะงา น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยโป่ง ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ และไหลมาบรรจบกับน้ำแม่สะงาบริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 2 บ้านแม่สะงา

ห้วยหินซุรชะ มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน และไหลมาบรรจบกับห้วยโป่งบริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน

ห้วยลำซิ่ง มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน และไหลมาบรรจบกับห้วยโป่ง (ห้วยโป่งอ่อน) บริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน

ห้วยหินลุ มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน และไหลมาบรรจบกับห้วยโป่ง (ห้วยโป่งอ่อน) บริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน

ห้วยไม้หนาม มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน และไหลมาบรรจบกับห้วยโป่ง (ห้วยโป่งอ่อน) บริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน

ห้วยปู้หน่อ มีพื้นที่ต้นน้ำมาจากยอดเขาทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 2 บ้านแม่สะงา ไหลจากทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลผ่านทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านแม่สะงา และไหลมาบรรจบกับน้ำแม่สะงาบริเวณทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านแม่สะงา

5. ลักษณะธรณีวิทยา

พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลหมอกจำแป๋รองรับด้วยหินตะกอนพวกหินทราย หินดินดาน และหินโคลน สามารถเทียบเคียงได้ในช่วงอายุคาร์บอนิเฟอรัส (290-355 ล้านปี) มีรายละเอียด ดังนี้

พบหินทราย ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านหมอกจำแป่ หมู่ 2 บ้านแม่สะงา หมู่ 3 บ้านห้วยขาน หมู่ 4 บ้านนาป่าแปก

พบหินดินดาน ในพื้นที่หมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม หมู่ 6 บ้านรักไทย หมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน หมู่ 8 บ้านทบศอก

พบหินโคลน ในพื้นที่หมู่ 9 บ้านยอด

ลักษณะของหินทราย ในพื้นที่หมู่ 3 บ้านห้วยขาน

ลักษณะของหินดินดาน ในพื้นที่หมู่ 4 บ้านนาป่าแปก

ลักษณะของหินดินดาน ในพื้นที่หมู่ 6 บ้านรักไทย

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน ในพื้นที่ตำบลแม่เงา จำนวน 8 หมู่บ้าน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านหมอกจำแป่ มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่ราบเชิงเขาและที่ราบริมน้ำ และบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านแม่สะงา มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่ราบเชิงเขาและที่ราบริมน้ำ บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านห้วยขาน มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่ราบเชิงเขาและที่ราบริมน้ำ เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านนาป่าแปก มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่ราบในหุบเขา ที่ราบเชิงเขาและบริเวณที่ราบริมน้ำ และบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่ราบในหุบเขา ที่ราบเชิงเขาและบริเวณที่ราบริมน้ำ และบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านรักไทย มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านตามที่ลาดไหล่เขา ที่ราบเชิงเขามี บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่ราบในหุบเขา ที่ราบเชิงเขาและบริเวณที่ราบริมน้ำ และบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านทบศอก มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่ราบในหุบเขาและบริเวณไหล่เขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านขวางร่องห้วย และมีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านต่ำกว่าถนน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านยอด มีบ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านบริเวณที่บริเวณที่ราบเชิงเขา ที่ราบลุ่มริมน้ำและบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน พื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านหมอกจำแป่	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านแม่สะงา	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านห้วยขาน	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านนาป่าแปก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านห้วยมะเขือส้ม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านรักไทย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านห้วยโป่งอ่อน	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านทบศอก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านยอด	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

สร้างบ้านเรือนตามลาดไหล่เขา บริเวณหมู่ 4 บ้านนาป่าแปก

สร้างบ้านเรือนตามลาดไหล่เขา และตัดไหล่เขา บริเวณหมู่ 6 บ้านรักไทย

สร้างบ้านเรือนที่ลาดไหล่เขา และตัดไหล่เขา บริเวณหมู่ 8 บ้านทบศอก

แผนผังระวางแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม
(ลุ่มน้ำแม่ปายตอนล่าง ต.หมอกจำแป่ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน)

แจ้งปริมาณน้ำฝน
มากกว่า 100 มม.

ต.หมอกจำแป๋ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน แจ้ง กำนัน ต.หมอกจำแป๋ (หมู่ 1 บ้านหมอกจำแป๋)

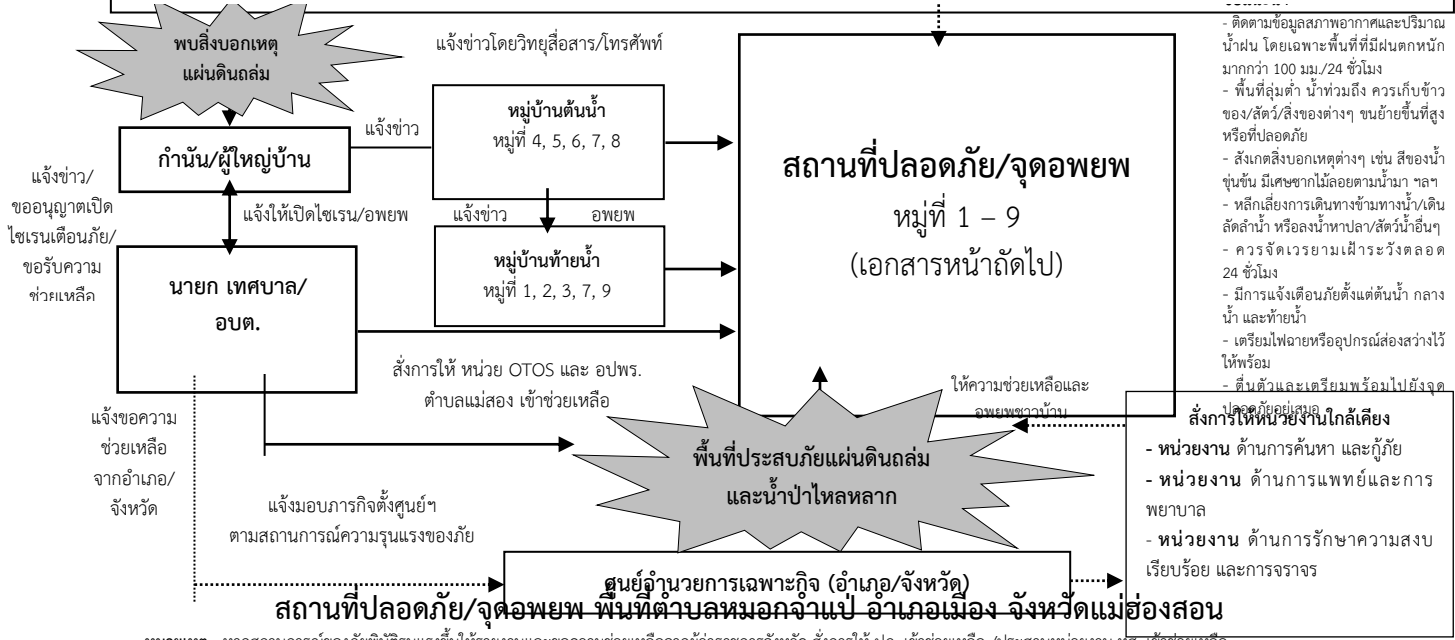
ผญบ.หมู่ที่ 1 บ้านหมอกจำแป๋	ผญบ.หมู่ที่ 6 บ้านรักไทย
ผญบ.หมู่ที่ 2 บ้านแม่สะงา	ผญบ.หมู่ที่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน
ผญบ.หมู่ที่ 3 บ้านห้วยขาน	ผญบ.หมู่ที่ 8 บ้านทบตอก
ผญบ.หมู่ที่ 4 บ้านนาป่าแปก	ผญบ.หมู่ที่ 9 บ้านทบตอก
ผญบ.หมู่ที่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม	

รายชื่อผู้วัดปริมาณน้ำฝน บันทึกเวลา 07.00 น.

หมู่ 1	โทร.....
หมู่ 2	โทร.....
หมู่ 3	โทร.....
หมู่ 4	โทร.....
หมู่ 5	โทร.....
หมู่ 6	โทร.....
หมู่ 7	โทร.....
หมู่ 8	โทร.....
หมู่ 9	โทร.....
หมู่ 10	โทร.....

จุดเฝ้าระวัง ต.หมอกจำแป๋ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

น้ำแม่สะงา ไหลผ่านหมู่ 6 บ้านรักไทย หมู่ 4 บ้านนาป่าแปก หมู่ 8 บ้านทบตอก หมู่ 3 บ้านห้วยขาน หมู่ 9 บ้านยอด หมู่ 1 บ้านหมอกจำแป๋ และหมู่ 2 บ้านแม่สะงา ก่อนไหลไปยังพื้นที่ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน **น้ำแม่สะงิ** ไหลผ่านหมู่ 1 บ้านหมอกจำแป๋ **ห้วยมะเขือส้ม/ห้วยน้ำริน/ห้วยปางตอง** ไหลผ่านหมู่ 5 บ้านห้วยมะเขือส้ม **ห้วยผาเสือ/ห้วยหม้อ** ไหลผ่านหมู่ 8 บ้านทบตอก **ห้วยขาน/ห้วยหมากชี/ ห้วยข้างตาย/ห้วยหุง** ไหลผ่านหมู่ 3 บ้านห้วยขาน **ห้วยโป่งอ่อน** (ห้วยโป่ง) ไหลผ่านหมู่ 7 บ้านห้วยโป่งอ่อน หมู่ 2 บ้านแม่สะงา **ห้วยกิวหลวง/ห้วยสะละ/ห้วยแม่หุ้ง/ห้วยเลื้อยขบควาย** ไหลผ่านหมู่ 9 บ้านยอด **ห้วยปู้หน่อ** ไหลผ่านหมู่ 2 บ้านแม่สะงา

- ติดตามข้อมูลสภาพอากาศและปริมาณน้ำฝน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีฝนตกหนักมากกว่า 100 มม./24 ชั่วโมง
- พื้นที่ลุ่มต่ำ น้ำท่วมถึง ควรเก็บข้าวของ/สัตว์/สิ่งของต่างๆ ขนย้ายขึ้นที่สูงหรือที่ปลอดภัย
- สังเกตสิ่งบอกเหตุต่างๆ เช่น สีของน้ำขุ่นขึ้น มีเศษซากไม้ลอยตามน้ำมา ฯลฯ
- หลีกเลี่ยงการเดินทางข้ามทางน้ำ/เดินลัดลำน้ำ หรือลงน้ำหาปลา/สัตว์น้ำอื่นๆ
- ควรจัดเวรยามเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง
- มีการแจ้งเตือนภัยตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ
- เตรียมไฟฉายหรืออุปกรณ์ส่องสว่างไว้ให้พร้อม
- สัตว์และเตรียมพร้อมไปถึงจุดปลอดภัย

- ส่งการให้หน่วยงานใกล้เคียง**
- หน่วยงาน ด้านการค้นหา และกู้ภัย
 - หน่วยงาน ด้านการแพทย์และการพยาบาล
 - หน่วยงาน ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และการจราจร

ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ (อำเภอ/จังหวัด)
สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ พื้นที่ตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	บ้านหมอกจำแป๋	วัดหมอกจำแป๋
หมู่ที่ 2	บ้านแม่สะงา	วัดแม่แม่สะงา
หมู่ที่ 3	บ้านห้วยขาน	วัดห้วยขาน
หมู่ที่ 4	บ้านนาป่าแปก	ศาลาโครงการธนาคารอาหารชุมชนตามพระราชดำริ

หมู่ที่ 5	บ้านห้วยมะเขือส้ม	วัดพระแม่รับสาร
หมู่ที่ 6	บ้านรักไทย	สถานีอนามัยบ้านรักไทย
หมู่ที่ 7	บ้านห้วยโป่งอ่อน	ที่พักสงฆ์บ้านห้วยโป่งอ่อน
หมู่ที่ 8	บ้านทบศอก	จุดปลอดภัยโรงไฟฟ้าแม่สะงา
หมู่ที่ 9	บ้านยอด	สำนักสงฆ์บ้านยอด

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างที่ว่าการจังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปทางทิศเหนือ ประมาณ 3 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ 300 ตารางกิโลเมตร หรือ 187,500 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลหมอกจาแป อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลผาป่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ประเทศพม่า

ตำบลปางหมู มีสถานะการบริหารเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู แบ่งการปกครองเป็น 13 หมู่บ้าน คือ

หมู่ 1 บ้านปางหมู (มี 3 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านปางหมู กลุ่มบ้านปายโค้ง กลุ่มบ้านห้วยปอกจ่าน)

หมู่ 2 บ้านทุ่งไม้สัก (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านทุ่งไม้สัก และกลุ่มบ้านทุ่งป่าตั้ง)

หมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู

หมู่ 4 บ้านในสอย

หมู่ 5 บ้านใหม่

หมู่ 6 บ้านสบป่อง

หมู่ 7 บ้านสบสอย

หมู่ 8 บ้านไม้แงะ

หมู่ 9 บ้านไม้สะเป่ (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านไม้สะเป่ และกลุ่มบ้านห้วยผึ้ง)

หมู่ 10 บ้านพะโฮโหล่

หมู่ 11 บ้านขุนกลาง

หมู่ 12 บ้านชานเมือง

หมู่ 13 บ้านดอยแสง

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 14,894 คน เป็นชาย 7,536 คน หญิง 7,349 มีจำนวนครัวเรือน 7,777 ครัวเรือน (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลปางหมู แบ่งเป็นพื้นที่ประเภทต่างๆ ดังนี้ พื้นที่ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ เช่น ที่ตั้งบ้านเรือน สถานที่ราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งตั้งกระจายในพื้นที่ย่อยๆ พื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ ปลูกกระเทียม แตงโม ถั่วเหลือง และทำนา เลี้ยงโค พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยคาเต็ง อ่างเก็บน้ำแม่ฮ่องสอน และอ่างเก็บน้ำห้วยผายคอก ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลปางหมู โดยทั่วไปส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อนร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมด มีระดับความสูงประมาณ 300-1,500 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ส่วนที่เหลือมีลักษณะเป็นที่ราบระหว่างหุบเขาและที่ราบริมน้ำ มีระดับความสูงประมาณ 160-300 เมตร เหนือ

ระดับน้ำทะเลปานกลาง มียอดดอยที่สำคัญคือ ดอยขุนห้วยป่าตั้ง ดอยห้วยต่อ ดอยขุนห้วยโป่ง ดอยขุนห้วยหก ดอยสันขวาง ดอยห้วยโป่ง ดอยสันบ้าน ดอยห้วยแม่ฮ่องสอน

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลปางหมู มีทางน้ำสายสำคัญ คือ แม่น้ำปาย โดยทางน้ำไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้

แม่น้ำปาย มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตอำเภอปาย ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านปายโค้ง ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านปางหมู ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 บ้านสบสอย ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 6 บ้านสบป่อง ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน ในประเทศพม่า มีแพรกสาขาที่สำคัญได้แก่ ลำน้ำแม่สะงา ห้วยจอง ห้วยผาอ่าง ลำน้ำแม่สอย ลำน้ำแม่ฮ่องสอน ห้วยม่อนตาแลง

ลำน้ำแม่สะงา มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตตำบลหมอกจาแป้ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 2 กลุ่มบ้านทุ่งไม้สัก หมู่ 2 กลุ่มบ้านทุ่งป่าตั้ง หมู่ 1 กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำปาย ด้านทิศตะวันออกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยคาเต็ง ห้วยปือกจ่าน

ห้วยคาเต็ง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 2 กลุ่มบ้านทุ่งไม้สัก ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยคาเต็ง ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านทุ่งไม้สัก ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านทุ่งป่าตั้ง ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะงาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านทุ่งป่าตั้ง

ห้วยปือกจ่าน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านตอนกลางของหมู่ 1 กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะงา ด้านทิศตะวันออกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน

ห้วยจอง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 1 กลุ่มบ้านปางหมู ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านตอนกลางของหมู่ 1 กลุ่มบ้านปางหมู ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำปายด้านทิศตะวันตกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านปางหมู

ห้วยผาอ่าง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำปายด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู

ลำน้ำแม่ฮ่องสอน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ ผ่านตอนกลางของหมู่ 5 บ้านใหม่ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 8 บ้านไม้แฉะ หมู่ 6 บ้านสบป่อง ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำปายด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 6 บ้านสบป่อง มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยน้ำฮู ห้วยริน ห้วยน้ำปู้

ห้วยน้ำฮู มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านตอนกลางของหมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่ฮ่องสอนด้านทิศตะวันตกของหมู่ 10 บ้านพะไซโหล่

ห้วยริน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 5 บ้านใหม่ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านตอนกลางของหมู่ 5 บ้านใหม่ ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่ฮ่องสอนด้านทิศตะวันตกของหมู่ 5 บ้านใหม่

ห้วยน้ำปู้ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 12 บ้านขานเมืองจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านตอนกลางของหมู่ 12 บ้านขานเมือง หมู่ 11 บ้านขุนกลาง ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่ฮ่องสอนด้านทิศเหนือของหมู่ 6 บ้านสบป่อง มีแพรงสาขาที่สำคัญคือ ห้วยน้ำปู้แห่ง

ห้วยน้ำปู้แห่ง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 11 บ้านขุนกลางไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านตอนกลางของหมู่ 11 บ้านขุนกลาง ไหลไปบรรจบกับห้วยน้ำปู้ด้านทิศเหนือของหมู่ 11 บ้านขุนกลาง

ลำน้ำแม่สอย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยผึ่ง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 9 กลุ่มบ้านห้วยผึ่ง ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 9 กลุ่มบ้านไม้สะเป่ จากนั้นเปลี่ยนทิศทางการไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 4 บ้านในสอย หมู่ 7 บ้านสบสอย ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำปายด้านทิศใต้ของหมู่ 7 บ้านสบสอย มีแพรงสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยไม้แดง ห้วยริน

ห้วยไม้แดง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 13 บ้านดอยแสง ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 13 บ้านดอยแสง ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สอย ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 13 บ้านดอยแสง

ห้วยริน มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 บ้านในสอย ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านตอนกลางของหมู่ 4 บ้านในสอย ไหลไปบรรจบกับลำน้ำแม่สอยด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 4 บ้านในสอย

ห้วยม่อนตาแลง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 8 บ้านไม้แจะ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยม่อนตาแลงผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 8 บ้านไม้แจะ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำปายด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 8 บ้านไม้แจะ

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาค่าบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยหินตะกอนจำพวก หินกรวดมน หินทราย หินโคลน หินดินดาน หินเชิร์ต หินปูน หินอัคนีพู จำพวกหินแก้วภูเขาไฟ และหินแปร จำพวกหินควอร์ตไซต์

พบหินอัคนีพู จำพวกหินแก้วภูเขาไฟ ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านปางหมู พบหินตะกอนจำพวกหินกรวดมน ในพื้นที่หมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู

พบหินทราย ในพื้นที่หมู่ 4 บ้านในสอย หมู่ 5 บ้านใหม่ หมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ หมู่ 12 บ้านขานเมือง

พบหินโคลน ในพื้นที่หมู่ 2 บ้านกุงไม้สัก หมู่ 4 บ้านในสอย หมู่ 6 บ้านสบป่อง หมู่ 7 บ้านสบสอย

พบหินดินดาน ในพื้นที่หมู่ 9 บ้านไม้สะเป่ หมู่ 11 บ้านขุนกลาง หมู่ 13 บ้านดอยแสง

พบหินปูน ในพื้นที่หมู่ 10 บ้านพะไซโหล่

พบหินเชิร์ต ในพื้นที่หมู่ 8 บ้านไม้แจะ

พบหินแปร จำพวก หินควอร์ตไซต์ ในพื้นที่หมู่ 2 บ้านกุงไม้สัก

ลักษณะของหินโคลน บริเวณหมู่ 6 บ้านสบป่อง

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 9 บ้านไม้สะเป่

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านปางหมู มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านทุ่งไม้สัก มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านทุ่งกอมู มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านในสอย มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านใหม่ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านสบป่อง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านสบสอย มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านไม้แฉะ บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านไม้สะเป่ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบระหว่างหุบเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 11 บ้านขุนกลาง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา มีบ้านเรือนบางส่วนที่สร้างบ้านติดลำห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 12 บ้านขานเมือง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 13 บ้านดอยแสง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

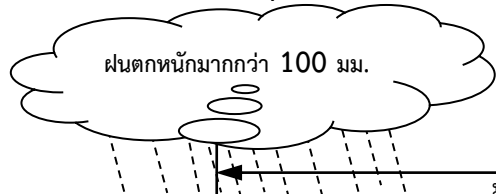
หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านปางหมู	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านกุงไม้สัก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านทุ่งกองมู	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านในสอย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านใหม่	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านสบป่อง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านสบสอย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านไม้แฉะ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านไม้สะเป่	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านพะไซโหล่	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
11	บ้านขุนกลาง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
12	บ้านขานเมือง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
13	บ้านดอยแสง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

บ้านเรือนอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา ที่ราบระหว่างหุบเขา บริเวณหมู่ 9 บ้านไม้สะเป่

บ้านเรือนอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา ที่ราบระหว่างหุบเขา บริเวณหมู่ 13 บ้านดอยแสง
 ฝนฟ้าคะนองแรงในตอนกลางวันทำให้อาการแผ่นดินถล่ม
 (ลุ่มน้ำแม่ปายตอนล่าง ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน)

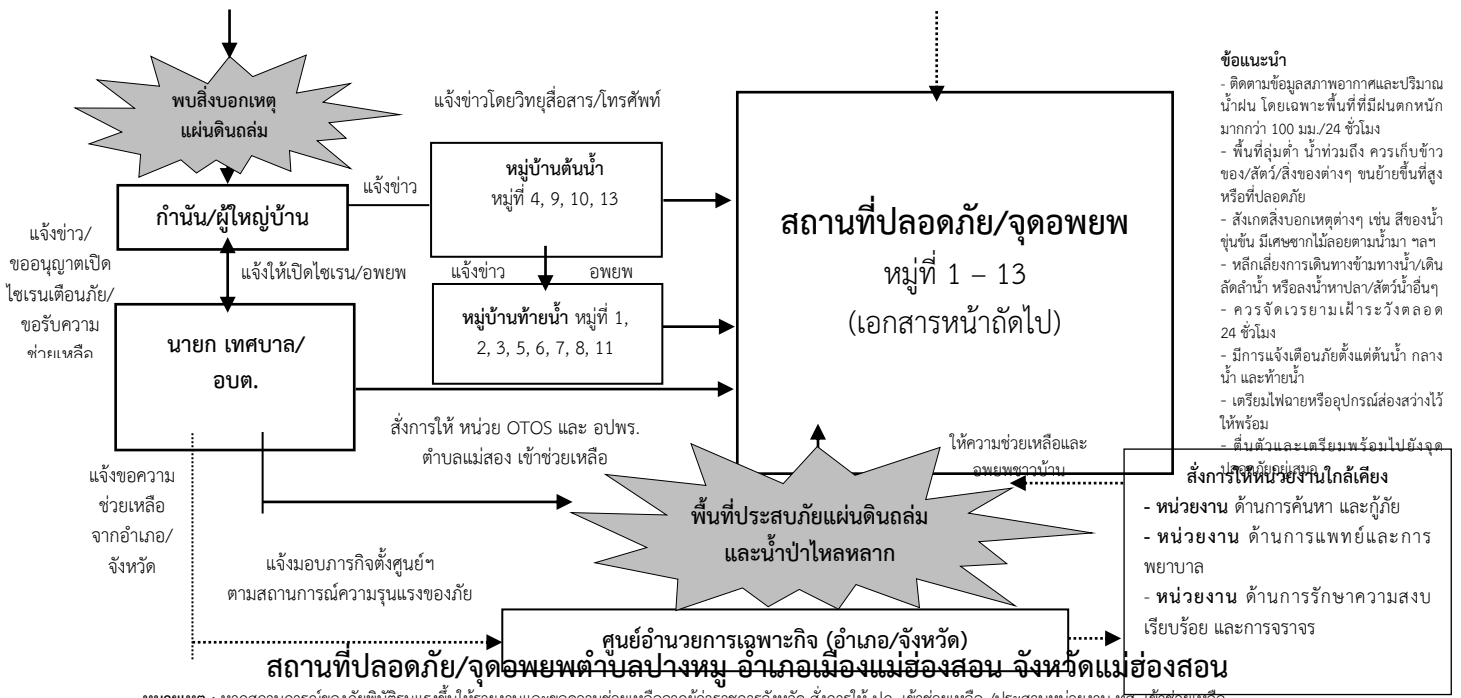

ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน ฝน กำนัน ต.ปางหมู (หมู่ 11 บ้านขุนกลาง)	
ผอ.หมู่ที่ 1 บ้านปางหมู	ผอ.หมู่ที่ 8 บ้านไม้แฉะ
ผอ.หมู่ที่ 2 บ้านทุ่งไม้สัก	ผอ.หมู่ที่ 9 บ้านไม้สะเป่
ผอ.หมู่ที่ 3 บ้านทุ่งกองมู	ผอ.หมู่ที่ 10 บ้านพะไซโหล่
ผอ.หมู่ที่ 4 บ้านโนนสอย	ผอ.หมู่ที่ 11 บ้านขุนกลาง
ผอ.หมู่ที่ 5 บ้านใหม่	ผอ.หมู่ที่ 12 บ้านขานเมือง
ผอ.หมู่ที่ 6 บ้านสบป่อง	ผอ.หมู่ที่ 13 บ้านดอยแสง
ผอ.หมู่ที่ 7 บ้านสบสอย	

รายชื่อผู้วัดปริมาณน้ำฝน บันทึกเวลา 07.00 น.	
หมู่ 1	โทร.....
หมู่ 2	โทร.....
หมู่ 3	โทร.....
หมู่ 4	โทร.....
หมู่ 5	โทร.....
หมู่ 6	โทร.....
หมู่ 7	โทร.....
หมู่ 8	โทร.....
หมู่ 9	โทร.....

จุดเฝ้าระวัง ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

ลำน้ำแม่ปอน ไหลผ่านหมู่ 1 บ้านปางหมู กลุ่มบ้านปายโค้ง กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน หมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู หมู่ 7 บ้านสบสอย หมู่ 6 บ้านสบป่อง
ลำน้ำแม่สะงา ไหลผ่านหมู่ 2 บ้านทุ่งไม้สัก หมู่ 2 กลุ่มบ้านทุ่งป่าตึง หมู่ 1 บ้านปางหมู กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน **ห้วยผาอ่าง** ไหลผ่านหมู่ 3 บ้านทุ่งกองมู **ลำน้ำแม่ฮ่องสอน** ไหลผ่านหมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ หมู่ 5 บ้านใหม่ หมู่ 8 บ้านไม้แฉะ หมู่ 6 บ้านสบป่อง **ห้วยน้ำปี่** ไหลผ่านหมู่ 12 บ้านขานเมือง หมู่ 11 บ้านขุนกลาง หมู่ 6 บ้านสบป่อง **ลำน้ำแม่สอย** ไหลผ่านหมู่ 9 บ้านไม้สะเป่ กลุ่มบ้านห้วยผิง หมู่ 4 บ้านโนนสอย หมู่ 7 บ้านสบสอย **ห้วยมอนตาแลง** ไหลผ่านหมู่ 8 บ้านไม้แฉะ **ห้วยไม้แดง** ไหลผ่านหมู่ 13 บ้านดอยแสง **ห้วยริน** ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านโนนสอย **ห้วยน้ำฮู** ไหลผ่านหมู่ 10 บ้านพะไซโหล่ **ห้วยคำแดง** ไหลผ่านหมู่ 2 บ้านทุ่งไม้สัก กลุ่มบ้านทุ่งป่าตึง **ห้วยปือกจ่าน** ไหลผ่านหมู่ 1 บ้านปางหมู กลุ่มบ้านห้วยปือกจ่าน **ห้วยน้ำปี่แห้ง** ไหลผ่านหมู่ 11 บ้านขุนกลาง

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งการให้ ปก. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	บ้านปางหมู	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน
หมู่ที่ 2	บ้านกุงไม้สัก	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกุงไม้สัก
หมู่ที่ 3	บ้านทุ่งกอมมู	วัดจองไท้ง
หมู่ที่ 4	บ้านในสอย	โรงเรียนบ้านในสอย
หมู่ที่ 5	บ้านใหม่	วัดป่าบ้านใหม่
หมู่ที่ 6	บ้านสบป่อง	วัดบ้านสบป่อง
หมู่ที่ 7	บ้านสบสอย	วัดป่าบนดอยบ้านสบสอย
หมู่ที่ 8	บ้านไม้แฉะ	วัดสิริมงคลธรรมมาวาส
หมู่ที่ 9	บ้านไม้สะเป่	วัดพระคริสตารธา
หมู่ที่ 10	บ้านพะไซโหล่	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 11	บ้านขุนกลาง	วัดกุงเปา
หมู่ที่ 12	บ้านซานเมือง	โรงพยาบาลอภัยภูรังค์แม่ฮ่องสอน
หมู่ที่ 13	บ้านดอยแสง	วัดบ้านดอยแสง

บทที่ 5

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างที่ว่าการอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประมาณ 60 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 575 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 359,375 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลหมอกจาแป อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตำบลบ้านจันทร์ ตำบลแจ่มหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลปางหมู ตำบลผาป่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลห้วยปูลิง มีสถานะทางการบริหารเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปูลิง แบ่งการปกครองเป็น 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ 1 บ้านห้วยปูลิง

หมู่ 2 บ้านห้วยกุง

หมู่ 3 บ้านหนองขากกลาง (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านหนองขากกลาง และกลุ่มบ้านหนองขานเหนือ)

หมู่ 4 บ้านหัวน้ำแม่ฮ่องสอน

หมู่ 5 บ้านห้วยตอง

หมู่ 6 บ้านห้วยปมผาด (มี 3 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านห้วยปมผาด กลุ่มบ้านห้วยกล้วย และกลุ่มบ้านป่าคา)

หมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ (มี 3 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านห้วยตองก้อ กลุ่มบ้านห้วยหมูน และกลุ่มบ้านห้วยหมูล่าง)

หมู่ 8 บ้านห้วยฮี้ (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านห้วยฮี้ และกลุ่มบ้านน้ำฮู)

หมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดา

หมู่ 10 บ้านห้วยปูเลย

หมู่ 11 บ้านห้วยไทร (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านห้วยไทร และกลุ่มบ้านกิวขมื่น) มีจำนวนประชากรทั้งหมด 3,996 คน แยกเป็นชาย 2,014 คน หญิง 1,982 คน มีครัวเรือน 1,098 ครัวเรือน (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปูลิง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2559)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่ของตำบลโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ รองลงมาเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ใช้สำหรับทำนา ทำไร่ถั่วเหลือง กระเทียม งา ถั่วแดง ถั่วเขียว ข้าวโพด มันฝรั่ง และเลี้ยงสัตว์เช่น หมูพันธุ์พื้นเมือง วัวไก่อ เป็นต้น ที่เหลือเป็นพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่สาธารณะประโยชน์ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลห้วยปูลิง โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ภูเขาสูงและพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา มีความสูงตั้งแต่ 700 – 1,698 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน วางตัวในแนวเหนือ-ใต้ ลาดเอียงไปทางทิศตะวันตก มียอดเขาที่สำคัญ ได้แก่ ดอยห้วยกล้วย ดอยผาคอ ดอยปมผาด ดอยหนองน้ำขาว ดอยหัวน้ำแม่ฮ่องสอน ดอยหมากพริก ดอยน้ำแม่สะมาด ดอยมะโง ดอยห้วยปูลิง ดอยขุนปาย ดอยกัวขมื่น ยอดเขาสูงสุดคือ ดอยหมากพริก มีระดับความสูง 1,698 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ราบระหว่างหุบเขามีระดับความสูงประมาณ 700 เมตร

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำ มีทางน้ำสายหลักคือ น้ำแม่สะมาด มีแพรกสาขาสำคัญ 3 สาย ได้แก่ ห้วยปูลิง ห้วยหนองขาว ห้วยน้ำส้ม และมีทางน้ำสายสำคัญอีก 5 สาย คือ ห้วยตองก้อ ห้วยไม้ดำ ห้วยปูเลย ห้วยตองน้ำแม่ฮ่องสอน

น้ำแม่สะมาด ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 4 บ้านห้วยหมาก-กลาง ในเขตตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือผ่านตำบลห้วยปูลิงบริเวณด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 11 กลุ่มบ้านกัวขมื่น แล้วไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 11 บ้านห้วยไทร หมู่ 7บ้านห้วยตองก้อ จากนั้นเปลี่ยนทิศทางการไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ไหลผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม แล้วไหลเข้าตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีแพรกสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยปูลิง ห้วยหนองขาว ห้วยน้ำส้ม

ห้วยปูลิง ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ผ่านด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 1 บ้านห้วยปูลิง ผ่านด้านทิศเหนือของ หมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ จากนั้นไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปพบกับห้วยหนองขาว แล้วไหลไปบรรจบกับน้ำแม่สะมาดด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยตองก้อ

ห้วยตองก้อ ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของ หมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือผ่านด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ ไปบรรจบกับห้วยปูลิงด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ

ห้วยหนองขาว ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของ หมู่ 3 กลุ่มบ้านหนองขาวเหนือ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ผ่านด้านทิศใต้ของ หมู่ 3 บ้านหนองขาว จากนั้นไหลไปพบกับห้วยปูลิง แล้วไหลไปบรรจบกับน้ำแม่สะมาดด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม มีแพรกสาขาที่สำคัญ คือ ห้วยไม้ดำ

ห้วยไม้ดำ ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของ หมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือผ่านด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ ไปบรรจบกับห้วยหนองขาวด้านทิศใต้ของ หมู่ 3 บ้านหนองขาว

ห้วยน้ำส้ม ต้นกำเนิดจากห้วยปูเลยและห้วยตองไหลรวมกันเป็น ห้วยน้ำส้ม ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกผ่านด้านทิศใต้ของ หมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยหมูล่าง ผ่านด้านทิศเหนือของ หมู่ 11 บ้านห้วยไทร ไปบรรจบกับน้ำแม่สะมาดด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 11 บ้านห้วยไทร

ห้วยปูเลย ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 10 บ้านห้วยปูเลย ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ผ่านด้านทิศใต้ของ หมู่ 10 บ้านห้วยปูเลย ไหลไปรวมกับห้วยตองเป็น ห้วยน้ำส้ม

ห้วยตอง ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของ หมู่ 5 บ้านห้วยตอง ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกผ่านด้านทิศเหนือของ หมู่ 5 บ้านห้วยตอง ไหลไปรวมกับห้วยปูเลยเป็นห้วยน้ำส้ม

น้ำแม่ฮ่องสอน ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของ หมู่ 4 บ้านหัวน้ำแม่ฮ่องสอน ไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ แล้วไหลลงจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกผ่านด้านทิศเหนือของ หมู่ 4 บ้านหัวน้ำแม่ฮ่องสอน จากนั้นไหลไปยังตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลห้วยปูลิง อเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย หินอัคนีเนื้อลึกลับหยาบ จำพวก หินแกรนิต หินตะกอน จำพวก หินปูน หินทราย และหินดินดาน

พบหินแกรนิต เนื้อลึกลับหยาบ ประกอบด้วย แร่ควอตซ์ สีขาวขุ่นเป็นส่วนใหญ่ แร่เฟลด์สปาร์ แร่ไมกา ในพื้นที่ หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม

พบหินปูน สีเทา ในพื้นที่ หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม หมู่ 4 บ้านหัวน้ำแม่ฮ่องสอน หมู่ 6 กลุ่มบ้านป่าคา หมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยฮี้

พบหินทราย เนื้อควอตซ์ ในพื้นที่ หมู่ 4 บ้านหัวน้ำแม่ฮ่องสอน พบหินทรายแทรกสลับหินดินดาน ในพื้นที่ หมู่ 5 บ้านห้วยตอง หมู่ 10 บ้านห้วยปูลิง

พบหินดินดาน ในพื้นที่ หมู่ 1 บ้านห้วยปูลิง หมู่ 3 กลุ่มบ้านหนองขาวกลาง หมู่ 6 กลุ่มบ้านห้วยปมผาด หมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยตองก้อ หมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยฮี้ หมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ หมู่ 11 กลุ่มบ้านห้วยไทร

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 1 บ้านห้วยปูลิง

ลักษณะของหินทราย บริเวณหมู่ 4 บ้านหัวน้ำแม่ฮ่องสอน

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 8 บ้านห้วยเฮี้ย

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านห้วยปูลิง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบระหว่างหุบเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านหนองขากกลาง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านห้วยน้ำแม่ฮ่องสอน มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านห้วยตอง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านห้วยปมผาด มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านห้วยตองก่อ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านห้วยฮี้ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 10 บ้านห้วยปูเลย บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และ บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 11 บ้านห้วยไทร มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านห้วยปูลิง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านห้วยกุ่ม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านหนองขาวกลาง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านห้วยน้ำแม่ฮ่องสอน	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านห้วยตอง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านห้วยปมผาด	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านห้วยตองก้อ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านห้วยฮี้	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านห้วยไม้ดำ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านห้วยปูเลย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
11	บ้านห้วยไทร	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

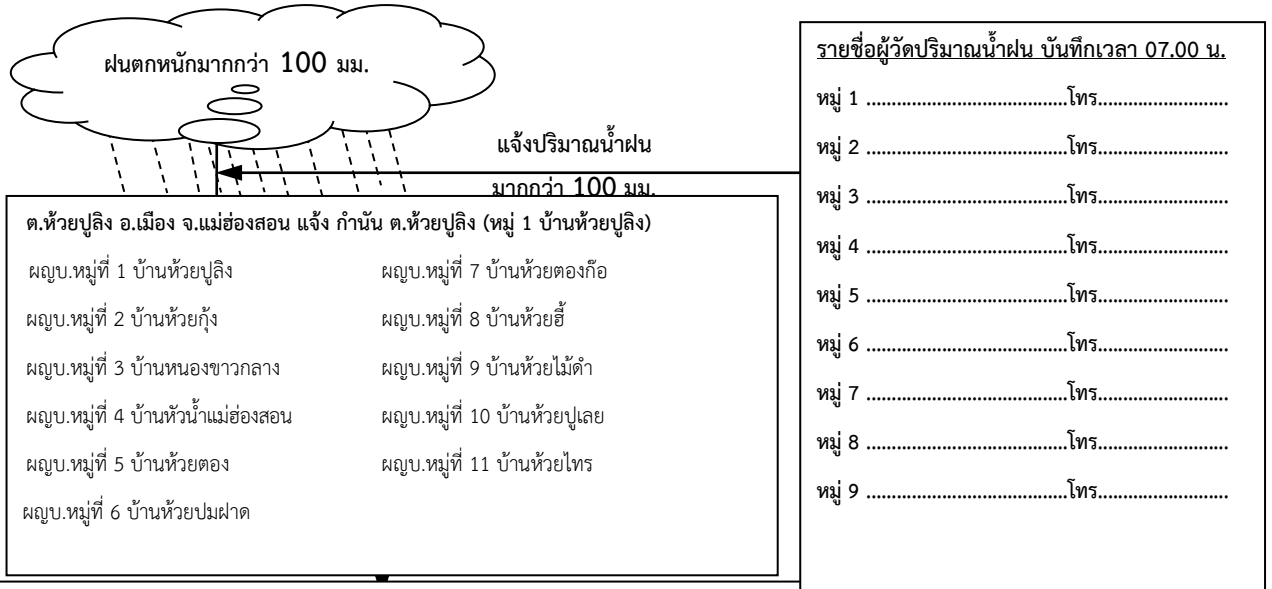

บ้านเรือนอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา ที่ราบระหว่างหุบเขา บริเวณหมู่ 3 บ้านหนองขากกลาง

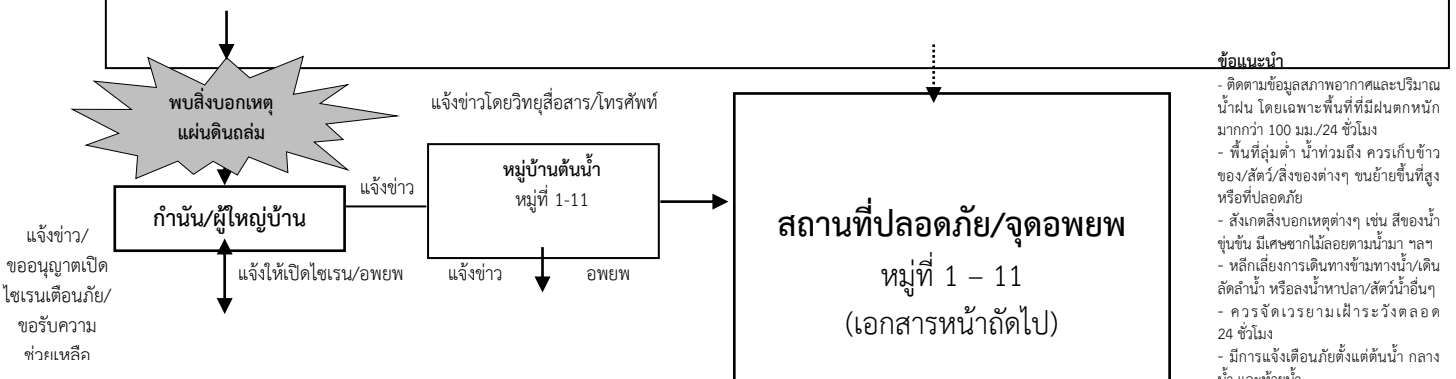
บ้านเรือนอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา และติดลำห้วย บริเวณหมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ

**แผนผังระวางแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม
(ลุ่มน้ำแม่สะมาด ต.ห้วยปูลิง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน)**

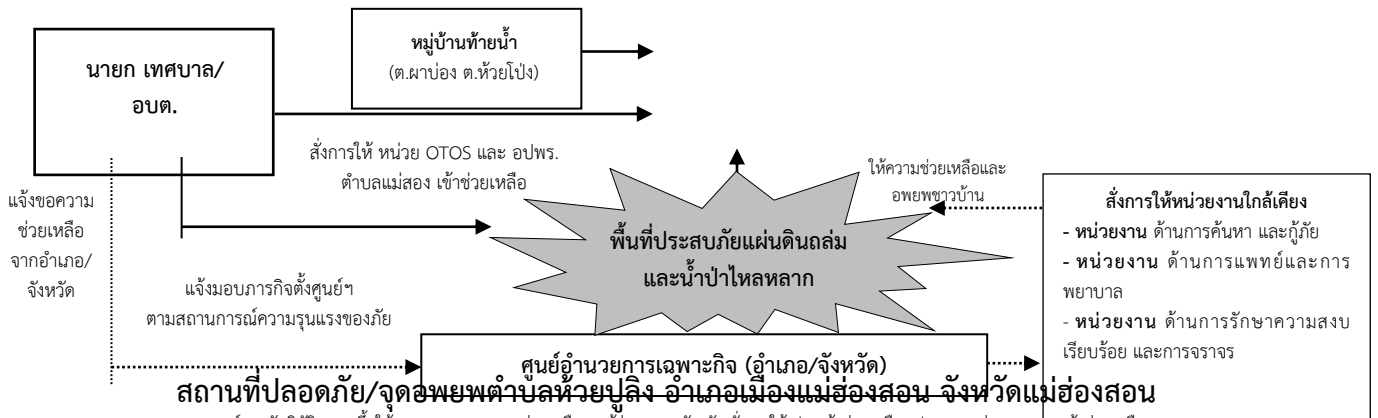
จุดแจ้งระวาง ต.ห้วยปูลิง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

น้ำแม่สะมาด ไหลผ่านหมู่ 11 บ้านห้วยไทร กลุ่มบ้านกัวขมั้น หมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม **ห้วยปูลิง** ไหลผ่านหมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ หมู่ 1 บ้านห้วยปู หมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม **ห้วยตองก้อ** ไหลผ่านหมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ **ห้วยหนองขาว** ไหลผ่าน หมู่ 3 บ้านหนองขากกลาง กลุ่มบ้านหนองขาวเหนือ หมู่ 2 บ้านห้วยกุ่ม **ห้วยไม้ดำ** ไหลผ่านหมู่ 9 บ้านห้วยไม้ดำ หมู่ 3 บ้านหนองขากกลาง **ห้วยน้ำส้ม** ไหลผ่านหมู่ 7 บ้านห้วยตองก้อ กลุ่มบ้านห้วยหลุมล่าง หมู่ 11 บ้านห้วยไทร **ห้วยปูเลย** ไหลผ่านหมู่ 10 บ้านห้วยปูเลย **ห้วยตอง** ไหลผ่านหมู่ 5 บ้านห้วยตอง **น้ำแม่ฮ่องสอน** ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านหัวน้ำแม่ฮ่องสอน

“โครงการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม” ในพื้นที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

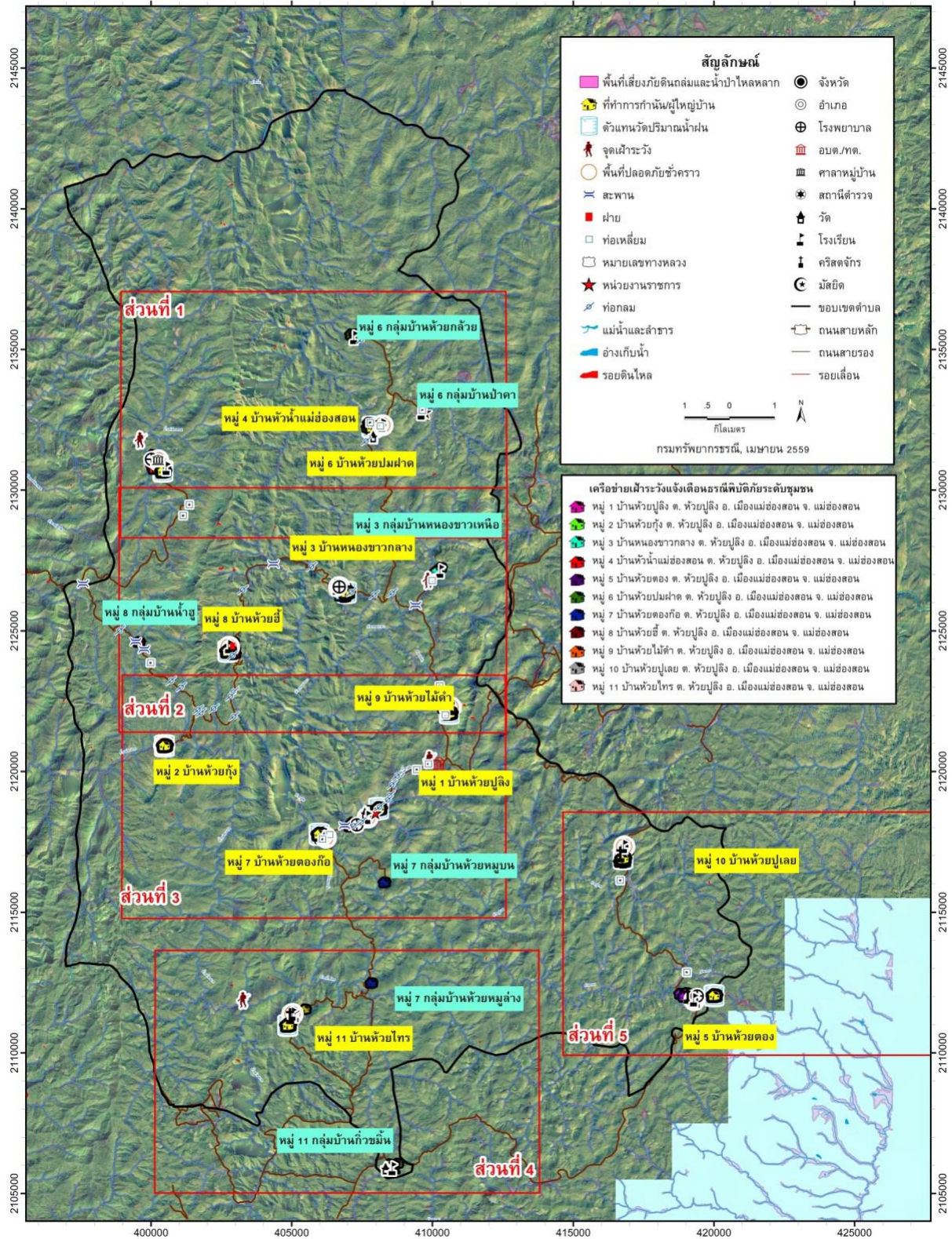
- เตรียมอพยพหรืออุปกรณ์สำรองไว้ให้พร้อม หน้า 42
- ดินตัวและเตรียมพร้อมไปยังจุดปลอดภัยแล้ว

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	บ้านห้วยปูลิง	โรงเรียนบ้านห้วยปูลิง
หมู่ที่ 2	บ้านห้วยกุ่ม	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ 3	บ้านหนองขากกลาง	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองขากกลาง
หมู่ที่ 4	บ้านห้วยน้ำแม่ฮ่องสอน	ศาลาประชาคม
หมู่ที่ 5	บ้านห้วยตอง	โรงเรียนบ้านห้วยตอง
หมู่ที่ 6	บ้านห้วยปมฝาด	โรงเรียนบ้านห้วยปมฝาด
หมู่ที่ 7	บ้านห้วยตองก้อ	อาคารมบ้านห้วยตองก้อ
หมู่ที่ 8	บ้านห้วยฮี้	โรงเรียนบ้านห้วยฮี้
หมู่ที่ 9	บ้านห้วยไม้ดำ	คริสตจักรบ้านห้วยไม้ดำ
หมู่ที่ 10	บ้านห้วยปูเลย	โรงเรียนบ้านห้วยปูเลย
หมู่ที่ 11	บ้านห้วยไทร	โรงเรียนบ้านห้วยไทร

แผนที่เสี่ยงภัยดินถล่มระดับชุมชน ตำบลห้วยบุ่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บทที่ 5

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ห่างที่ว่าการอำเภอเมือง ประมาณ 12 กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดแม่ฮ่องสอนประมาณ 22 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ 408 ตารางกิโลเมตร หรือ 160,625 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สหภาพพม่า

ตำบลผาบ่อง มีสถานะทางการบริหารเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง แบ่งการปกครองเป็น 12 หมู่บ้าน คือ

หมู่ 1 บ้านผาบ่อง

หมู่ 2 บ้านป่าปู

หมู่ 3 บ้านห้วยเตือ (มี 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยเตือ กลุ่มบ้านห้วยปูแกง กลุ่มบ้านน้ำเพียงดิน และกลุ่มบ้านไม้เตือโง้ม)

หมู่ 4 บ้านแม่สะกิด

หมู่ 5 บ้านท่าโป่งแดง

หมู่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย (มี 5 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยโป่งกานนอก กลุ่มบ้านห้วยโป่งกานใน กลุ่มบ้านผาแดง กลุ่มบ้านแม่จ่าน้อย และกลุ่มบ้านนาเจ็ดล็อก)

หมู่ 7 บ้านห้วยแก้วกลาง (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยแก้วกลาง กลุ่มบ้านห้วยแก้วบน และกลุ่มบ้านห้วยข้างเหล็ก)

หมู่ 8 บ้านห้วยเสือเฒ่า (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยเสือเฒ่า และกลุ่มบ้านแม่ส่วยอุ)

หมู่ 9 บ้านน้ำส่อม (มี 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านน้ำส่อม กลุ่มบ้านมะโง่กลาง กลุ่มบ้านมะโง่บน และกลุ่มบ้านกิวผักเผ็ด)

หมู่ 10 บ้านห้วยน้ำแม่สะกิด

หมู่ 11 บ้านม่อนตะแลง

หมู่ 12 บ้านผาบ่องเหนือ

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 9,662 คน เป็นชาย 4,996 คน หญิง 4,666 มีจำนวนครัวเรือน 4,319 ครัวเรือน (ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง เดือน กันยายน พ.ศ. 2558)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินของตำบลผาบ่อง แบ่งเป็นพื้นที่ประเภทต่างๆ ดังนี้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ เช่น ที่ตั้งบ้านเรือน สถานราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งตั้งกระจายกระจัดกระจายในพื้นที่ของตำบล พื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ กะหล่ำปลี ถั่วเหลือง และทำนา เลี้ยงสุกร โค และไก่ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลผาบ่อง โดยทั่วไปส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงชันสลับซับซ้อนร้อยละ 80 ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนที่เหลือมีลักษณะเป็นที่ราบระหว่างหุบเขา มีระดับความสูงประมาณ 800-1,400 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง มียอดดอยที่สำคัญคือ ดอยห้วยโป่งกาน ดอยห้วยตาช่อน ดอยเวียง

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำของตำบลผาบ่อง มีทางน้ำสายสำคัญ 6 สาย ประกอบด้วย แม่น้ำปายเป็นทางน้ำสายหลัก มีแพรงสาขาชื่อ ห้วยเตือ ลำน้ำแม่จำ ห้วยม่อนตะแลง ห้วยแม่ส่วยอู ห้วยแก้ว และลำน้ำแม่สะมาต

แม่น้ำปาย ต้นกำเนิดจากเทือกเขาถนนธงชัย และเทือกเขาแดนลาว ในท้องที่ของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลผ่านอำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ก่อนที่จะไหลลงไปสู่แม่น้ำสาละวิน ในรัฐกะยา ประเทศพม่า เข้าเขตพื้นที่ตำบลผาบ่องด้านทิศเหนือของหมู่ 5 บ้านท่าโป่งแดง ไหลจากทิศเหนือไปทางทิศใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 5 บ้านท่าโป่งแดง และหมู่ 3 บ้านห้วยเตือ เปลี่ยนทิศทางการไหลไปทางทิศตะวันตกบริเวณทิศใต้ของหมู่ 3 บ้านห้วยเหนือ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 3 กลุ่มบ้านห้วยปูแกง ผ่านทิศเหนือของหมู่ 3 กลุ่มบ้านไม้เตือโง้ม และไหลเข้าเขตประเทศสหภาพพม่าด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 กลุ่มบ้านน้ำเพียงดิน

ลำน้ำแม่สะมาต มีต้นกำเนิดจากภูเขาภูเขาในท้องที่ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก เข้าเขตพื้นที่ตำบลผาบ่องด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 12 บ้านผาบ่องเหนือ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 12 บ้านผาบ่องเหนือ หมู่ 1 บ้านผาบ่อง หมู่ 2 บ้านป่าปู หมู่ 4 บ้านแม่สะกิด ไปบรรจบกับแม่น้ำปายด้านทิศใต้ของหมู่ 3 บ้านห้วยเตือ ลำน้ำแม่สะมาตมีห้วยสาขาชื่อ ลำน้ำแม่จำ ห้วยโป่งกาน ห้วยตาช่อน และห้วยแม่สะกิด ดังนี้

ลำน้ำแม่จำ มีต้นกำเนิดจากภูเขาในเขตท้องที่ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าเขตพื้นที่ตำบลผาบ่องด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 6 กลุ่มบ้านโป่งกานใน ไปบรรจบกับลำน้ำแม่สะมาตบริเวณหมู่ 12 บ้านผาบ่องเหนือ

ห้วยโป่งกาน มีต้นกำเนิดจากภูเขาทางทิศตะวันออกของหมู่ 6 กลุ่มบ้านโป่งกานนอกไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 6 กลุ่มบ้านโป่งกานนอก และหมู่ 6 กลุ่มบ้านโป่งกานใน ไปบรรจบกับลำน้ำแม่จำด้านทิศเหนือของหมู่ 6 กลุ่มบ้านโป่งกานใน

ห้วยตาช่อน มีต้นกำเนิดจากดอยห้วยตาช่อนด้านทิศตะวันออกของหมู่ 12 บ้านผาบ่องเหนือไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ไปบรรจบกับห้วยแม่จำด้านทิศเหนือของหมู่ 12 บ้านผาบ่องเหนือ

ห้วยแม่สะกิด มีต้นกำเนิดมากจากเทือกเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 10 บ้านห้วยน้ำแม่สะกิดไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านกลางหมู่บ้านของหมู่ 10 บ้านห้วยน้ำแม่สะกิด และหมู่ 4 บ้านแม่สะกิด ไปบรรจบกับลำน้ำแม่จำด้านทิศใต้ของหมู่ 4 บ้านแม่สะกิด

ห้วยม่อนตะแลง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 11 บ้านม่อนตะแลงไหลจากทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก ลงอ่างเก็บน้ำม่อนตะแลง ผ่านกลางหมู่บ้านของหมู่ 10 บ้านม่อนตะแลง ไปบรรจบกับแม่น้ำปายบริเวณหมู่ 5 บ้านท่าโป่งแดง

ห้วยแม่ส่วยอู มีต้นกำเนิดจากตอยขุนห้วยเตื่อด้านทิศเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านแม่ส่วยอู ไหลจากทิศเหนือไปทิศใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านแม่ส่วยอู ไปบรรจบแม่น้ำปายด้านทิศตะวันตกของหมู่ 3 กลุ่มบ้านน้ำเพียงดิน

ห้วยแก้ว มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยช่างเหล็ก ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านกลางหมู่บ้านของหมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยแก้วบน ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยแก้วล่าง ไปบรรจบกับแม่น้ำปายด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านห้วยแก้วล่าง

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยหินตะกอน จำพวก หินปูน หินดินดาน หินเชิร์ต และหินทราย กระจายตัวทั่วพื้นที่ ดังนี้

หินปูน พบบริเวณภูเขาริมลำน้ำแม่สะมาดและด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของตำบลผาบ่อง ในพื้นที่ หมู่ 1 บ้านผาบ่อง หมู่ 2 บ้านป่าปู้ หมู่ 4 บ้านแม่สะกิด หมู่ 8 บ้านห้วยเสือเฒ่า และหมู่ 12 บ้านผาบ่องเหนือ

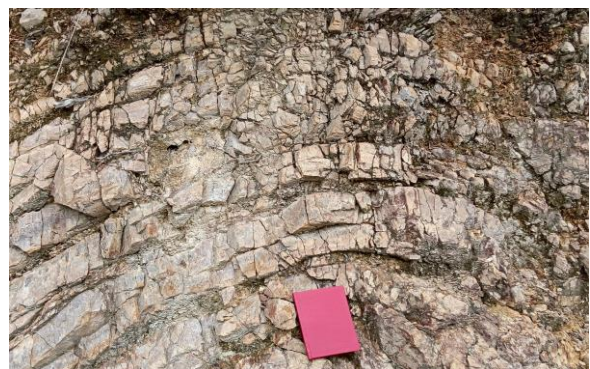
หินดินดาน พบบริเวณภูเขา และที่ลาดเชิงเขาด้านทิศเหนือของตำบลผาบ่อง ในพื้นที่หมู่ 3 บ้านห้วยเตื่อ หมู่ 5 บ้านห้วยโป่งแดง หมู่ 9 บ้านน้ำส่อม และหมู่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย

หินทราย พบบริเวณตอนกลางของตำบลผาบ่อง ในพื้นที่หมู่ 4 บ้านแม่สะกิด หมู่ 7 บ้านห้วยแก้ว

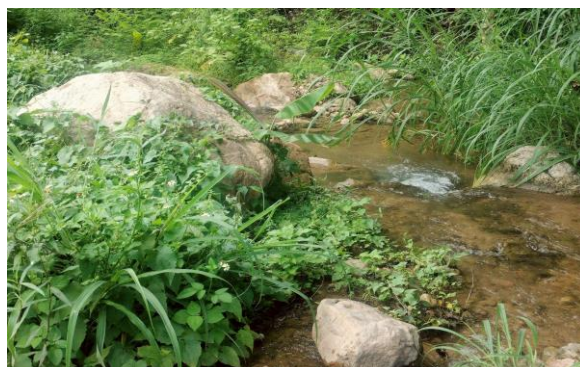
หินกรวดมน พบในพื้นที่หมู่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย กลุ่มบ้านห้วยโป่งกานนอก

ลักษณะของหินทราย บริเวณหมู่ 3 บ้านห้วยเตื่อ (กลุ่มบ้านน้ำเพียงดิน)

ลักษณะของหินทรายแทรกสลับดินดินดาน บริเวณหมู่ 4 บ้านแม่สะกิด

ลักษณะของหินกรวดมน บริเวณหมู่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย กลุ่มบ้านห้วยโป่งกานนอก

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านผาป้อง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ที่ราบริมน้ำ บางส่วนสร้างบ้านเรือนติดลำน้ำ และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านป่าปู่ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ที่ราบริมน้ำ บางส่วนสร้างบ้านเรือนติดลำน้ำ และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านห้วยเตี๋ย มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ บางส่วนบ้านเรือนบางส่วนติดลำน้ำ และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านแม่สะกิด มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ บางส่วนบ้านเรือนบางส่วนติดลำน้ำ และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านท่าโป่งแดง บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ บางส่วนบ้านเรือนบางส่วนติดลำน้ำ และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ และบางส่วนบ้านเรือนบางส่วนติดลำน้ำ เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านห้วยแก้ว มีบ้านเรือนสร้างอยู่บริเวณที่ราบริมน้ำ และบางส่วนสร้างบ้านเรือนติดลำน้ำ เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านหัวเสือเต่า มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบริมน้ำ และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านน้ำส่อม มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 10 บ้านหัวน้ำแม่สะกิด บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางลำห้วย และบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 11 บ้านม่อนตะแลง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วยและบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 12 บ้านผาป้องเหนือ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ และลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วยตาช่อน บางส่วนสร้างบ้านติดสะพานข้ามลำน้ำและบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลผาป้อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

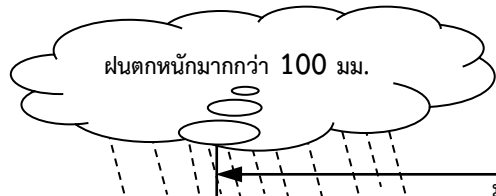
หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านผาป้อง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านป่าปู้	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านห้วยเตี๋ย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านแม่สะกิด	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านท่าโป่งแดง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านแม่จ่าน้อย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านห้วยแก้ว	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านหัวเสือเฒ่า	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านน้ำส่อม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านหัวน้ำแม่สะกิด	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
11	บ้านม่อนตะแลง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
12	บ้านผาป้องเหนือ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ราบริมน้ำ และติดลำน้ำ และบางส่วนของตลิ่งเขาสร้างบ้าน บริเวณหมู่ 3 บ้านห้วยเตือ (กลุ่มบ้านน้ำเพียงดิน)

บ้านเรือนอยู่บนพื้นที่ลาดชันริมน้ำ จึงต้องยกสูงหน้าห้องนอนพื้นดินกลุ่ม (ลุ่มน้ำแม่สะมาต ต.ผาป่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน)

ต.ผาป่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน แจ้ง กำนัน ต.ผาป่อง (หมู่ 1 บ้านผาป่อง)

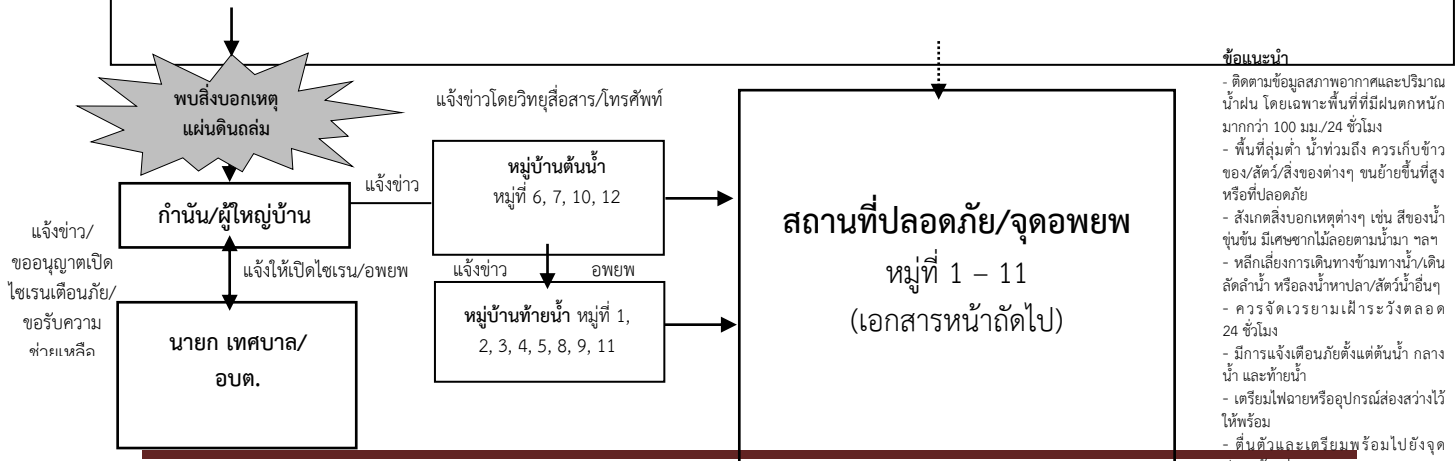
ผญบ.หมู่ที่ 1 บ้านผาป่อง	ผญบ.หมู่ที่ 7 บ้านห้วยแก้ว
ผญบ.หมู่ที่ 2 บ้านป่าปู	ผญบ.หมู่ที่ 8 บ้านหัวเสือเฒ่า
ผญบ.หมู่ที่ 3 บ้านห้วยเตือ	ผญบ.หมู่ที่ 9 บ้านน้ำส้อม
ผญบ.หมู่ที่ 4 บ้านแม่สะกิด	ผญบ.หมู่ที่ 10 บ้านหัวน้ำแม่สะกิด
ผญบ.หมู่ที่ 5 บ้านท่าโป่งแดง	ผญบ.หมู่ที่ 11 บ้านม่อนตะแลง
ผญบ.หมู่ที่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย	ผญบ.หมู่ที่ 12 บ้านผาป่องเหนือ

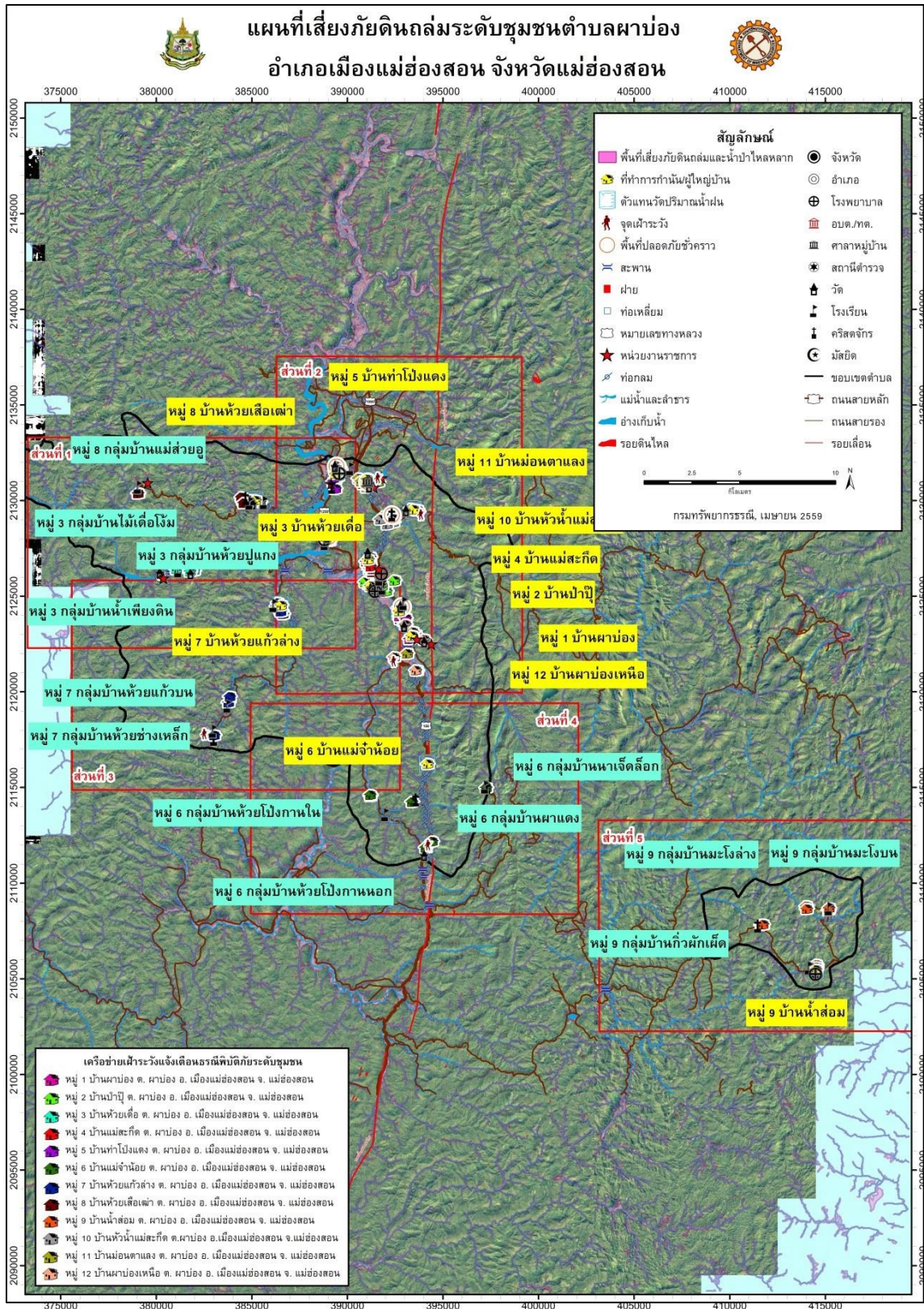
รายชื่อผู้วัดปริมาณน้ำฝน บันทึกเวลา 07.00 น.

หมู่ 1	โทร.....
หมู่ 2	โทร.....
หมู่ 3	โทร.....
หมู่ 4	โทร.....
หมู่ 5	โทร.....
หมู่ 6	โทร.....
หมู่ 7	โทร.....
หมู่ 8	โทร.....
หมู่ 9	โทร.....

จุดเฝ้าระวัง ต.ผาป่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

แม่น้ำปาย ไหลผ่านหมู่ 5 บ้านท่าโป่งแดง หมู่ 3 บ้านห้วยเตือ กลุ่มบ้านห้วยเหนือ กลุ่มบ้านห้วยปู่แกง กลุ่มบ้านไม้เตือโง้ม กลุ่มบ้านน้ำเพียงดิน **ลำน้ำแม่สะมาต** ไหลผ่าน หมู่ 12 บ้านผาป่องเหนือ หมู่ 1 บ้านผาป่อง หมู่ 2 บ้านป่าปู หมู่ 4 บ้านแม่สะกิด หมู่ 3 บ้านห้วยเตือ **ลำน้ำแม่จ่า** ไหลผ่านหมู่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย กลุ่มบ้านโป่งกานใน หมู่ 12 บ้านผาป่องเหนือ **ห้วยโป่งกาน** ไหลผ่านหมู่ 6 บ้านแม่จ่าน้อย กลุ่มบ้านโป่งกาน กลุ่มบ้านโป่งกาน **ห้วยตาซอ** ไหลผ่านหมู่ 12 บ้านผาป่องเหนือ **ห้วยแม่สะกิด** ไหลผ่าน หมู่ 10 บ้านหัวน้ำแม่สะกิด หมู่ 4 บ้านแม่สะกิด **ห้วยม่อนตะแลง** ไหลผ่านหมู่ 11 บ้านม่อนตะแลง **ห้วยแม่ส่วยอู** ไหลผ่านหมู่ 8 บ้านหัวเสือเฒ่า กลุ่มบ้านแม่ส่วยอู **ห้วยแก้ว** ไหลผ่านหมู่ 7 บ้านห้วยแก้ว กลุ่มบ้านห้วยช่างเหล็ก กลุ่มบ้านห้วยแก้วบน กลุ่มบ้านห้วยแก้วล่าง

บทที่ 5

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลห้วยโป่ง ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนไปทางทิศใต้ประมาณ 30 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 461 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 288,125 ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลผาบ่อง ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลขุนยวม ตำบลแม่อุคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลแจ่มหลวง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

ตำบลห้วยโป่ง มีสถานะทางการบริหารเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง แบ่งการปกครองเป็น 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ 1 บ้านห้วยโป่ง

หมู่ 2 บ้านแก่นฟ้า

หมู่ 3 บ้านป่าลาน

หมู่ 4 บ้านห้วยหมากกลาง

หมู่ 5 บ้านไม้สูง

หมู่ 6 บ้านไม้ซางหนาม (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านไม้ซางหนามใต้ และกลุ่มบ้านไม้ซางหนามเหนือ)

หมู่ 7 บ้านกลาง

หมู่ 8 บ้านห้วยซางคำ (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านห้วยซางคำ และกลุ่มห้วยซางตาย)

หมู่ 9 บ้านพอนอคี (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านพอนอคี และกลุ่มบ้านน้ำโค้ง)

หมู่ 10 บ้านหนองเขียว (มี 5 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านหนองเขียว กลุ่มบ้านหัวฮะ กลุ่มบ้านแม่สะมาด กลุ่มบ้านห้วยข้าวลียบ และกลุ่มบ้านห้วยชี้หมู)

หมู่ 11 บ้านไม้โครเวฟ

หมู่ 12 บ้านแม่จำ

หมู่ 13 บ้านทุ่งมะกอก

หมู่ 14 บ้านใหม่ห้วยหวาย (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านใหม่ห้วยหวาย และกลุ่มบ้านห้วยหวายใต้)

หมู่ 15 บ้านทุ่งมะขามป้อม (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านทุ่งมะขามป้อม และกลุ่มบ้านสะเกตุ)

มีจำนวนประชากรทั้งหมด 7,032 คน แยกเป็นชาย 3,640 คน หญิง 3,392 คน มีครัวเรือน 2,340 ครัวเรือน (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโป่ง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2559)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่ของตำบลโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ รองลงมาเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ใช้สำหรับทำนา ทำไร่ถั่วเหลือง กระจ่าง งาม ถั่วแดง ถั่วเขียว ข้าวโพด มันฝรั่ง และเลี้ยงสัตว์ เช่น หมูพันธุ์พื้นเมือง วัว ไก่ เป็นต้น ที่เหลือเป็นพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่สาธารณะประโยชน์ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนน แหล่งน้ำ ฯลฯ

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของตำบลห้วยโป่ง โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ภูเขาสูงและพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา มีความสูงตั้งแต่ 400 – 2,008 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน วางตัวในแนวเหนือ-ใต้ ลาดเอียงไปทางทิศตะวันตก มียอดเขาที่สำคัญ ได้แก่ ดอยหลวง ดอยประตูเวียง ดอยขุนแม่สุริน ดอยขุนห้วยโป่ง ยอดเขาสูงสุดคือ ดอยขุนห้วยโป่ง มีระดับความสูง 2,008 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พื้นที่ราบระหว่างหุบเขามีระดับความสูงประมาณ 460 เมตร

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำ มีทางน้ำสายหลัก 2 สาย คือ น้ำแม่สะมาดและน้ำแม่จำ น้ำแม่สะมาด มีแพรกสาขาสำคัญ 2 สาย ได้แก่ ห้วยหมาก-กลาง ห้วยหวาย น้ำแม่จำ มีแพรกสาขาสำคัญ 4 สาย ได้แก่ ห้วยโป่ง ห้วยแก่นฟ้า ห้วยปู้ ห้วยไม้ซางหนาม

น้ำแม่สะมาด ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 4 บ้านห้วยหมาก-กลาง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 4 บ้านห้วยหมาก-กลาง หมู่ 10 กลุ่มบ้านหนองเขียว หมู่ 10 กลุ่มบ้านแม่สะมาด แล้วไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ไปยังตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีแพรกสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยหมาก-กลาง ห้วยหวาย

ห้วยหมาก-กลาง ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของ หมู่ 4 บ้านห้วยหมาก-กลาง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 9 กลุ่มบ้านพอนอคี แล้วเปลี่ยนทิศทางไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ไหลผ่านด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 9 กลุ่มบ้านน้ำไค้ง หมู่ 15 กลุ่มบ้านสะเกล้าหมู่ 15 กลุ่มบ้านทุ่งมะขามป้อม ไปบรรจบกับน้ำแม่สะมาดด้านทิศเหนือของ หมู่ 15 กลุ่มบ้านทุ่งมะขามป้อม

ห้วยหวาย เกิดจากห้วยหวาย 2 แพรกสาขาไหลรวมกัน ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 14 กลุ่มบ้านห้วยหวายใต้ ไหลผ่านด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 14 กลุ่มบ้านห้วยหวายใต้ ไปบรรจบน้ำแม่สะมาดด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 15 กลุ่มบ้านสะเกล้า

น้ำแม่จำ ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 12 บ้านแม่จำ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านบริเวณกลางหมู่บ้านของ หมู่ 12 บ้านแม่จำ ผ่านด้านทิศตะวันออกของ หมู่ 1 บ้านห้วยโป่ง หมู่ 5 บ้านไม้ซุง แล้วไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 13 บ้านทุ่งมะกอก หมู่ 3 บ้านป่าลาน จากนั้นไหลไปยังตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีแพรกสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยโป่ง ห้วยแก่นฟ้า ห้วยปู้ ห้วยไม้ซางหนาม

ห้วยโป่ง ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 10 บ้านหนองเขียว ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกผ่านด้านทิศใต้ของ หมู่ 1 บ้านห้วยโป่ง ไปบรรจบกับน้ำแม่จำด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 1 บ้านห้วยโป่ง

ห้วยแก่นฟ้า ต้นกำเนิดจากดอยหลวงด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของ หมู่ 7 บ้านกลางไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ผ่านด้านทิศใต้ของ หมู่ 7 บ้านกลาง หมู่ 2 บ้านแก่นฟ้า แล้วไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทิศตะวันออกเฉียงเหนือผ่านด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 5 บ้านไม้ซุง ไปบรรจบกับน้ำแม่จำด้านทิศเหนือของ หมู่ 5 บ้านไม้ซุง มีแพรกสาขาที่สำคัญ คือ ห้วยริน

ห้วยริน ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของ หมู่ 8 บ้านห้วยซ่างคำ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 2 บ้านแก่นฟ้า ไปบรรจบกับห้วยแก่นฟ้าด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 2 บ้านแก่นฟ้า

ห้วยปู้ ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของ หมู่ 8 บ้านห้วยซ่างคำ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยซ่างตาย หมู่ 8 บ้าน

ห้วยช่างคำ แล้วไหลลงจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก ไปบรรจบกับน้ำแม่จำด้านทิศตะวันตกของ หมู่ 13 บ้านทุ่งมะกอก

ห้วยไม้ช่างหนาม ต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของ หมู่ 11 บ้านไมโครเวฟ ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกผ่านด้านทิศใต้ของ หมู่ 6 กลุ่มบ้านไม้ช่างหนามเหนือ แล้วไหลลงจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือผ่านด้านทิศใต้ของ หมู่ 6 กลุ่มบ้านไม้ช่างหนามใต้ ผ่านบริเวณกลางหมู่บ้านของ หมู่ 3 บ้านपालาน ไปบรรจบกับน้ำแม่จำด้านทิศเหนือของ หมู่ 3 บ้านपालาน

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย หินตะกอนเนื้อผลึก จำพวกหินเชิร์ต หินปูน หินตะกอนเนื้อเม็ด จำพวก หินทราย หินทรายแทรกสลับหินดินดาน และหินดินดาน พบ หินอัคนี จำพวกหินแกรนิต แทรกดันทางด้านทิศตะวันออกของพื้นที่ตำบล และหินแปรสัมผัส จำพวกหินอ่อน และหินควอตไซต์

พบหินเชิร์ต สีเทา ในพื้นที่ หมู่ 6 กลุ่มบ้านไม้ช่างหนามใต้ หมู่ 11 บ้านไมโครเวฟ

พบหินปูน สีเทา ในพื้นที่ หมู่ 11 บ้านไมโครเวฟ

พบหินทราย ตะกอนขนาดทรายละเอียดถึงปานกลาง (fine sand-medium sand) ในพื้นที่ หมู่ 1 บ้านห้วยโป่ง หมู่ 2 บ้านแก่นฟ้า หมู่ 3 บ้านपालาน หมู่ 4 บ้านห้วยหมากกลาง หมู่ 5 บ้านไม้สูง หมู่ 6 กลุ่มบ้านไม้ช่างหนามเหนือ หมู่ 7 บ้านกลาง หมู่ 8 กลุ่มบ้านห้วยช่างคำ หมู่ 12 บ้านแม่จำ หมู่ 13 บ้านทุ่งมะกอก

พบหินทรายแทรกสลับหินดินดาน ในพื้นที่ หมู่ 15 กลุ่มบ้านทุ่งมะขามป้อม

พบหินดินดาน หมู่ 9 กลุ่มบ้านพอนอคี หมู่ 10 กลุ่มบ้านหนองเขียว หมู่ 14 กลุ่มบ้านห้วยห้วยใต้ หมู่ 11 บ้านไมโครเวฟ

พบหินแกรนิต เนื้อผลึกหยาบ ประกอบด้วย แร่ควอตซ์ สีขาวขุ่นเป็นส่วนใหญ่ แร่เฟลด์สปาร์ แร่ไมกา ในพื้นที่ หมู่ 14 กลุ่มบ้านใหม่ห้วยห้วย

พบหินอ่อน สีเทา ในพื้นที่ หมู่ 14 กลุ่มบ้านใหม่ห้วยห้วย

ลักษณะของหินทราย บริเวณหมู่ 5 บ้านไม้สูง

ลักษณะของหินทราย บริเวณหมู่ 8 บ้านห้วยช่างคำ

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 9 กลุ่มบ้านพอนอคี

ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 11 บ้านไมโครเวฟ

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านห้วยโป่ง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านแก่นฟ้า มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านเรือนติดลำน้ำ และ บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านपालาน มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนบ้านเรือนบางส่วนติดลำน้ำ และ บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านห้วยหมากกลาง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านไม้สูง มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และที่ราบริมน้ำ บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านไม้ช่างหนาม มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และอยู่บนที่ราบริมน้ำ บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านกลาง มีบ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บนไหล่เขา ยอดเนิน และที่ราบริมน้ำห้วย บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 8 บ้านห้วยช่างคำ มีบ้านเรือนส่วนใหญ่สร้างอยู่บนไหล่เขา ยอดเนิน และที่ราบริมน้ำห้วย บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 9 บ้านพอนอคี มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วยและ บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 10 บ้านหนองเขียว บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 11 บ้านไม้โครเวฟ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และมีบ้านเรือนที่สร้างบ้านใกล้หน้าผาหินปูน บางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 12 บ้านแม่จำ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และอยู่บนที่ราบริมน้ำ บ้านเรือนบางส่วนสร้างบ้านขวางร่องเขา เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 13 บ้านทุ่งมะกอก มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และอยู่บนที่ราบริมน้ำ บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้านเป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 14 บ้านใหม่ห้วยหวาย มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 15 บ้านทุ่งมะขามป้อม มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านติดลำห้วย และ บางส่วนตัดไหล่เขาสร้างบ้าน เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านห้วยโป่ง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านแก่นฟ้า	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านป่าลาน	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านห้วยหมากกลาง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านไม้สูง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านไม้ช่างหนาม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านกลาง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านห้วยช่างคำ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านพอนอคี	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านหนองเขียว	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
11	บ้านไม้โครเวฟ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
12	บ้านแม่จ๋า	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
13	บ้านทุ่งมะกอก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
14	บ้านใหม่ห้วยหวาย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
15	บ้านทุ่งมะขามป้อม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา บางส่วนสร้างบ้านขวางร่องห้วย และบางส่วนที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
บริเวณหมู่ 11 บ้านไม้โครเวฟ

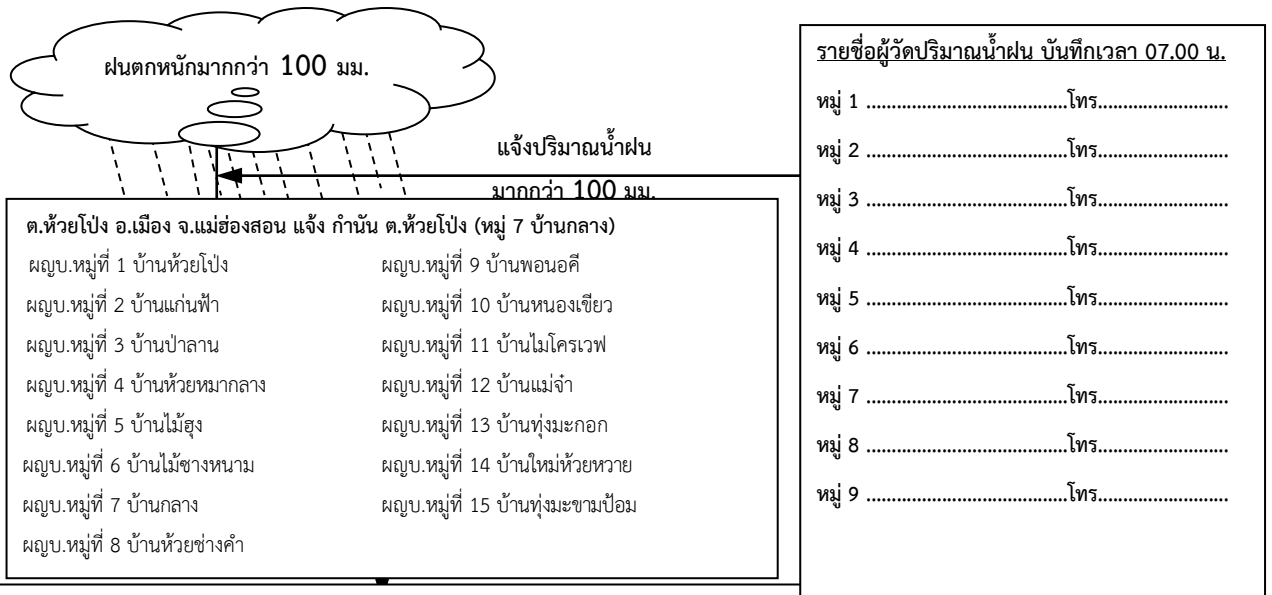

บ้านเรือนอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา บริเวณหมู่ 12 บ้านแม่จ๋าน้อย

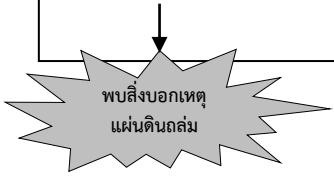
บ้านเรือนอยู่บนพื้นที่ลาดเชิงเขา บริเวณหมู่ 15 บ้านทุ่งมะขามป้อม

**แผนผังเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม
(ลุ่มน้ำแม่สะมาด ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน)**

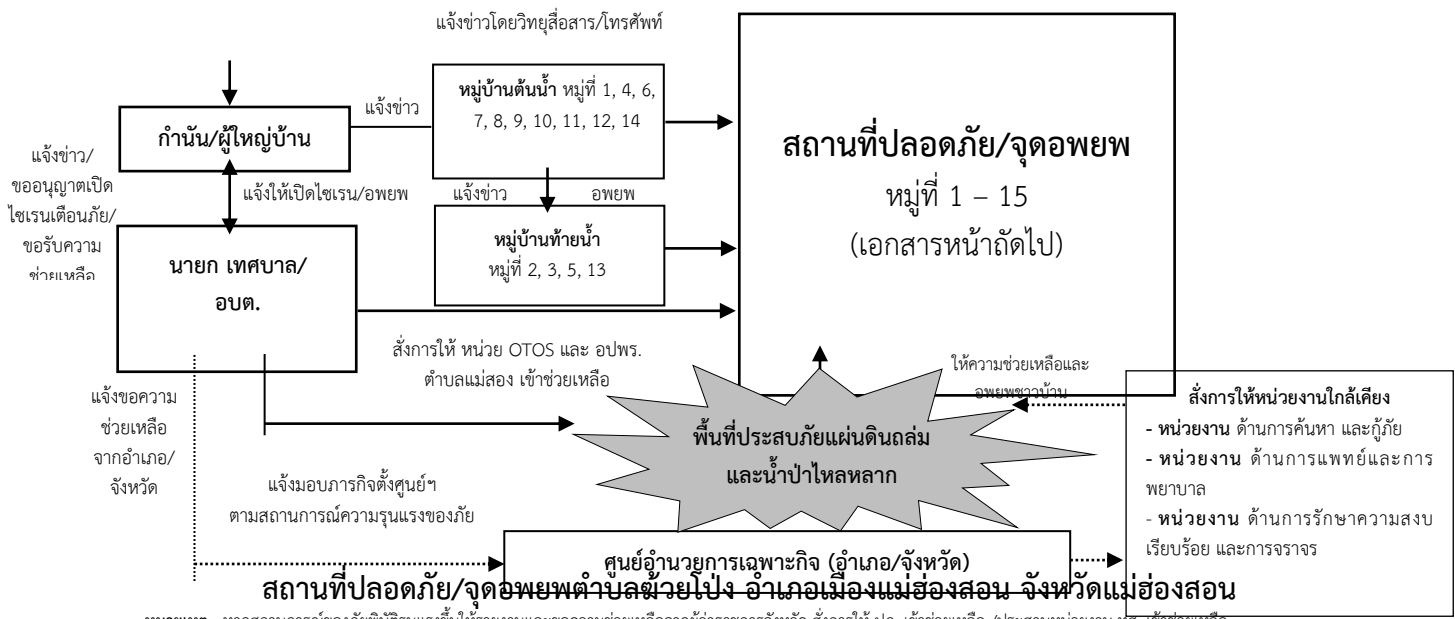
จุดเฝ้าระวัง ต.ห้วยโป่ง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

น้ำแม่สะมาด ไหลผ่านหมู่ 4 บ้านห้วยหมากกลาง หมู่ 10 บ้านหนองเขียว กลุ่มบ้านแม่สะมาด **ห้วยหมากกลาง** ไหลผ่าน หมู่ 4 บ้านห้วยหมากกลาง หมู่ 9 บ้านพอนอติ กลุ่มบ้านน้ำโค้ง หมู่ 15 บ้านทุ่งมะขามป้อม กลุ่มบ้านสะเกด้า **ห้วยห้วย** ไหลผ่านหมู่ 14 บ้านใหม่ห้วยห้วย กลุ่มบ้านห้วยห้วยใต้ หมู่ 15 กลุ่มบ้านสะเกด้า **น้ำแม่จ่า** ไหลผ่านหมู่ 12 บ้านแม่จ่า หมู่ 1 บ้านห้วยโป่ง หมู่ 5 บ้านไม้สูง หมู่ 13 บ้านทุ่งมะกอก หมู่ 3 บ้านป่าลาน **ห้วยโป่ง** ไหลผ่าน หมู่ 10 บ้านหนองเขียว **ห้วยแก่งฟ้า** ไหลผ่าน หมู่ 7 บ้านกลาง หมู่ 2 บ้านแก่งฟ้า หมู่ 5 บ้านไม้สูง **ห้วยริน** ไหลผ่านหมู่ 8 บ้านห้วยช่างคำ หมู่ 2 บ้านแก่งฟ้า **ห้วยปี่** ไหลผ่าน หมู่ 8 บ้านห้วยช่างคำ กลุ่มบ้านห้วยช่างตาย หมู่ 13 บ้านทุ่งมะกอก **ห้วยไม้ขวางนาม** ไหลผ่าน หมู่ 11 บ้านไมโครเวฟ หมู่ 6 บ้านไม้ขวางนาม กลุ่มบ้านไม้ขวางนามเหนือ หมู่ 3 บ้านป่าลาน

ข้อเสนอแนะ

- ติดตามข้อมูลสภาพอากาศและปริมาณน้ำฝน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีฝนตกหนักมากกว่า 100 มม./24 ชั่วโมง
- พื้นที่ลุ่มต่ำ น้ำท่วมถึง ควรเก็บข้าวของ/สัตว์/สิ่งของต่างๆ ขนย้ายขึ้นที่สูงหรือที่ปลอดภัย
- สังเกตสิ่งบ่งชี้เหตุต่างๆ เช่น สีของน้ำขุ่นขึ้น มีเศษซากไม้ลอยตามน้ำมา ฯลฯ
- หลีกเลี่ยงการเดินที่ฝังข้ามทางน้ำ/เดินลัดลำนํ้า หรือลงน้ำหาปลา/สัตว์น้ำอื่นๆ

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ราชการจังหวัด สั่งการให้ ปก. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	บ้านห้วยโป่ง	โรงเรียนบ้านห้วยโป่ง
หมู่ที่ 2	บ้านแก่นฟ้า	วัดบ้านแก่นฟ้า
หมู่ที่ 3	บ้านป่าลาน	โรงเรียนบ้านป่าลาน
หมู่ที่ 4	บ้านห้วยหมากกลาง	อาคารมพระธรรมจาริก
หมู่ที่ 5	บ้านไม้สูง	วัดบ้านไม้สูง
หมู่ที่ 6	บ้านไม้ซางหนาม	สำนักสงฆ์ป่าบ้านไม้ซางหนาม
หมู่ที่ 7	บ้านกลาง	วัดบ้านกลาง
หมู่ที่ 8	บ้านห้วยช่างคำ	โรงเรียนบ้านห้วยช่างคำ
หมู่ที่ 9	บ้านพอนอคี	บริเวณกลุ่มบ้านน้ำไค้ง
หมู่ที่ 10	บ้านหนองเขียว	โรงเรียนบ้านหนองเขียว
หมู่ที่ 11	บ้านไม้โครเวฟ	โรงเรียนยอดดอยวิทยา
หมู่ที่ 12	บ้านแม่จำ	โรงเรียนบ้านแม่จำ
หมู่ที่ 13	บ้านทุ่งมะกอก	วัดบ้านทุ่งมะกอก
หมู่ที่ 14	บ้านใหม่ห้วยหวาย	โรงเรียนบ้านใหม่ห้วยหวาย
หมู่ที่ 15	บ้านทุ่งมะขามป้อม	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

บทที่ 5

พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลห้วยผา อยู่ห่างจากอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ประมาณ 18 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 615 ตารางกิโลเมตร หรือ 388,375 ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อแนวชายแดนไทย - เมียนมาร์ และตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า

ทิศตะวันออก ติดต่อตำบลห้วยปูลิง และอำเภอปาย

ทิศใต้ ติดต่อตำบลปางหมู และตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง

ทิศตะวันตก ติดต่อตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง

ตำบลห้วยผา มีสถานะทางการบริหารเป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยผา แบ่งการปกครองเป็น 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ 1 บ้านห้วยผา (กลุ่มบ้านห้วยชลอบ)

หมู่ 2 บ้านน้ำกาด

หมู่ 3 บ้านห้วยผึ้ง (กลุ่มบ้านทรายขาว กลุ่มบ้านตีนตอย)

หมู่ 4 บ้านนาปลาจาด (กลุ่มบ้านคาหาน)

หมู่ 5 บ้านทุ่งมะसान

หมู่ 6 บ้านแม่สุยะ (กลุ่มบ้านบ้านรุ่งอรุณ)

หมู่ 7 บ้านห้วยसानนอก

หมู่ 8 บ้านห้วยसानใน

มีจำนวนประชากรทั้งหมด 5,414 คน แยกเป็นชาย 2,793 คน หญิง 2,621 คน มีครัวเรือน 1,996 ครัวเรือน (ที่มา: องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยผา เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558)

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พื้นที่ของตำบลโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงส่วนใหญ่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว กระเทียม งา ข้าวโพด ถั่วลิสง เป็นต้น อาชีพรองลงมา คือ การทำปศุสัตว์ แต่จะเป็นการเลี้ยงเพื่อไว้ใช้เป็นแรงงาน และบริโภคภายในครัวเรือน โดยสัตว์ที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ โค กระบือ ไก่ สุกร ปลา เป็นต้น และอาชีพอื่นได้แก่ ค้าขาย รับจ้าง เป็นต้น

3. ลักษณะภูมิประเทศและทางน้ำ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูง ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ลำห้วยต่าง ๆ หลายสาย มีแหล่งท่องเที่ยวเป็นทางการ 1 แห่ง คือ วนอุทยานถ้ำปลา และมีแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เป็นทางการอีกหลายแห่ง อาทิเช่น น้ำตกชุกช่า น้ำตกห้วยसानใน ถ้ำวัว ถ้ำผาแดง ถ้ำปู่ติ เป็นต้น มีทางน้ำสายสำคัญ คือ น้ำแม่สะงี ห้วยมะसान ห้วยผึ้ง และห้วยชลอบ เป็นต้น

4. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลห้วยผาเป็นหินตะกอนพวกหินปูนผุพังให้หน้าดินบาง แต่ถูกแทรกดันด้วยหินแกรนิตที่มีอัตราการผุพังเป็นดินอย่างรวดเร็วและให้หน้าดินหนา ประกอบกับแนวลำน้ำแม่สะงีอยู่ในแนวรอยเลื่อนของหินที่ปัจจุบันยังคงเคลื่อนตัว (รอยเลื่อนมีพลัง) จึงทำให้หินตะกอนในบริเวณลำน้ำแม่สะงี และแพรก

สาขาแตกหักเป็นก้อนเล็กก้อนน้อยสะสมตัวตามไหล่เขาสูงชันเมื่อปริมาณน้ำฝนมากเกินไปจนน้ำไหลหลาก
 ขึ้นดินและเศษหินจึงถูกพัดพาตามความลาดชันของภูเขาที่บดขยี้บริเวณลำน้ำแม่สะงี

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา
 สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก
 และน้ำท่วมฉับพลัน มีรายละเอียดดังนี้

หมู่ 1 บ้านห้วยผา มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 2 บ้านน้ำกาด บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 3 บ้านห้วยผึ้ง บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 4 บ้านนาปลาจาด บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 5 บ้านทุ่งมะส้าน บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 6 บ้านแม่สุยะ มีบ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

หมู่ 7 บ้านห้วยसानนอก บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

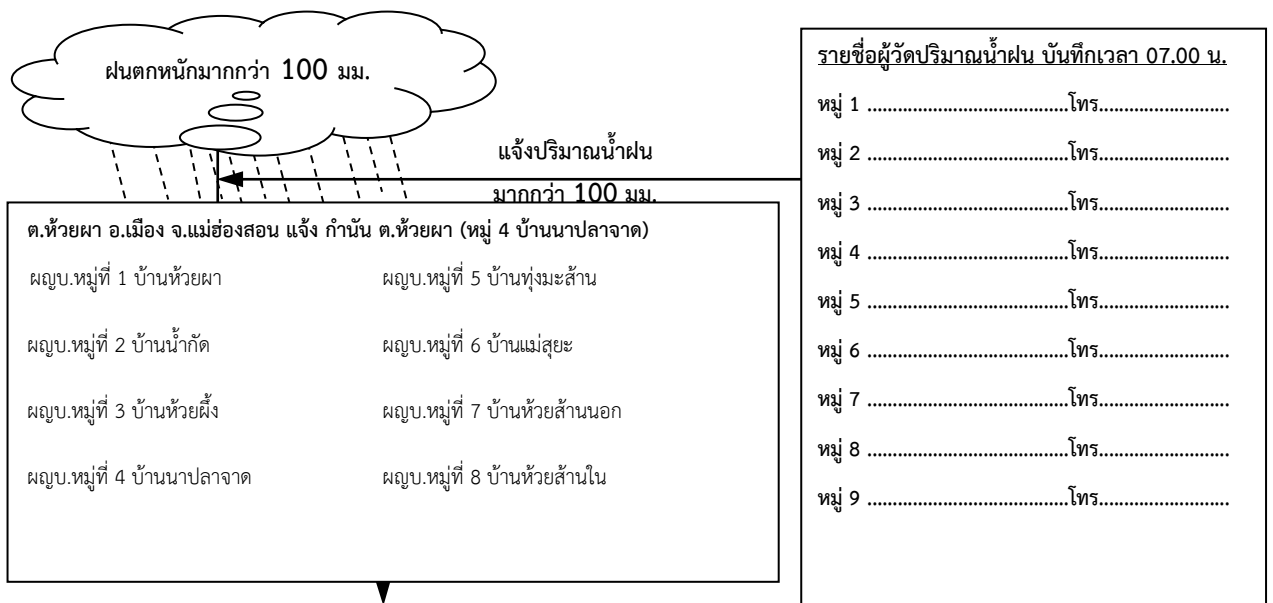
หมู่ 8 บ้านห้วยसानใน บ้านเรือนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา และบางส่วนของที่ตัดไหล่เขาสร้างบ้าน
 เป็นพื้นที่เสี่ยงได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านห้วยผา	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านน้ำกาด	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านห้วยผึ้ง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านนาปลาจาด	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านทุ่งมะส้าน	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านแม่สุยะ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

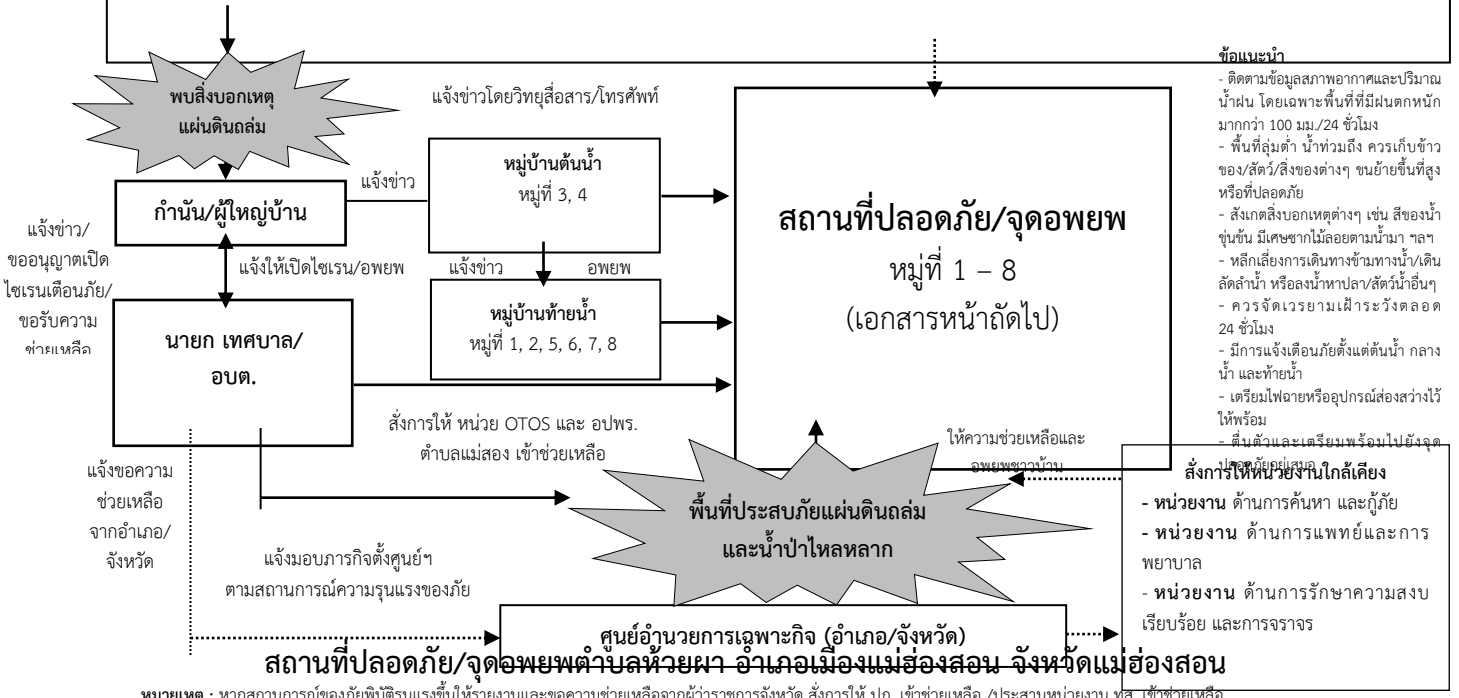
หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
7	บ้านห้วยसानนอก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านห้วยसानใน	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

แผนเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม
(ลุ่มน้ำแม่ปายตอนล่าง และลุ่มน้ำของ ต.ห้วยผา อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน)

จุดเฝ้าระวัง ต.ห้วยผา อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

น้ำแม่สะงี ไหลผ่านหมู่ 3 บ้านห้วยผึ้ง กลุ่มบ้านตีนตอย กลุ่มบ้านทรายขาว หมู่ 4 บ้านนาปลาจาด กลุ่มบ้านคากาน หมู่ 5 บ้านทุ่งมะส้าน หมู่ 1 บ้านห้วยผา
 ห้วยชลอบ/ห้วยผา ไหลผ่าน หมู่ 1 บ้านห้วยผา กลุ่มบ้านห้วยชลอบ **ห้วยมะส้าน** ไหลผ่านหมู่ 5 บ้านทุ่งมะส้าน ห้วยปางสูง/น้ำแม่สุยะ ไหลผ่าน หมู่ 6 บ้านแม่สุยะ
 กลุ่มบ้านบ้านรุ่งอรุณ

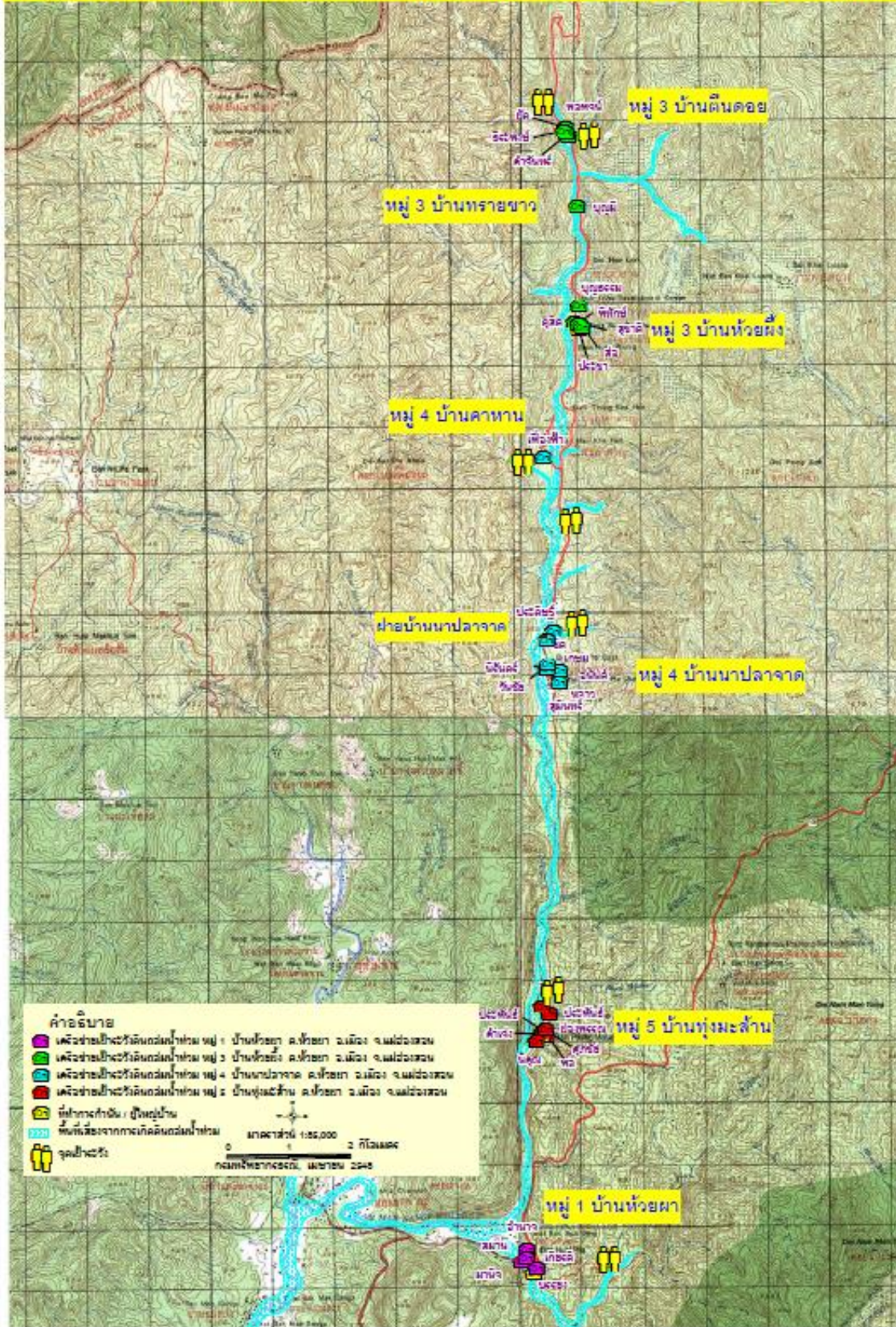

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ราชการจังหวัด สั่งการให้ ปก. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน พ.ส. เข้าช่วยเหลือ

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	บ้านห้วยผา	วัดห้วยผา
หมู่ที่ 2	บ้านน้ำกาด	ศาลาประชาคม
หมู่ที่ 3	บ้านห้วยผึ้ง	ศาลาประชาคม
หมู่ที่ 4	บ้านนาปลาจาด	โรงเรียนนาปลาจาด
หมู่ที่ 5	บ้านทุ่งมะส้าน	ศาลาประชาคม
หมู่ที่ 6	บ้านแม่สุยะ	ศาลาประชาคม
หมู่ที่ 7	บ้านห้วยส้านนอก	ศาลาประชาคม
หมู่ที่ 8	บ้านห้วยส้านใน	ศาลาประชาคม

แผนที่แสดงตำแหน่งบ้านเครือข่ายเฝ้าระวังเดือนภัยดินถล่มน้ำท่วม ต.ห้วยผา อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

บทที่ 5

การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม

5.1 เครื่องช่วยเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย

เครื่องช่วยเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยธรณีพิบัติภัยหรือเครื่องช่วยดินถล่มกรมทรัพยากรธรณี คือ อาสาสมัครภาคประชาชนที่อาสาเข้ามาทำงานด้านการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากให้กับท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง กรมทรัพยากรธรณีจะคัดเลือกพื้นที่เสี่ยงภัยตามลักษณะพื้นที่ลุ่มน้ำสายเดียวกัน ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ จะมีการเชิญผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน นายกองค้การ บริหารส่วนตำบล สมาชิกและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล) และราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยที่จะได้รับผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยดินถล่มเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชน ได้มีความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุ ปัจจัยของการเกิดภัย การสังเกตสิ่งบอกเหตุล่วงหน้า การเฝ้าระวังภัยโดยการ ตรวจวัดปริมาณน้ำฝน และการแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มเมื่อปริมาณน้ำฝนถึงจุดวิกฤต รวมทั้งการอพยพ ประชาชนไปยังสถานที่ปลอดภัย (ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ) โดยมีการร่วมกันจัดทำแผน เฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยของหมู่บ้าน เพื่อให้ราษฎรในหมู่บ้านได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยโดยประชาชนในชุมชนเอง เพื่อเป็นการป้องกันและบรรเทาความสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชน

การอบรมให้ความรู้เรื่องแผ่นดินถล่มกับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย และมอบกระบอกวัดปริมาณน้ำฝน เพื่อใช้ในการแจ้งเตือนภัยดินถล่มล่วงหน้าในช่วงฤดูฝน

กรมทรัพยากรธรณี ได้อบรมอาสาสมัครเครื่องช่วยชาวบ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยให้รับทราบถึงสาเหตุของการเกิดพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม สิ่งบอกเหตุ รวมทั้งร่วมวางแผนในการเฝ้าระวังภัยโดยให้เครื่องช่วยเลือกสถานที่สำหรับเฝ้าระวังซึ่งจะต้องอยู่ใกล้ทางน้ำที่ไหลผ่านหมู่บ้านเพื่อที่จะได้สังเกตเห็นระดับน้ำ และสีของน้ำ

ในลำน้ำ โดยเครือข่ายจะเข้าเวรเฝ้าระวังเฉพาะในช่วงหน้าฝน และจะแจ้งเตือนเมื่อสังเกตเห็นสิ่งบอกรหัสแผ่นดินถล่ม

กระบอกวัดปริมาณน้ำฝน เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับแจ้งเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยแผ่นดินถล่มล่วงหน้าจากการวัดปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ช่วงฤดูมรสุม ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ถ้าปริมาณน้ำฝนในรอบ 24 ชั่วโมงมากกว่า 60 มิลลิเมตร ให้เครือข่ายฯ แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อความตื่นตัว ถ้ามากกว่า 90 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านแจ้งเตือนราษฎรว่าอาจเกิดน้ำป่าไหลหลาก ถ้ามากกว่า 100 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านดำเนินการจัดเวรยามเฝ้าระวัง และถ้ามากกว่า 150 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเตรียมอพยพราษฎรที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยไปยังพื้นที่ปลอดภัย หรือถ้าปริมาณน้ำฝนสะสม (ตกต่อเนื่องทุกวัน) รวมกันได้มากกว่า 300 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านจัดเวรยามเฝ้าระวังภัยเช่นกัน

สถานที่ตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำฝน 1. อยู่ในที่โล่งแจ้ง 2. ห่างจากหลังคาบ้านและพุ่มไม้อย่างน้อย 5 เมตร 3. ตั้งให้อยู่สูงกว่าพื้นดินมากกว่า 1 เมตร

การวัดปริมาณน้ำฝน 1. วัดปริมาณน้ำฝนทุก 7 โมงเช้า 2. บันทึกปริมาณน้ำฝนใส่สมุด 3. บันทึกปริมาณน้ำฝนแล้วเททิ้ง 4. ตั้งเครื่องไว้ที่เดิม

กระบอกวัดปริมาณน้ำฝน

เสาวัดระดับน้ำ

เกณฑ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม

	0-50 มิลลิเมตร/วัน : สถานการณ์ปกติ
	เมื่อวัดได้มากกว่า 90 มิลลิเมตร/วัน แจ้งราษฎรในหมู่บ้านให้รับทราบและระวังน้ำหลาก
	เมื่อวัดได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร/วัน แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบและจัดเวรยามไปเฝ้าระวังในตอนกลางคืน
	เมื่อวัดได้มากกว่า 150 มิลลิเมตร/วัน แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบและเตรียมอพยพไปสถานที่ปลอดภัย
สะสม 300	เมื่อปริมาณน้ำฝนสะสมวัดได้ มากกว่า 300 มิลลิเมตร แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบ และจัดเวรยามไปเฝ้าระวังในตอนกลางคืน

การทำหน้าที่ของอาสาสมัครเครือข่ายวัดปริมาณน้ำฝน ขอให้จดบันทึกปริมาณน้ำฝนในรอบ 24 ชั่วโมง ทุก 7 โมงเช้า โดยเมื่ออ่านค่าเสร็จให้จดบันทึกลงสมุด ต่อจากนั้นเทน้ำในกระบอกทิ้ง แล้วก็ตั้งกระบอกไว้ที่เดิม โดยให้ทำการแจ้งเตือนตามเกณฑ์ปริมาณน้ำฝนที่กำหนดไว้ แต่ในบางพื้นที่ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศและธรณีวิทยาที่ต่างกัน เกณฑ์ปริมาณน้ำฝนก็อาจแตกต่างกันไป ดังนั้น คนวัดปริมาณน้ำฝนจึงต้องหมั่นสังเกตและบันทึกปริมาณน้ำฝนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ โดยให้สังเกตว่าฝนตกขนาดนี้วัดน้ำฝนได้เท่าไร เกิดเหตุอะไรขึ้นบ้างในพื้นที่ เช่น น้ำล้นตลิ่ง น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก ดินไหลข้างทาง หรือเกิด

แผ่นดินถล่มในพื้นที่ โดยให้บันทึกในช่องหมายเหตุเก็บไว้เป็นเกณฑ์หรือสถิติของหมู่บ้าน เมื่อเรามีเกณฑ์ ปริมาณน้ำฝนของหมู่บ้าน ต่อไปก็จะสามารถแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าได้

ตารางบันทึกปริมาณน้ำฝน

โครงการ เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยดินถล่ม

ชื่อบ้าน...นอกท่า.....หมู่ 2.....ตำบล พรหมโลก.....

อำเภอ...พรหมคีรี.....จังหวัด...นครศรีธรรมราช.....ชื่อผู้ตรวจวัด...นายชัยรัตน์ เกื้อกาญจน์

ประจำเดือน...พฤษภาคม.....ปี พ.ศ. 2553.....

วันที่	เวลาที่จดบันทึก	ปริมาณน้ำฝนที่วัด (มิลลิเมตร)	ฝนสะสม	หมายเหตุ
1	7.00 น.	25	25	
2	7.00 น.	30	55	
3	7.00 น.	65	120	* เกิดดินไหลข้างทาง
4	7.00 น.	0.1	120.1	
5	7.00 น.	0	0	
6	7.00 น.	15	15	
7	7.00 น.	10	25	
8				
9				
10				

ตัวอย่างการจดบันทึกปริมาณน้ำฝน

5.2 การประสานงานระหว่างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย

กรมทรัพยากรธรณี โดยศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัยจะมีการติดต่อประสานงานกับเครือข่ายฯ ในพื้นที่โดยเฉพาะในช่วงฤดูมรสุมที่มีฝนตกหนักและตกต่อเนื่อง เพื่อสอบถามข้อมูลสภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝน และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อประเมินสถานการณ์พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม หากพบว่าพื้นที่ใดมีความเสี่ยงต่อสถานการณ์ดินถล่มน้ำป่าไหลหลาก จะประกาศแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากผ่านทางแอปพลิเคชัน Line OpenChat กลุ่มไลน์ DMR Alert, Facebook : GOC.DMR และศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัยกรมทรัพยากรธรณี ให้กับอาสาสมัครเครือข่ายในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่อาจจะ

เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และให้เครือข่ายฯ ปฏิบัติตามแผนที่ได้มีการอบรมไว้ เช่น การเปิดสัญญาณเตือนภัย และการอพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย เป็นต้น

โดยศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี มีหน้าที่ ดังนี้

1. เฝ้าระวังและตรวจสอบสถานการณ์ธรณีพิบัติภัย
2. ประสานงานอาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ในพื้นที่เสี่ยงภัย ผ่านทางโทรศัพท์ และสอบถามข้อมูลสภาพอากาศและสถานการณ์ธรณีพิบัติภัยในพื้นที่
3. แจ้งเฝ้าระวังภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก โดยการออกประกาศแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงต่อธรณีพิบัติภัยทราบผ่านทางสื่อต่างๆ
4. ตรวจสอบเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยในกรณีเร่งด่วน ภายหลังจากที่ได้รับแจ้งจากประชาชนหรือหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อหาสาเหตุและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการให้คำแนะนำแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัย

การตรวจสอบสภาพอากาศและการประสานงานเครือข่ายฯ ในพื้นที่ผ่านโทรศัพท์

กรมทรัพยากรธรณี แจ้งเฝ้าระวังแผ่นดินถล่ม 29-30 พ.ย. 66

เนื่องจากฝนตกหนักต่อเนื่องปริมาณน้ำฝนรวม 24 ชั่วโมงได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร ประกอบกับมีฝนตกสะสมมาหลายวัน ทำให้มีดินอิ่มน้ำในภาค อาณาเขตได้เกิดฝนถล่มได้ กรมทรัพยากรธรณีขอให้เครือข่ายฯ กศ. และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่เสี่ยงภัยของจังหวัดตาก ตรัง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เฝ้าระวังภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ในระหว่างวันที่ 29 - 30 พฤศจิกายน 2566 ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย ได้ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยพิบัติภัยอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย โทร. 0 2621 9701

กรมทรัพยากรธรณี

ขอแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยทราบ

เนื่องจากฝนตกหนักต่อเนื่องปริมาณน้ำฝนรวม 24 ชั่วโมงได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร ประกอบกับมีฝนตกสะสมมาหลายวัน ทำให้มีดินอิ่มน้ำในภาค อาณาเขตได้เกิดฝนถล่มได้ กรมทรัพยากรธรณีขอให้เครือข่ายฯ กศ. และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่เสี่ยงภัยของจังหวัดตาก ตรัง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เฝ้าระวังภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ในระหว่างวันที่ 29 - 30 พฤศจิกายน 2566 ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย ได้ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยพิบัติภัยอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย โทร. 0 2621 9701

ประกาศเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

กรมทรัพยากรธรณี

ขอแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยทราบ

เนื่องจากฝนตกหนักต่อเนื่องปริมาณน้ำฝนรวม 24 ชั่วโมงได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร ประกอบกับมีฝนตกสะสมมาหลายวัน ทำให้มีดินอิ่มน้ำในภาค อาณาเขตได้เกิดฝนถล่มได้ กรมทรัพยากรธรณีขอให้เครือข่ายฯ กศ. และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่เสี่ยงภัยของจังหวัดตาก ตรัง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เฝ้าระวังภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ในระหว่างวันที่ 29 - 30 พฤศจิกายน 2566 ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย ได้ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยพิบัติภัยอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย โทร. 0 2621 9701

DMR-ALERT (84)

DMR-ALERT (84)

แจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

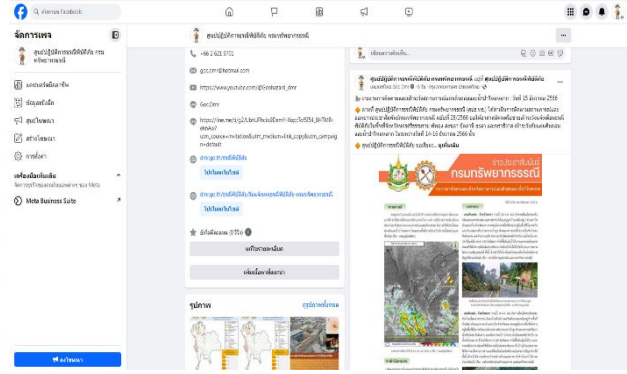
เนื่องจากฝนตกหนักต่อเนื่องปริมาณน้ำฝนรวม 24 ชั่วโมงได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร ประกอบกับมีฝนตกสะสมมาหลายวัน ทำให้มีดินอิ่มน้ำในภาค อาณาเขตได้เกิดฝนถล่มได้ กรมทรัพยากรธรณีขอให้เครือข่ายฯ กศ. และประชาชนทั่วไป ในพื้นที่เสี่ยงภัยของจังหวัดตาก ตรัง สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เฝ้าระวังภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ในระหว่างวันที่ 29 - 30 พฤศจิกายน 2566 ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย ได้ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยพิบัติภัยอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย โทร. 0 2621 9701

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

กรมทรัพยากรธรณี เดือน 10 จังหวัด ฝ้าระวังดิน ถล่ม-น้ำป่าหลาก

Facebook Twitter Google+ LINE

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านธรณีพิบัติภัย

5.3 การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

แผนที่เสี่ยงภัยดินแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน จะทำให้เราทราบถึงตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญของหมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างละเอียดและชัดเจน แผนที่แสดงรายละเอียดของพื้นที่ภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียงที่อาจจะได้รับผลกระทบจากภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากที่เกิดขึ้น การสร้างแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มขึ้นมา นั้นจะต้องมีการระดมตัวแทนชาวบ้าน เพื่อช่วยกันจัดทำร่างแผนที่เสี่ยงภัยที่ผ่านการระดมความคิดเห็นและปรึกษาหารือให้คนในชุมชนได้เข้าใจถึงลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยและทรัพยากรต่างๆ ที่มีในชุมชน เตรียมความพร้อมรับมือกับอันตรายและลดผลกระทบจากภัยหรือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น

องค์ประกอบของแผนที่แสดงลักษณะทางกายภาพของชุมชน เช่น ตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือน เส้นทางคมนาคม ถนน ซอย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีอนามัย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ เป็นต้น พร้อมแสดงขอบเขตพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก กำหนดบริเวณจุดเสี่ยงภัย จุดปลอดภัย สถานที่อพยพ จุดวัดปริมาณน้ำฝน จุดฝ้าระวังระดับน้ำ และเส้นทางอพยพหนีภัย เป็นต้น

5.3.1 ประโยชน์ของแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

1. เพื่อให้มีเข้าใจและรู้จักสภาพพื้นที่และลักษณะความเสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มของหมู่บ้าน
2. เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3. เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือจากภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น
4. เพื่อสร้างพื้นที่ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยพิบัติ
5. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอความคิดเห็นแลกเปลี่ยนของคนในชุมชน

5.3.2 องค์ประกอบของแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

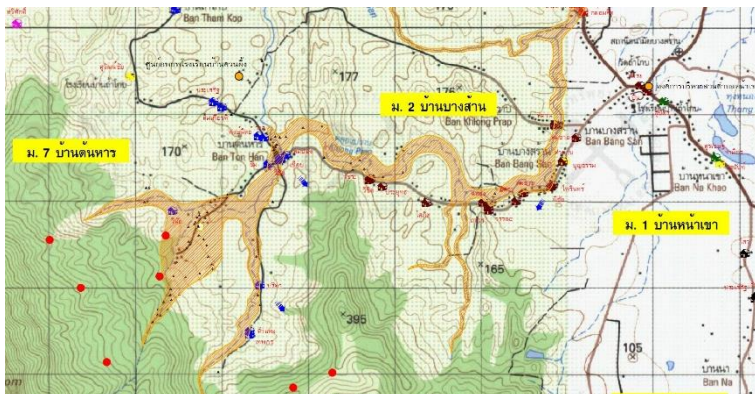
1. ลักษณะทางกายภาพของหมู่บ้าน ได้แก่ ตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือน เส้นทางคมนาคม ถนน ซอย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีอนามัย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ เป็นต้น

2. ร่องรอยแผ่นดินถล่มที่ยังคงปรากฏร่องรอยให้เห็นอยู่หรือสังเกตจากสีของต้นไม้ที่มีความแตกต่างในบริเวณเดียวกัน จากนั้นทำการบันทึกข้อมูลตำแหน่งพิกัดที่เกิดรอยแผ่นดินถล่ม ลักษณะธรณีวิทยา ภาพถ่ายร่องรอยแผ่นดินถล่ม และบันทึกรายละเอียดว่าเคยเกิดเหตุการณ์เมื่อไร อย่างไร และจัดทำเป็นชั้นข้อมูลตำแหน่งและรูปร่างแผ่นดินถล่ม เพื่อนำไปประกอบแผนที่

3. ขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลัน อาศัยการใช้ลุ่มน้ำเป็นหลัก ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ ไล่เรียงการสำรวจให้เป็นระบบ เช่น จากทิศเหนือลงใต้ หรือทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ในบางพื้นที่ที่เคยประสบเหตุแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากมาก่อน จะทำให้เราเห็นร่องรอยความเสียหายของสิ่งปลูกสร้าง เศษซากตะกอน หรือคราบน้ำโคลนที่ยังคงปรากฏให้เห็นตามผนัง กำแพง เสาไฟฟ้า หรือรั้วบ้าน ทำให้สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์กำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัยได้เป็นอย่างดี เพราะจะทำให้เราได้เห็นทิศทางการไหลของน้ำ ระดับความสูงของน้ำ และการแผ่ขยายของของมวลซากตะกอน เป็นต้น

4. จุดวัดปริมาณน้ำฝน และจุดเฝ้าระวังน้ำป่าไหลหลากและแผ่นดินถล่มบริเวณต้นน้ำให้มีการกำหนดจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนให้ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ ส่วนจุดเฝ้าระวังภัยห่างจากหมู่บ้านไปทางต้นน้ำ โดยให้คำนวณระยะเวลาเดินทางของน้ำหรือการไหลของน้ำบริเวณต้นน้ำลงไปยังหมู่บ้านอย่างน้อย 30 นาที เพื่อให้ผู้เฝ้าระวังภัยสามารถแจ้งข่าวไปยังหมู่บ้านได้ทัน ทั้งนี้จุดเฝ้าระวังภัยควรอยู่บนพื้นที่สูงปลอดภัย และมีศาลาไว้ป้องกันฝน เป็นต้น

5. เส้นทางอพยพและสถานที่ปลอดภัยสำหรับจัดตั้งศูนย์อพยพชั่วคราว การอพยพเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขึ้นตอนหนึ่งในการลดผลกระทบจากพิบัติภัย หากการอพยพขาดการวางแผนที่ดี จะทำให้เกิดการแตกตื่นและจลาจลจนนำไปสู่ความเสียหายมากกว่าที่จะทำให้เกิดความปลอดภัย เนื่องจากทุกคนจะรีบเร่งในการเอาตัวรอด รวมทั้งจะพยายามนำเอาทรัพย์สินสมบัติที่มีอยู่ติดตัวไปด้วย อย่างเช่น รถยนต์ หรือมอเตอร์ไซด์ และด้วยความรีบเร่งจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ หรือการห่วงทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของมีค่าสำคัญที่ลืมไว้ภายในบ้าน จนกลายเป็นห่วงหน้าพะวงหลัง มีการย้อนกลับเข้าไปเอาสิ่งของเหล่านี้ ออกมา ทำให้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่เสี่ยงอันตรายและอาจทำให้สูญเสียชีวิตได้ ดังนั้นการวางแผนการอพยพจึงเป็นแนวทางที่ดีในการเตรียมความพร้อมลดผลกระทบจากพิบัติภัย

การกำหนดเส้นทางการอพยพ ไม่ควรวางแผนโดยข้ามลำน้ำ เพราะจะทำให้เป็นอันตรายได้เนื่องจากสะพานอาจจะโดนกระแสน้ำที่รุนแรงพัดขาด ทำให้เราพลัดตกน้ำและเศษซากที่ลอยตามมากับน้ำอาจทำอันตรายต่อชีวิตเราได้ เราควรกำหนดเส้นทางอพยพที่ชัดเจน เป็นเส้นทางที่ใช้เวลาสั้นที่สุดในการเดินทาง ไม่เข้าใกล้จุดล่อแหลมหรือเสี่ยงต่อการเกิดภัย และจะต้องไม่อยู่ในพื้นที่ประสบภัยดินถล่ม

ลักษณะจุดปลอดภัยควรเป็นพื้นที่สูงหรือเป็นเนิน น้ำท่วมไม่ถึง สามารถรองรับคนจำนวนมากได้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย และสะดวก ประกอบด้วยสถานที่ต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ศาลากลางหมู่บ้าน โรงเรียน วัด และสถานีนอนามัย เป็นต้น

การกำหนดสถานที่ปลอดภัยในชุมชน จะต้องให้ราษฎรในหมู่บ้านทุกคนได้รับทราบเหมือนกัน และเห็นตรงกันที่จะอพยพไปยังจุดดังกล่าว เพราะหากเกิดเหตุการณ์ดินถล่มขึ้นจริงและมีการอพยพผู้คนไป

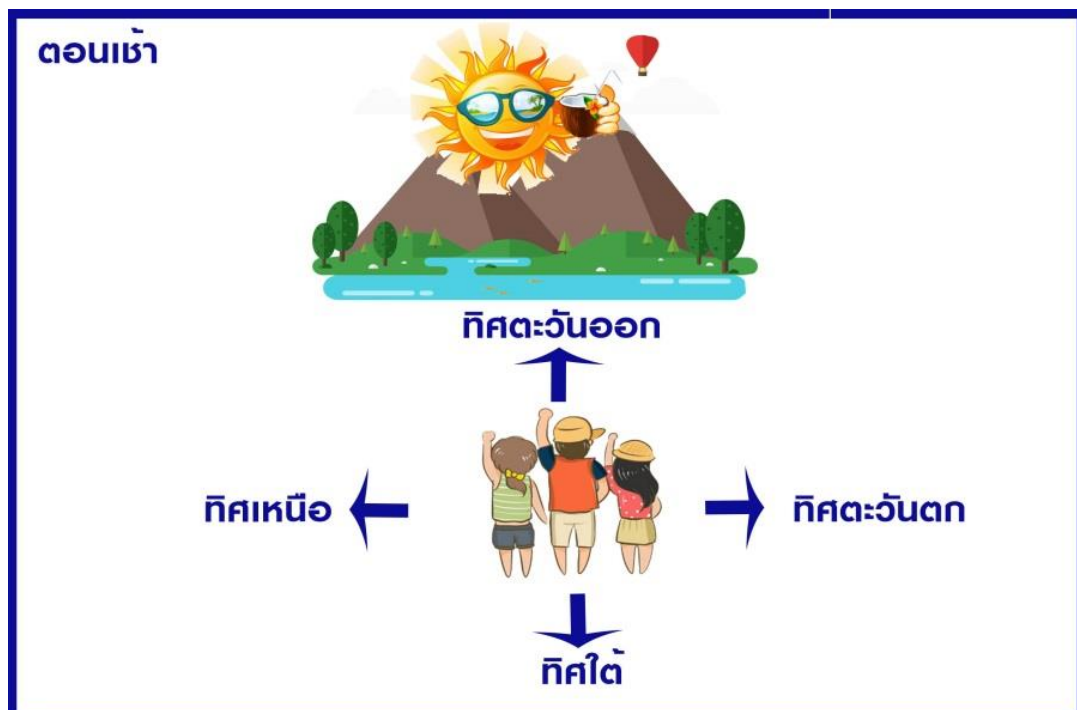
รวมตัวในพื้นที่นั้น การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จะทำได้โดยง่าย ทั้งนี้หากเกิดภัยแผ่นดินถล่มแบบไม่คาดคิดขึ้น เราอาจใช้พื้นที่สูงหรือเนินที่ใกล้ที่สุดเป็นที่อพยพชั่วคราวก็ได้

สถานที่ปลอดภัยสำหรับจัดตั้งศูนย์อพยพชั่วคราว

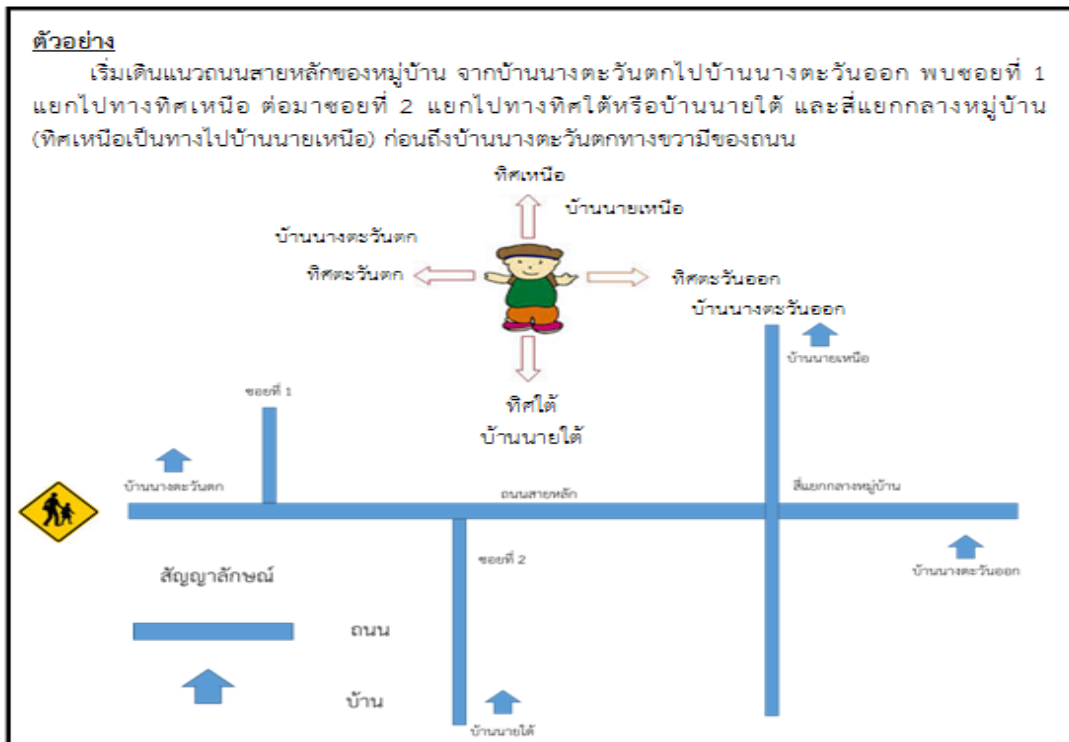
5.3.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนที่

1. กำหนดทิศ 4 ทิศหลัก ได้แก่ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ให้เรายึดทิศเหนือเป็นหลัก เริ่มต้นจากให้ยืนหันหน้าเข้าหาดวงอาทิตย์ ซึ่งก็คือทิศตะวันออกของหมู่บ้าน ตรงข้ามก็จะเป็นทิศตะวันตก จากนั้นให้กางแขนออกโดยด้านซ้ายมือจะเป็นทิศเหนือ ส่วนด้านขวามือเป็นทิศใต้ ซึ่งเป็นการประยุกต์การหาทิศอย่างแบบง่าย ๆ ดังรูป

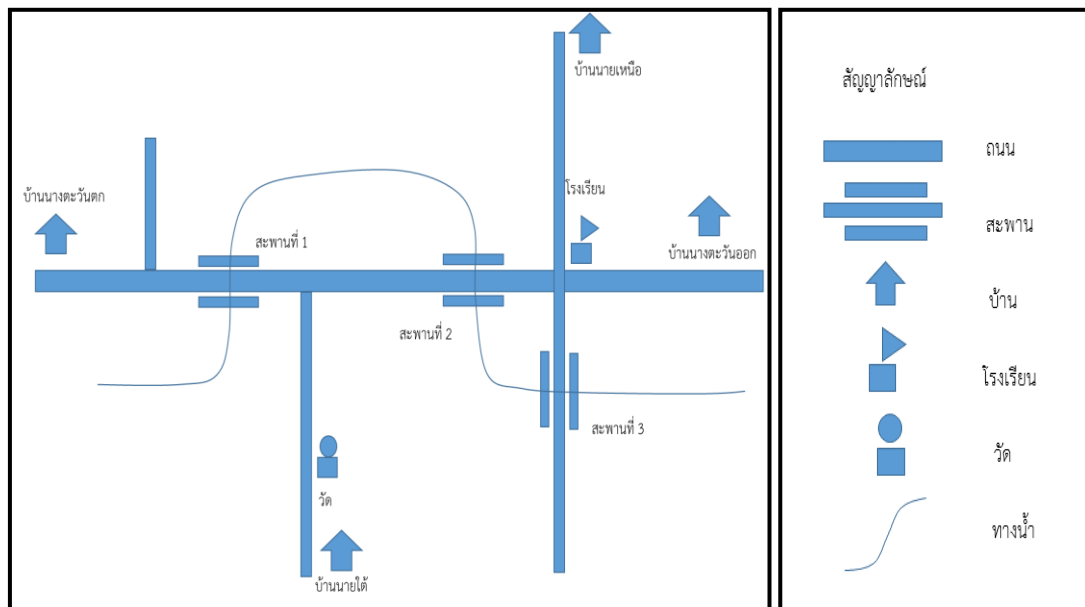

2. ขอบเขตและรูปร่างหมู่บ้าน เป็นขั้นตอนการร่างรูปของหมู่บ้านโดยอาศัยตำแหน่งบ้านที่อยู่นอกสุดของหมู่บ้านใน 4 ทิศหลัก เลือกจากบ้านที่อยู่ขอบเขตด้านใดหนึ่งของถนนสายหลัก แล้วยึดแนว

ถนนสายหลักในแนวเหนือ-ใต้ หรือตะวันออก-ตะวันตก เมื่อพบซอยหรือทางตัดให้ขีดเส้นออกจากแนวถนนสายหลักตามทิศต่าง ๆ โดยเฉพาะถนนที่จะไปตำแหน่งบ้านที่อยู่นอกสุดของหมู่บ้าน จนกว่าจะขอบสุดหมู่บ้าน ดังรูป

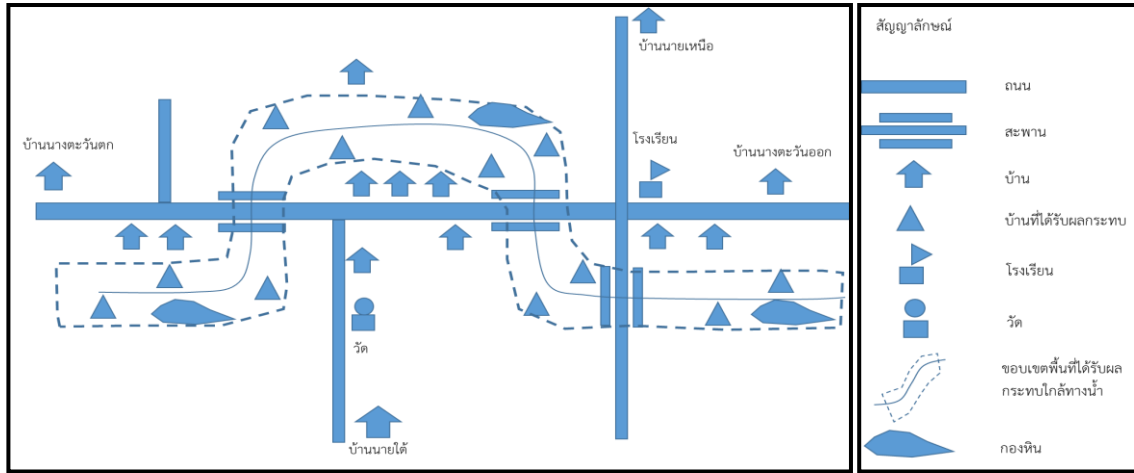

3. สถานที่สำคัญ เป็นขั้นตอนการเพิ่มรายละเอียดของหมู่บ้านต่อเนื่องจากการทำร่างรูปของหมู่บ้าน โดยเริ่มเอาตำแหน่งสถานที่สำคัญ เช่น สะพาน วัด โรงเรียน แล้วทำแนวทางน้ำที่ผ่านหมู่บ้าน ดังรูป

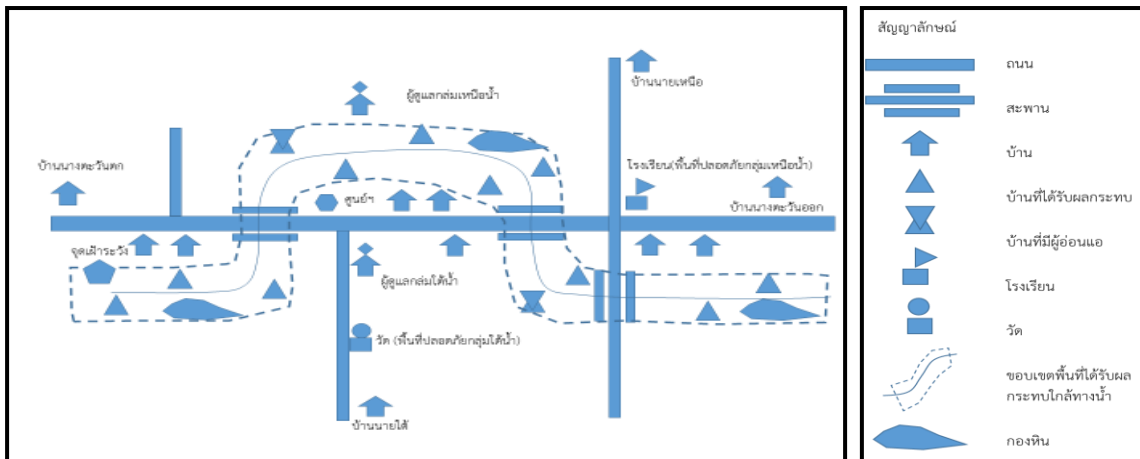

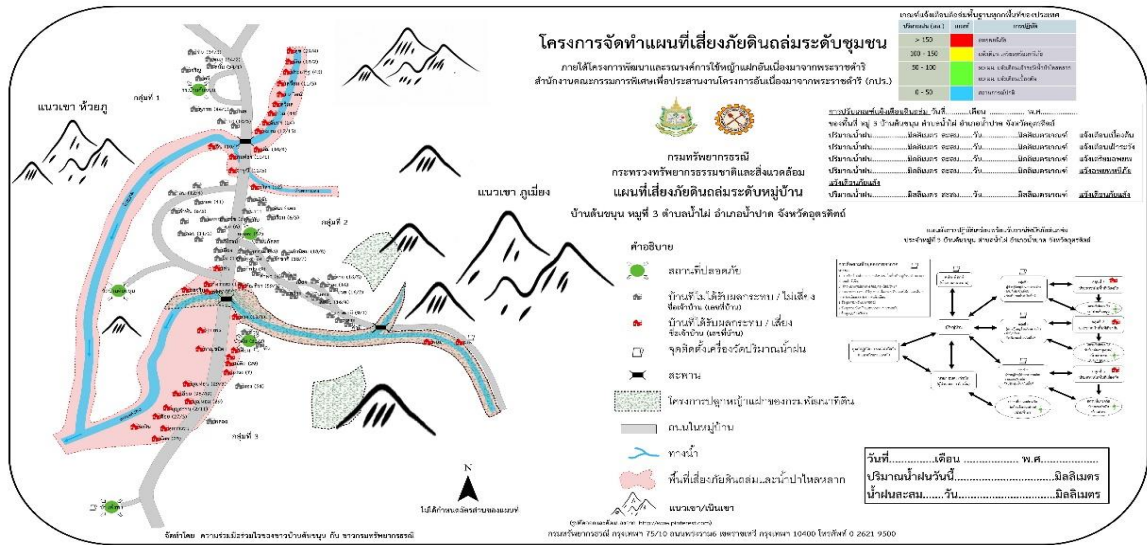
4. พื้นที่เสี่ยงภัย เป็นขั้นตอนการเพิ่มรายละเอียดในส่วนของการร่างรูปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มหรือพื้นที่ได้รับผลกระทบของหมู่บ้าน โดยประยุกต์ใช้ข้อมูล 2 ส่วน ได้แก่ 1) ระดับน้ำขึ้นสูงสุดทั้งสองข้างลำน้ำ

หรือบ้านที่อยู่ติดลำห้วยที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับเสียหายจากเหตุการณ์ หรือบ้านที่ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขา หรือ บ้านที่ปลูกพืชริมขอบเนินเขา 2) หลักฐานอื่น ๆ เช่น คราบน้ำ กองหิน เป็นต้น ดังรูป

5. ลงรายละเอียดให้ครบถ้วน กำหนดจุดวัดปริมาณน้ำฝน จุดเฝ้าระวัง เส้นทางอพยพ สถานที่ปลอดภัย และให้คำนึงถึงกลุ่มคนหรือคุ่มของหมู่บ้านเป็นหลัก โดยใช้ทางน้ำแยกกลุ่มคน เนื่องจากเมื่อมีเหตุการณ์ไม่ควรข้ามทางน้ำ จะต้องกำหนดผู้นำเพื่อดูแลคนในกลุ่ม ดังรูป

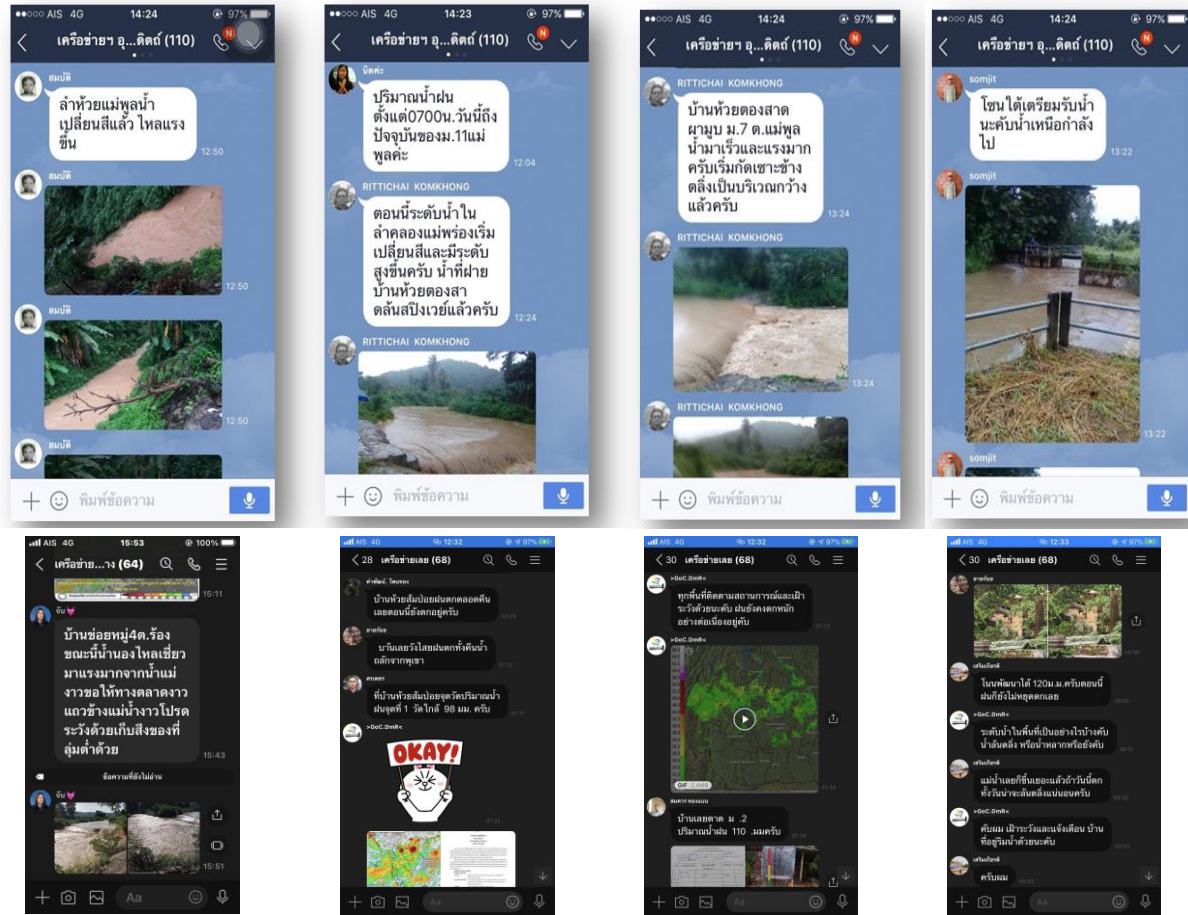
ตัวอย่างแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

5.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโซเซียลมีเดียกับงานด้านธรณีพิบัติภัย

การใช้ LINE ส่งข้อมูลด้านธรณีพิบัติภัยโดยอาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี จะขอความอนุเคราะห์อาสาสมัครเครือข่ายทุกท่าน เพิ่มการเป็นเพื่อน (Add Friend) กับศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย เพื่อสนับสนุนและร่วมกันทำงานด้านการเฝ้าระวัง ซึ่งจะเป็นช่องทางการสื่อสารที่ง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้สามารถใช้หรือเข้าถึงเครื่องมือต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย การติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูล ในปัจจุบันโลกโซเซียลมีเดีย มีส่วนสำคัญที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือสื่อสาร (โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน) สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ อาทิเช่น การใช้แอปพลิเคชันไลน์ และสร้างกลุ่ม เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารติดต่อกัน โดยการสร้างกลุ่มหลายๆ ระดับ ทั้งกลุ่มไลน์ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับภูมิภาค ที่เป็นกลุ่มไลน์ภาคประชาชนกับประชาชนด้วยกัน หรือกลุ่มไลน์ภาคประชาชนกับหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่หลากหลายทั่วถึงและเป็นประโยชน์ต่อกัน หรือช่องทางรับข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เช่น เฟสบุ๊ก, ทวิตเตอร์, เว็บไซต์, แอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องด้านสภาพอากาศอากาศ ปริมาณน้ำฝน สถานการณ์ระดับน้ำ ความเสี่ยงธรณีพิบัติภัย และสถานการณ์สาธารณภัยของหน่วยงานต่างๆ นำมาใช้งานได้ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรน้ำ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) เป็นต้น

ชื่อ LINE ของศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย = >GOC.DMR<
 ID LINE ของศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย = goc.dmr

ตัวอย่างการใช้แอปไลน์ (LINE App) ในการแจ้งเตือนภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

กลุ่มไลน์เครือข่ายดินถล่ม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

QR-Code

เครือข่ายดินถล่มแม่ฮ่องสอน

ข้อปฏิบัติ

1. ใช้ถ้อยคำสุภาพในการสื่อสาร
2. ไม่แชร์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ

3. ไม่ส่งข้อมูลภาพและข้อความ ที่ผิดกฎหมายหรือละเมิดลิขสิทธิ์

4. ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝน สถานการณ์ธรณีพิบัติภัย
ในพื้นที่ หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่ม

กรมทรัพยากรธรณี ขอขอบพระคุณอาสาสมัครเครือข่ายฯ ทุกท่าน ที่เข้าร่วมการฝึกอบรม
ในครั้งนี้และเป็นสมาชิกในกลุ่มไลน์เครือข่ายดินถล่ม จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่ม
ล่วงหน้า ให้กับชุมชนของตนเอง ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
และยั่งยืน

บันทึก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

